

รายงานประจำปี 2561
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
การเกษตร
Annual Report 2018

รายงานประจำปี 2561
สำนักงานเศรษฐกิจ
การเกษตร
Annual Report 2018

ดวงตราสัญลักษณ์ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ลักษณะของดวงตราสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นรูปกลม เส้นผ่าศูนย์กลางกว้าง 6 เซนติเมตร ตรงกลางเป็นรูปพระพิรุณประทับนั่งบนแท่นพระอาสน์ ห้อยพระบาทขวา พระหัตถ์ขวาถือเต้าหลังน้ำทิพย์ พระหัตถ์ซ้ายประทานพร อยู่ในซุ้มเรือนแก้ว ด้านข้างซุ้มทั้งสองประกอบด้วยต้นข้าว 6 ต้น ซึ่งผูกเป็นลวดลายไทย (ลายรวงข้าว) มีพุทธภาษิตจารึกอยู่บนผ้าแพรประกอบอยู่ด้านล่างซุ้มเรือนแก้วว่า “สพเพสั สงฆภูตานั สามคคิ วุฑฒิสาธิกา” รอบนอกดวงตราด้านล่างมีคำว่า “สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร”

ความหมายของดวงตรา

1. พระพิรุณ หรือ พระวรุณ ในไตรเทพว่า เป็นโอรสของพระกศปเทพบิดร และนางทิตีเทพมารดา นามเต็มว่า “วรุณาทิตย” เป็นพระเชษฐาองค์แรกในพวกอาทิตย์ทั้ง 8 ทรงทำหน้าที่เป็นโลกบาลปรัศจิมทิศ ในพระเวทว่าเป็นใหญ่ในการน้ำ (ฝน) และเทพเจ้าแห่งทะเลและอากาศฯ ตามพระอิริยาบถในดวงตราประทับนั่งห้อยพระบาทขวาบนแท่นพระอาสน์ เพื่อคอยสอดส่องและพิจารณาถึงความทุกข์ - สุข ของประชากรในด้านการเกษตร พระหัตถ์ขวากำล้างหลังน้ำทิพย์ เพื่อยังความเจริญให้แก่พืชพันธุ์ธัญญาหารจะได้เจริญงอกงามและอุดมสมบูรณ์ พระหัตถ์ซ้ายประทานพรเพื่อให้กิจการต่าง ๆ สำเร็จลุล่วงด้วยดี ส่วนพระพักตร์เต็มไปด้วยพระเมตตาที่จะให้ความเป็นธรรม และการช่วยเหลือแก่ประชากรเกษตรทั้งปวง

2. ลวดลายไทยรูปปลายรวงข้าว 6 ต้น ประกอบอยู่ทั้งสองด้านของซุ้มเรือนแก้ว หมายความว่า สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ประกอบด้วยหน่วยงานใหญ่ๆ ซึ่งเรียกว่ากอง 6 หน่วยงาน หรือกอง และต้นข้าว ทั้ง 6 ต้น ได้รับน้ำทิพย์จากพระพิรุณ จนเจริญงอกงามแตกข้อแตกรวงเป็นเมล็ดข้าวพร้อมที่จะขยายกระจายพันธุ์ต่อไป เช่นเดียวกับกองทั้ง 6 กอง ซึ่งแต่ละกองย่อมแยกออกเป็นหน่วยงานต่าง ๆ คอยให้ความรู้และให้การช่วยเหลือในแต่ละด้านของการเกษตรแก่ประชากรไทย อันยังความเจริญให้แก่ประเทศชาติสืบไป

3. พุทธภาษิต จารึกบนผ้าแพร ความเป็นว่า “สพเพสั สงฆภูตานั สามคคิ วุฑฒิสาธิกา” หมายความว่า “ความพร้อมเพรียงของปวงชนผู้เป็นหมู่ ยังความเจริญให้สำเร็จ”

4. ตัวหนังสือ “สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร” เพื่อแสดงว่าเป็นเครื่องหมายของส่วนราชการนี้

นางสาวจรรยา สุทธิไชยา

เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาจนถึงปี 2561 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรได้ปฏิบัติภารกิจสำคัญ ในการดำเนินงานตามภารกิจหลักของหน่วยงาน ทั้งการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนงานบูรณาการด้านการเกษตร การศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยด้านเศรษฐกิจการเกษตรในทุกมิติ การจัดทำและวิเคราะห์เผยแพร่ให้บริการด้านข้อมูลสารสนเทศการเกษตร การจัดทำงบประมาณในภาพรวมของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ การติดตามประเมินผลโครงการสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และการกำหนดทำที่เจรจาความร่วมมือด้านเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ รวมทั้งการเป็นสถานที่ตั้งขององค์กรเจ้าภาพผู้แทนระดับประเทศกลุ่มอาเซียนบวกสาม ได้แก่ องค์กรสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม (APTERR) ตามกฎหมายไทย

ปี 2562 นับเป็นปีที่ 40 ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร จึงยังคงมุ่งมั่นที่จะสืบสานปณิธาน และพัฒนางานภารกิจให้สอดคล้องกับบริบทของการพัฒนาการเกษตรและเกษตรกรไทยในเวทีโลก ให้เข้มแข็งและยั่งยืน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร และเทคโนโลยีนวัตกรรมด้านวิเคราะห์ และวิจัยประเมินผล รวมทั้งการบูรณาการเครือข่ายกับหน่วยงานและองค์กร ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคเกษตรกร และสถาบันการศึกษาให้มากยิ่งขึ้น

ในนามของคณะผู้บริหารสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ขอขอบคุณและให้กำลังใจกับบุคลากรทุกระดับทุกท่าน ซึ่งเป็นส่วนสำคัญอย่างมากในการปฏิบัติงานจนบรรลุความสำเร็จอย่างต่อเนื่องและต่อไป

(นางสาวจรรยา สุทธิไชยา)
เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

คณะผู้บริหาร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

นางสาวจริยา สุทธิโชยา
เลขาธิการ

นางอัญชญา ตราโช
รองเลขาธิการ

นายฉันทานนท์ วรรณเขจร
รองเลขาธิการ

นางสาวทัศนีย์ เมืองแก้ว
รองเลขาธิการ

คณะผู้บริหาร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรส่วนกลาง

นางศศิญา ปานตัน
สำนักงานเลขาธิการกรม

นายพลเชษฐ์ ตราโช
กองนโยบายและ
แผนพัฒนาการเกษตร

นางอังคณา พุทศรี
กองเศรษฐกิจการเกษตร
ระหว่างประเทศ

นายนิวัตร เฉลิมชุตติเดช
ศูนย์ประเมินผล

คณะผู้บริหาร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรส่วนกลาง

นายเปรมชัย เกตุสำภา
ศูนย์สารสนเทศการเกษตร

นางสาวราตรี แมนประเสริฐ
สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร

นายภูมิศักดิ์ ราชธี
ศูนย์ปฏิบัติการเศรษฐกิจการเกษตร

คณะผู้บริหาร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1-12

นายสมมาตร ยิ่งยวด

สำนักงานเศรษฐกิจ
การเกษตรที่ 5

นายสุชัย กิตตินันทะศิลป์

สำนักงานเศรษฐกิจ
การเกษตรที่ 6

นายชวิต เม่งเอียด

สำนักงานเศรษฐกิจ
การเกษตรที่ 7

นายชาญชัย ศศิธร

สำนักงานเศรษฐกิจ
การเกษตรที่ 8

คณะผู้บริหาร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1-12

นายสุธรรม ธรรมปาโล

สำนักงานเศรษฐกิจ
การเกษตรที่ 9

ว่าง

สำนักงานเศรษฐกิจ
การเกษตรที่ 10

นายไพฑูรย์ สีลาพัฒน์

สำนักงานเศรษฐกิจ
การเกษตรที่ 11

นางสาวพัชรารัตน์ ลิ้มศิริกุล

สำนักงานเศรษฐกิจ
การเกษตรที่ 12

คณะผู้เชี่ยวชาญ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

นางเสาวณีย์ นทีทวิวัฒน์

ด้านการบริหาร
ทรัพยากรบุคคล

นายภูมิศักดิ์ ราชศรี

ด้านนโยบายระบบ
เศรษฐกิจการเกษตร

นายเสกสรร ศิริกุล

ด้านนโยบายพัฒนา
การเกษตรชนบท

นายวินิต อธิสุข

ด้านนโยบายเศรษฐกิจ
การเกษตรระหว่างประเทศ

คณะผู้เชี่ยวชาญ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ว่าง

ด้านประเมินผลการพัฒนา
การเกษตร

นางพรพรรณ หินส่อวง

ด้านระบบข้อมูลสถิติการเกษตร
(รักษาการในตำแหน่ง)

ว่าง

ด้านสารสนเทศการเกษตร

นางผกาพรรณ ศรีลัมพ์

ด้านเศรษฐกิจทรัพยากรธรรมชาติ
ทางการเกษตร

คณะผู้เชี่ยวชาญ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

นายพงศ์ไท ไทโยธิน
ด้านเศรษฐกิจการผลิต
และการตลาด

นายประเสริฐศักดิ์ แสงสีกรา
ด้านเศรษฐกิจการแปรรูปสินค้าเกษตร
และอุตสาหกรรมเกษตร

นางสาวเพียงเพ็ญ บุญชูดวง
ด้านตรวจสอบภายใน
(รักษาการในตำแหน่ง)

หน่วยงานขึ้นตรงเลขาธิการ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

นางสาวเพียงเพ็ญ บุญชูดวง
หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน

นายศรีไพร บุญยะเดช
หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

ดวงตราสัญลักษณ์สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	2
สารจากเลขาธิการ	4
คณะผู้บริหาร	5

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลภาพรวมของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

• วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ค่านิยมวัฒนธรรมองค์การ	20
• อำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ	22
• โครงสร้างสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	31

ส่วนที่ 2 : ผลการปฏิบัติราชการ

• การประเมินส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	34
---	----

ส่วนที่ 3 : รายงานทางการเงิน

• งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน	43
• งบแสดงฐานะทางการเงิน	44

ส่วนที่ 4 : งานสำคัญในรอบปีงบประมาณ 2561

ด้านนโยบาย มาตรการและแผนพัฒนาการเกษตร

• การวิเคราะห์และประมาณการภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี 2561 และแนวโน้มปี 2562	49
• ผลการดำเนินงานคณะทำงานด้านการพัฒนาการเกษตรสมัยใหม่ (D6)	53
• การขับเคลื่อนการพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร ปี 2561 ภายใต้แผนแม่บท การพัฒนาโลจิสติกส์และโซ่อุปทานภาคการเกษตร พ.ศ. 2560 - 2564	56
• การจัดทำแนวทางการพัฒนาศักยภาพด้านการตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์	60
• การวิเคราะห์ผลกระทบราคาน้ำมันดีเซลที่มีต่อภาคเกษตรกรรม	63
• การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	66

ด้านสารสนเทศการเกษตร

- การขับเคลื่อนเศรษฐกิจการเกษตรอาสาสู่การปฏิรูปเกษตรไทยยุค 4.0 71
- ความก้าวหน้าในการจัดทำระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง (Farmer One) 73
- การบูรณาการสำรวจพื้นที่เพาะปลูก และผลผลิตข้าวนาปี ปีเพาะปลูก 2561/62 75
ภายใต้แผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร
- การบูรณาการทำงานด้านภูมิสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเกษตร 77
- การสำรวจข้อมูลโซ่อุปทานพืชอาหารในภูมิภาคอาเซียน 79
- การขับเคลื่อนงานด้านสารสนเทศการเกษตร ด้วย Application “กระดานเศรษฐกิจ
เกษตรกรมีโอกาสร่วม” (RCMO) และปฏิทินเกษตรกรรายวัย ช่วยเกษตรกรค้าขาย (OAE OIC) 82

ด้านวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร

- การศึกษาโซ่อุปทานข้าวหอมมะลิ มะพร้าว และสุกร 85
- การศึกษาบทบาทของผู้ประกอบการธุรกิจผลไม้ที่มีต่อผลไม้ไทย : กรณีศึกษาลำไย 89
- การศึกษาการผลิต การตลาด และพฤติกรรมผู้บริโภคทุเรียนและมังคุดอินทรีย์ 94
ในตลาดเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)
- การศึกษาต้นทุนการผลิต ประสิทธิภาพเชิงเทคนิคของการผลิตข้าวแบบแปลงใหญ่ 98
กรณีศึกษาพื้นที่ภาคกลางตอนบน 2

ด้านเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ

- การประชุมคณะกรรมการความมั่นคงอาหารโลก ครั้งที่ 45 ณ กรุงโรม 103
- การลงนามพิธีสารฯ สนับสนุนกองทุนสำรองข้าวฉุกเฉินเพื่อความมั่นคงอาหาร 105
อาเซียนบวกสาม
- การประชุมคณะกรรมการด้านการเกษตร ครั้งที่ 26 107
- การประชุมคณะกรรมการว่าด้วยปัญหาสินค้าโภคภัณฑ์ ครั้งที่ 72 109

ด้านติดตามประเมินผลการพัฒนาการเกษตร

● ผลการประเมินโครงการไทยนิยม ยั่งยืน ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	113
● โครงการ 9101 ตามรอยเท้าพ่อ ภายใต้ร่มพระบารมี เพื่อการพัฒนาอาชีพด้านการเกษตร แก่เกษตรกร ผู้ประสบอุทกภัย ปี 2560	116
● โครงการป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าว (หนอนหัวดำ) ด้วยวิธีผสมผสานแบบครอบคลุม พื้นที่โดยการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน	119
● โครงการส่งเสริมการใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิคุณภาพดี	121
● โครงการส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์	123

ด้านกองทุนในกำกับดูแลของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

● การดำเนินงานกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถแข่งขันของประเทศ ประจำปี 2561	127
● การดำเนินงานกองทุนเพื่อพัฒนาการผลิตถั่วเหลือง	130

ส่วนที่ 5 : กิจกรรมในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

● ภาพข่าวกิจกรรมต่างๆ ของ สศก. ในรอบปีที่ผ่านมา	134
---	-----

ภาคผนวก

● อัตราค่าจ้าง	150
● งบประมาณรายจ่ายประจำปี	151
● สถานที่ตั้งสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ส่วนกลาง / ส่วนภูมิภาค	152

ส่วนที่

1

ภาพรวมของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

>> OAE

วิสัยทัศน์

“ องค์กรชั้นนำในการพัฒนาและจัดทำยุทธศาสตร์เกษตร
ของประเทศไปสู่การบริหารจัดการ
เพื่อความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ”

พันธกิจ

1. เสนอแนะนโยบายและจัดทำยุทธศาสตร์ แผนพัฒนา และมาตรการทางการเกษตร รวมทั้งจัดทำทำที่และร่วมเจรจาการค้าสินค้าเกษตร และความร่วมมือด้านเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ
2. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยด้านเศรษฐกิจการเกษตร จัดทำรายงานสถานการณ์เศรษฐกิจการเกษตรทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ
3. ติดตามและประเมินผลแผนงาน / โครงการที่สำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
4. จัดทำและบริการข้อมูลสารสนเทศการเกษตร

เป้าประสงค์

“องค์กรมีความเป็นเลิศด้านการจัดทำยุทธศาสตร์เกษตร และข้อมูลสารสนเทศการเกษตร เพื่อนำไปสู่การพัฒนาด้านการเกษตรของประเทศ”

ประเด็นยุทธศาสตร์

1. จัดทำยุทธศาสตร์และมาตรการทางการเกษตรให้เป็นที่ยอมรับและนำไปสู่การปฏิบัติ
2. เป็นศูนย์กลางข้อมูลสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเกษตรของประเทศ
3. พัฒนาสมรรถนะองค์กรและศักยภาพบุคลากร

ค่านิยมวัฒนธรรมองค์การ (OAE)²

“ O Openness = การเปิดกว้าง
A Awakening = การตื่นตัวและตื่นรู้
E Effectiveness = การมีประสิทธิภาพ ”

“ O Ownership = ความเป็นเจ้าของ
A Accountability = ความรับผิดชอบ
E Ethics = จริยธรรมและคุณธรรม ”

อำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร มีภารกิจเกี่ยวกับการเสนอแนะนโยบาย มาตรการ และวางแผน พัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งจัดทำและให้บริการข้อมูลข่าวสารการเกษตรอย่างถูกต้อง รวดเร็ว และทั่วถึง โดยศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเศรษฐกิจการเกษตร ติดตามและประเมินผล เพื่อให้ การเกษตรของประเทศ มีความพร้อมสำหรับการแข่งขันในตลาดโลกและเพื่อให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยเศรษฐกิจการเกษตรและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษาและวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร เสนอแนะนโยบาย มาตรการ และจัดทำ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งวิเคราะห์แผนงาน โครงการ และงบประมาณ ของกระทรวง
3. ศึกษาและวิจัยระบบเศรษฐกิจ การผลิต การตลาด ระบบการจัดฟาร์ม การทำธุรกิจเกษตร ตลอดจนภาวะเศรษฐกิจสังคมครัวเรือนเกษตรกรและแรงงานภาคเกษตร
4. ศึกษา วิเคราะห์ จัดทำ และเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศการเกษตร ข้อมูลเดือนภัย เศรษฐกิจการเกษตร รวมทั้งเป็นศูนย์กลางระบบเครือข่ายและระบบการเชื่อมโยงสารสนเทศ การเกษตรของกระทรวง
5. ศึกษา วิเคราะห์ ติดตาม และประเมินผลความก้าวหน้า ความสำเร็จ ตลอดจนผลกระทบ ของการดำเนินงานตามมาตรการ แผนงาน โครงการ และงบประมาณด้านการเกษตร
6. ศึกษา วิเคราะห์ สถานการณ์เศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ เสนอแนะนโยบาย และทำที่ในการเจรจาทางการค้าและด้านเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ ภายใต้กรอบทวิภาคี พหุภาคี อนุภูมิภาค และภูมิภาค ตลอดจนวิเคราะห์ผลกระทบ จากการลงนามภายใต้สนธิสัญญาระหว่างประเทศต่อภาคการเกษตรของไทย รวมทั้งเสนอแนะ นโยบายและจัดทำยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวกับเกษตรต่างประเทศ
7. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน หรือตามที่รัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

กลุ่มตรวจสอบภายใน Internal Audit Unit

1. ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบด้านการบริหาร การเงิน และการบัญชีของสำนักงาน
2. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร Public Sector Development Group

1. เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่เลขาธิการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการภายในสำนักงาน
2. ติดตาม ประเมินผล และจัดทำรายงานเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการภายในสำนักงาน
3. ประสานและดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการร่วมกับหน่วยงานกลางต่างๆ และหน่วยงานภายในสำนักงาน
4. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

สำนักงานเลขาธิการกรม Office of the Secretary

1. ปฏิบัติงานสารบรรณของสำนักงาน
2. ดำเนินงานเกี่ยวกับงานช่วยอำนวยความสะดวกและงานเลขานุการของสำนักงาน
3. ศึกษา วิเคราะห์ และประสานการจัดทำแผนงาน โครงการ แผนปฏิบัติงาน และงบประมาณ รวมทั้งติดตามและรายงานผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานภายในสำนักงาน
4. ดำเนินการเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี การบริหารงบประมาณ การพัสดุ อาคารสถานที่ และยานพาหนะของสำนักงาน
5. บริหารงานทรัพยากรบุคคลและจัดระบบงาน รวมทั้งการฝึกอบรมและพัฒนาข้าราชการ และลูกจ้างของสำนักงาน
6. ดำเนินการเกี่ยวกับการเสริมสร้างวินัยและพัฒนาระบบคุณธรรมของสำนักงาน
7. ดำเนินการเกี่ยวกับการงานกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง งานนิติกรรมและสัญญา งานเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางแพ่งและอาญา งานคดีปกครอง และงานคดีอื่นที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน
8. ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผลงานของสำนักงาน
9. ดำเนินการอื่นใดที่มีได้กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการใดของสำนักงาน
10. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร

Agricultural Development Policy and Planning Division

1. ศึกษา วิเคราะห์ และประมาณการเศรษฐกิจการเกษตร รวมทั้งวิเคราะห์ และเสนอแนะนโยบาย มาตรการ และจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์
2. ศึกษาและวิเคราะห์มาตรการ รวมทั้งจัดทำแผนพัฒนาเขตเกษตรเศรษฐกิจ และแผนพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจเฉพาะ
3. ศึกษา วิเคราะห์ และเสนอแนะกรอบนโยบายในการจัดทำงบประมาณ รวมทั้งวิเคราะห์ความเหมาะสมเชิงเศรษฐกิจ จัดทำแผนงานและโครงการ ตลอดจนประมวลผลการดำเนินงาน และการใช้จ่ายงบประมาณของกระทรวง
4. ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำข้อเสนอ นโยบาย มาตรการ แนวทาง การพัฒนาเกี่ยวกับประชากรเกษตร สินเชื่อการเกษตรและการพัฒนาสถาบันเกษตรกร องค์กรเกษตรกร ตลอดจนสภาเกษตรกรแห่งชาติ
5. ศึกษา วิเคราะห์ จัดทำข้อเสนอ นโยบาย มาตรการ แนวทาง การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ และบริหารจัดการ ตลอดจนการเชื่อมโยงเครือข่ายเพื่อการพัฒนา ระบบโลจิสติกส์ และการลงทุนด้านการเกษตร
6. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กองเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ International Agricultural Economics Division

1. ศึกษา วิเคราะห์ และติดตามสถานการณ์เศรษฐกิจ นโยบายเกษตรต่างประเทศ ตลอดจน ข้อตกลงและเงื่อนไขทางการค้าสินค้า และการลงทุนภาคเกษตร การเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ ด้านการเกษตร ความมั่นคงด้านอาหาร และความร่วมมือทางเศรษฐกิจ การเกษตรระหว่างประเทศ ทั้งระดับทวิภาคี พหุภาคี และองค์การระหว่างประเทศ
2. ศึกษา วิเคราะห์ และเสนอแนะนโยบายและท่าทีในการเจรจาการค้าสินค้าเกษตร และการลงทุนภาคเกษตร การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศด้านการเกษตร ความมั่นคง ด้านอาหารและความร่วมมือทางเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ ภายใต้กรอบการค้าเสรี ข้อตกลงระหว่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศ
3. เสนอแนะนโยบายและจัดทำยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวกับการเกษตรต่างประเทศ
4. ติดตามการปฏิบัติงานตามพันธกรณี และวิเคราะห์ผลกระทบ เพื่อเสนอแนะแนวทาง และมาตรการรองรับผลกระทบเชิงบวกและลบ รวมทั้งมาตรการเยียวยา อันเนื่องมาจากการปฏิบัติตามพันธกรณีข้อตกลงระหว่างประเทศ ตลอดจนประสานการดำเนินงาน และติดตามผลการดำเนินงานตามมาตรการรองรับผลกระทบที่เกิดขึ้น
5. ทำหน้าที่ประสานงานเกี่ยวกับการสำรองข้าวฉุกเฉิน
6. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับ มอบหมาย

1. ศึกษา พัฒนาเทคนิคและระบบการติดตามประเมินผล รวมทั้งให้คำปรึกษาด้านการติดตามและประเมินผลแก่หน่วยงานอื่นในสังกัดกระทรวง
2. ศึกษา วิเคราะห์ และดำเนินการติดตามความก้าวหน้าของการปฏิบัติงาน ตลอดจนประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการใช้จ่ายงบประมาณตามมาตรการ แผนงาน และโครงการต่างๆ ของกระทรวง รวมทั้งโครงการเงินกู้และเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ
3. ศึกษา วิเคราะห์ และดำเนินการประเมินผลความสำเร็จและผลกระทบของการดำเนินงานตามมาตรการ แผนงาน โครงการต่างๆ ของกระทรวง รวมทั้งโครงการเงินกู้และเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ
4. เสนอผลการติดตาม ผลการประเมิน และข้อเสนอแนะต่อฝ่ายบริหารคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ คณะกรรมการอื่นๆ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
5. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ศูนย์สารสนเทศการเกษตร Center of Agricultural Information

1. ศึกษา วิจัยและพัฒนา วางแผน และจัดทำข้อมูลการเกษตรเกี่ยวกับการผลิต การใช้ ปัจจัยการผลิต และต้นทุนการผลิตของพืช ปศุสัตว์ ประมง ตลอดจนข้อมูลเศรษฐกิจ การเกษตร รวมทั้ง วิเคราะห์ผลและรายงานเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตร
2. ศึกษา วิเคราะห์ และพัฒนาวิธีการพยากรณ์ข้อมูลการเกษตร รวมทั้งวิเคราะห์สถานการณ์ การผลิตสินค้าเกษตรและความเสียหายจากการเกิดภัยที่มีผลกระทบต่อด้านการเกษตร
3. ศึกษา วิเคราะห์ พัฒนา และจัดทำระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์และระบบข้อมูลระยะไกล ในการจำแนกสภาพการใช้ที่ดิน การประกอบกิจกรรมการเกษตร และแหล่งเหมาะสม ของการผลิตสินค้าเกษตร เพื่อใช้สนับสนุนการวางแผนพัฒนาการเกษตรและการกำหนด เขตเกษตรเศรษฐกิจ
4. ศึกษา กำหนดวิธีการ และจัดทำทะเบียนเกี่ยวกับเกษตรกรและผู้ประกอบกิจการ ในด้านการเกษตร
5. ศึกษา พัฒนา และจัดวางระบบฐานข้อมูลการเกษตร ระบบการเชื่อมโยงเครือข่าย การสื่อสารข้อมูลระบบคอมพิวเตอร์ รวมทั้งเป็นศูนย์กลางข้อมูลสารสนเทศการเกษตร ของกระทรวง
6. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องตามที่ได้รับ มอบหมาย

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1 – 12 Regional Offices of Agricultural Economics 1-12

1. ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำข้อมูลการเกษตร รวมทั้งเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศ
2. ศึกษา วิเคราะห์ และรายงานผลการติดตาม ผลการประเมินความสำเร็จ และผลกระทบของการดำเนินงานตามมาตรการ แผนงาน โครงการต่างๆ
3. ศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยเศรษฐกิจการเกษตรที่สำคัญในระดับท้องถิ่น
4. ศึกษาและวิเคราะห์ความเชื่อมโยงและความสอดคล้องของแผนพัฒนาการเกษตรในระดับกระทรวงที่นำไปสู่แผนพัฒนาเขตเศรษฐกิจการเกษตรในระดับภูมิภาค รวมทั้งให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดทำแผนงานและโครงการแก่งหน้างานที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่
5. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร Bureau of Agricultural Economic Research

1. ศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยเศรษฐกิจการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตร
2. ศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยเทคโนโลยีการผลิตและระบบการจัดการฟาร์มในเชิงเศรษฐกิจ
3. ศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยแนวทางการแปรรูปสินค้าเกษตรและการทำธุรกิจของสถาบันเกษตรกร
4. ศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยเศรษฐกิจสังคมครัวเรือนเกษตรกรและแรงงานภาคเกษตร
5. ศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยผลตอบแทนเชิงเศรษฐกิจสูงสุดจากการใช้ทรัพยากรในฐานะเป็นปัจจัย การผลิต
6. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

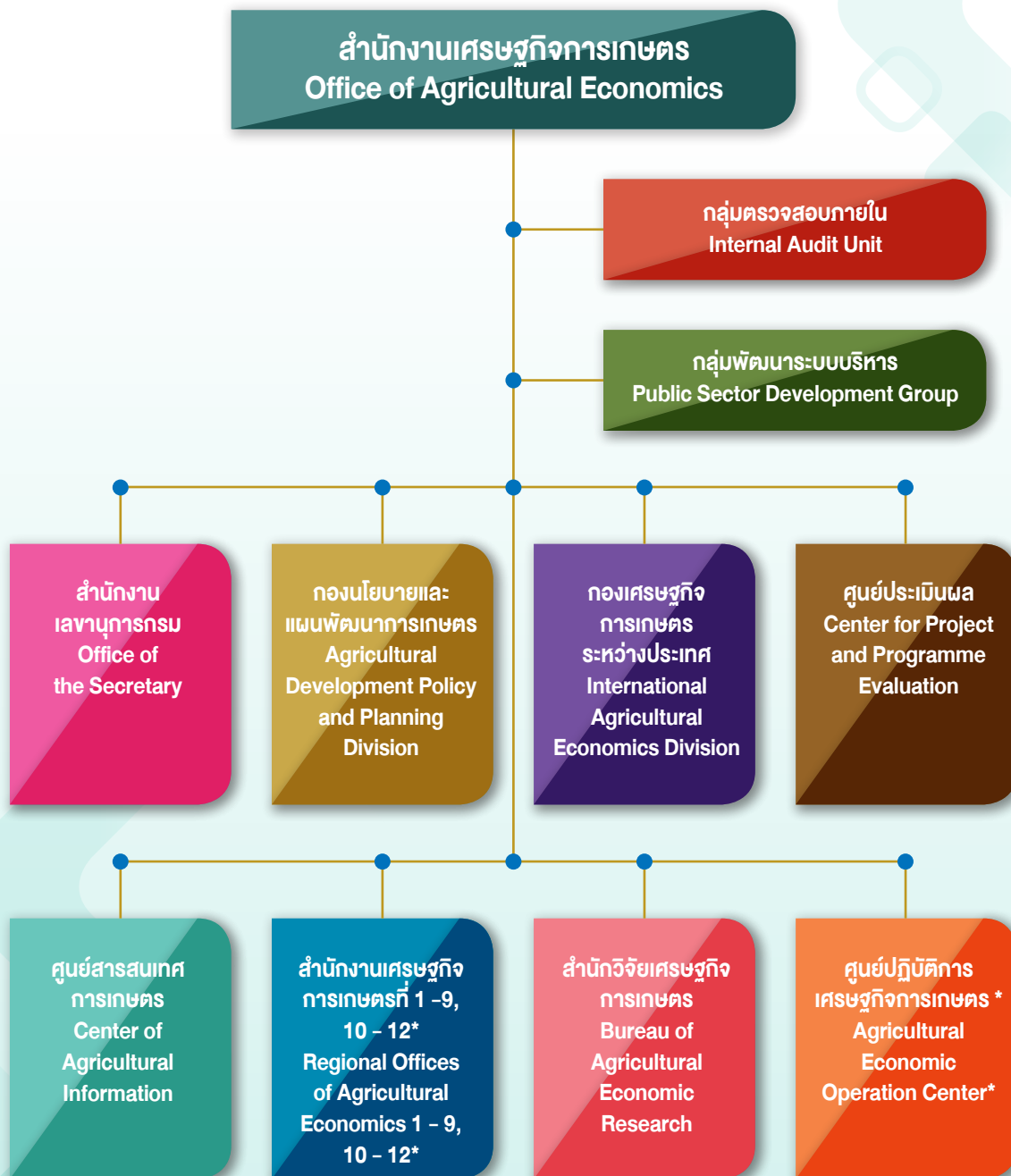
ศูนย์ปฏิบัติการเศรษฐกิจการเกษตร Agricultural Economic Operation Center

1. พัฒนาและวิเคราะห์นโยบายการเกษตรที่มีผลต่อเศรษฐกิจมหภาค และเศรษฐกิจการเกษตร โดยอาศัยเครื่องมือทางเศรษฐกิจที่เหมาะสม
2. เสนอแนะ และออกแบบนโยบาย แผน และมาตรการเกี่ยวกับนโยบายด้านเศรษฐกิจมหภาค โดยสร้างเครือข่ายเพื่อประสานการออกแบบนโยบายทางการเกษตรกับองค์กรภายใน สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร รวมถึงภาครัฐและเอกชน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ
3. ติดตาม ศึกษา และวิเคราะห์ประเด็นปัญหา ปัจจัยเสี่ยงของภาวะเศรษฐกิจการเกษตร เศรษฐกิจไทยและเศรษฐกิจโลก ประเมินผลกระทบ และจัดทำรายงานภาวะเศรษฐกิจ บทวิเคราะห์ ประเด็นสำคัญทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งนำเสนอข้อมูลเศรษฐกิจการเกษตรไทยในการประชุมทั้งในประเทศและเวทีระหว่างประเทศ
4. พัฒนาแบบจำลองเศรษฐกิจมหภาค ให้สอดคล้องกับสถานการณ์เศรษฐกิจ และนำไปประยุกต์ใช้เป็นเครื่องมือในการประมาณการเศรษฐกิจทั้งในระยะสั้นและระยะยาว
5. จัดทำและพัฒนาฐานข้อมูลด้านเศรษฐกิจมหภาค และเศรษฐกิจการเกษตร ที่เกี่ยวข้อง กับสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์เศรษฐกิจ และเสนอ ในเชิงนโยบายต่อสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
6. ประชาสัมพันธ์ และจัดทำสื่อในทุกรูปแบบ เพื่อเผยแพร่ข้อมูล สถานการณ์เศรษฐกิจการเกษตร ผลการประมาณการเศรษฐกิจการเกษตร และผลการศึกษาวิเคราะห์เชิงนโยบาย ที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจ เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องต่อสาธารณชน และองค์กรหรือสถาบันที่ทำหน้าที่ประเมินภาวะเศรษฐกิจไทย
7. ส่งเสริมให้มีเวทีแลกเปลี่ยนความรู้ และความคิดเห็นในประเด็นทางเศรษฐกิจการเกษตร และการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจการเกษตรที่สำคัญ ในระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้สนใจโดยทั่วไป
8. ปฏิบัติงานร่วมกันหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือตามที่ได้รับมอบหมาย

โครงสร้างสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

The Organization Structure of the Office of Agricultural Economics

* สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 10 - 12 และศูนย์ปฏิบัติการเศรษฐกิจการเกษตร เป็นหน่วยงานจัดตั้งภายใน

* Regional Office of Agriculture Economics 10-12 and Agricultural Economic Operation Center are unofficial organizations

ส่วนที่

2

ผลการปฏิบัติราชการ

เกียรติคุณ

ระดับที่ 2 ประจำปี พ.ศ. 2561

2561

>> OAE

การประเมินส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

การประเมินส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีการประเมิน 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1. องค์ประกอบที่ 1 ประสิทธิภาพในการดำเนินงานตามหลักภารกิจพื้นฐาน (Function Base)
2. องค์ประกอบที่ 2 ประสิทธิภาพในการดำเนินงานตามหลักภารกิจยุทธศาสตร์ แนวทางปฏิรูปภาครัฐ นโยบายเร่งด่วน หรือภารกิจที่ได้รับมอบหมายเป็นพิเศษ หรือการบูรณาการการทำงานด้วยกันหลายหน่วยงาน (Agenda base)
3. องค์ประกอบที่ 3 ประสิทธิภาพในการดำเนินงานตามหลักภารกิจพื้นที่ / ท้องถิ่น ภูมิภาค จังหวัด กลุ่มจังหวัด (สศก. ไม่มีตัวชี้วัดตามองค์ประกอบนี้)
4. องค์ประกอบที่ 4 ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการและพัฒนานวัตกรรมในการบริหารจัดการระบบงานฯ (Innovation base)
5. องค์ประกอบที่ 5 ศักยภาพในการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (Potential base)

การประเมินผลแบ่งเป็น 2 รอบ คือ รอบที่ 1 ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2560 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2561 และรอบที่ 2 ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2561 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2561 ซึ่งผลการปฏิบัติราชการของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรในรอบปีงบประมาณที่ผ่านมา มีผลการดำเนินงานและผลการประเมินตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการฯ ดังนี้

1. ผลการดำเนินงานตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ดังนี้

รอบการประเมินที่ 1		รอบการประเมินที่ 2	
เป้าหมาย	ผลดำเนินงาน	เป้าหมาย	ผลดำเนินงาน
องค์ประกอบ 1 Functional base			
1. มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตรขยายตัวไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 (GDP ภาคการเกษตร)			
-	วัดรอบ 2	- ร้อยละ 3	- ร้อยละ 6.2
2. รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรของเกษตรกรเฉลี่ยต่อครัวเรือน (บาท/ครัวเรือน/ปี)			
-	วัดรอบ 2	57,565 บาท/ครัวเรือน/ปี	58,975 บาท/ครัวเรือน/ปี
3. ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการฐานข้อมูลเศรษฐกิจการเกษตร			
3.1 ระดับความสำเร็จของการจัดทำฐานข้อมูลพื้นฐานเศรษฐกิจการเกษตร			
จัดทำแผนฯ	จัดทำแผนฯ แล้วเสร็จ	<ul style="list-style-type: none"> ■ มีฐานข้อมูลเกี่ยวกับเศรษฐกิจสังคมครัวเรือน ■ มีฐานข้อมูลพื้นที่การเพาะปลูกและผลผลิตรายพันธุ์ข้าวที่สำคัญและพันธุ์ข้าวพื้นเมือง 	<ul style="list-style-type: none"> ■ มีฐานข้อมูลเกี่ยวกับเศรษฐกิจสังคมครัวเรือน ■ มีฐานข้อมูลพื้นที่การเพาะปลูกและผลผลิตรายพันธุ์ข้าวที่สำคัญและพันธุ์ข้าวพื้นเมือง
3.2 ระดับความสำเร็จของการพัฒนาฐานข้อมูลเกษตรกรกลาง ระยะที่ 2			
-	วัดรอบ 2	ฐานข้อมูลฯ ใช้งานให้บริการข้อมูลได้	ฐานข้อมูลฯ ใช้งานให้บริการข้อมูลได้
4. ผลการดำเนินการตามแนวทางการส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่			
ต้นทุนลดลง ร้อยละ 5	ต้นทุนลดลง ร้อยละ 12.59	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผลผลิตสินค้าเกษตรที่เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับการทำการเกษตรที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการฯ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 โดยเฉลี่ยทุกแปลง 2. ราคาผลผลิตเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับการทำการเกษตรที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการฯ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 โดยเฉลี่ยทุกแปลง 3. แปลงเกษตรที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่ได้รับการรับรองคุณภาพและมาตรฐานการผลิต ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของแปลงสินค้าที่สามารถตรวจรับรองได้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผลผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 18.05 โดยเฉลี่ยทุกแปลง 2. ราคาผลผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 19.34 โดยเฉลี่ยทุกแปลง 3. ได้รับการรับรองคุณภาพและมาตรฐานการผลิตร้อยละ 47.52 ของแปลงสินค้าที่สามารถตรวจรับรองได้

รอบการประเมินที่ 1		รอบการประเมินที่ 2	
เป้าหมาย	ผลดำเนินงาน	เป้าหมาย	ผลดำเนินงาน
องค์ประกอบที่ 2 Agenda base			
1. การสร้างความรับรู้ความเข้าใจแก่ประชาชน			
1.1 ร้อยละการดำเนินการตามแผนการสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชน			
ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100
1.2 ร้อยละการชี้แจงประเด็นสำคัญที่ทันต่อสถานการณ์ (ถ้ามี)			
ร้อยละ 100	ร้อยละ 100 (8 ครั้ง)	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100 (5 ครั้ง)
2. ความสำเร็จของการจัดทำบัญชีสมดุล Demand & Supply ของสินค้าเกษตรที่สำคัญ			
-	วัดรอบ 2	รายงานการจัดทำบัญชีสมดุลฯ 73 จังหวัด	รายงานการจัดทำบัญชีสมดุลฯ 73 จังหวัด แล้วเสร็จ
องค์ประกอบ 4 Innovation Base			
1. การพัฒนานวัตกรรม : การจัดทำแบบประเมินโครงการผ่าน e-Form			
-	วัดรอบ 2	50 คะแนน ขึ้นไป	100 คะแนน
2. การพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน			
ร้อยละ 80	ร้อยละ 88	ร้อยละ 80	ร้อยละ 81.03
องค์ประกอบ 5 Potential Base			
1. การจัดทำและดำเนินการตามแผนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ			
ผลการดำเนินงานและผลการเบิกจ่ายงบประมาณของโครงการที่กำหนดตามแผนการขับเคลื่อนฯ เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70	<ul style="list-style-type: none"> ผลงานเฉลี่ย ร้อยละ 78.33 ผลเงินเฉลี่ย ร้อยละ 59.19 	ผลการดำเนินงานและผลการเบิกจ่ายงบประมาณของโครงการที่กำหนดตามแผนการขับเคลื่อนฯ เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70	<ul style="list-style-type: none"> ผลงานเฉลี่ย ร้อยละ 89.80 ผลเงินเฉลี่ย ร้อยละ 84.38
2. การดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการ			
จัดส่งแผนฯ 31 มี.ค.61	จัดส่งแผนฯ ภายในกำหนด	<ul style="list-style-type: none"> ความครบถ้วนของประเด็นตามความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ผลผลิตที่กำหนดในแต่ละประเด็นต้องเป็นรูปธรรม 	จัดทำข้อเสนอ ส่งให้สำนักงาน ก.พ.ร. ภายในวันที่ 26 ต.ค. 61 เรียบร้อยแล้ว

2. ผลการประเมินส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรในแต่ละรอบการประเมิน ดังนี้

2.1 สรุปผลประเมินของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรในรอบการประเมินที่ 1 (วันที่ 1 ตุลาคม 2560 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2561) มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับ “สูงกว่าเป้าหมาย” ทุกองค์ประกอบที่ประเมิน โดยทำให้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรมีผลการประเมินภาพรวม อยู่ใน “ระดับคุณภาพ”

2.2 สรุปผลประเมินของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรในรอบการประเมินที่ 2 (วันที่ 1 เมษายน 2561 ถึง วันที่ 30 กันยายน 2561) เป็นผลการประเมินตนเอง มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับ “สูงกว่าเป้าหมาย” ทุกองค์ประกอบที่ประเมิน โดยทำให้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรมีผลการประเมินภาพรวม อยู่ใน “ระดับคุณภาพ”

3. ผลการตรวจรับรองคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ระดับพื้นฐาน ฉบับที่ 2

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ดำเนินการพัฒนางองค์การตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (Public Sector Management Quality Award : PMQA) มาอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2561 ได้ขอรับการตรวจรับรองคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ระดับพื้นฐาน (Certified Fundamental Level) ฉบับที่ 2 เมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2561 ซึ่งการตรวจรับรองคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐฯ เป็นการตรวจรับรอง การดำเนินงานขององค์การ ให้มีการพัฒนางองค์การตามเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ โดยนำเสนอข้อมูลและหลักฐานประกอบข้อมูลลักษณะสำคัญขององค์การ ข้อมูลรายหมวด หมวด 1 ถึง หมวด 7 ดังนี้ หมวด 1 การนำองค์การ หมวด 2 การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ หมวด 3 การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ หมวด 5 การมุ่งเน้นบุคลากร หมวด 6 การมุ่งเน้นระบบการปฏิบัติการ และหมวด 7 ผลลัพธ์การดำเนินการ โดยการจัดทำตัวชี้วัดขององค์การ

ผลการตรวจรับรองคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ ปรากฏว่าสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ผ่านการตรวจรับรองคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2561 โดยมีผลคะแนน 278 คะแนน และเข้ารับรางวัลประกาศเกียรติคุณการรับรองคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐระดับพื้นฐาน (Certified Fundamental Level) ฉบับที่ 2 จากประธาน อ.ก.พ.ร. เกี่ยวกับการส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (นายธงทอง จันทรางศุ) สำนักงาน ก.พ.ร. เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2561 ณ โรงแรม โกลเด้น ทิวลิป ซอฟเฟอริน กรุงเทพฯ

4. รางวัลเลิศรัฐ สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ประเภทรางวัลผู้นำหุ้นส่วนความร่วมมือ (Engaged Citizen)

สำนักงาน ก.พ.ร. จัดให้มีการสมัครรับรางวัลเลิศรัฐ สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม แบ่งออกเป็น 3 ประเภทรางวัล ได้แก่ 1) เปิดใจใกล้ชิดประชาชน (Open Governance) 2) สัมฤทธิ์ผลประชาชน มีส่วนร่วม (Effective Change) 3) ผู้นำหุ้นส่วนความร่วมมือ (Engaged Citizen)

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร สมัครรางวัลผู้นำหุ้นส่วนความร่วมมือ (Engaged Citizen) เป็นรางวัลที่มอบให้กับบุคคลหรือกลุ่มบุคคล เพื่อสร้างความภูมิใจในการเข้ามาเป็นผู้นำ หรือกลไกสำคัญ (Key Actor) ที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างให้เกิดการเปลี่ยนแปลง หรือขับเคลื่อน/ผลักดันการดำเนินงาน หรือการพัฒนาบนฐานการทำงานแบบมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคส่วนอื่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งนำไปสู่ผลสำเร็จของการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เสนอนางสาวเนาวรัตน์ บุญมี เศรษฐกิจการเกษตรอาสา (ศกอ.) จังหวัดจันทบุรี สมัครรับรางวัลเลิศรัฐ สาขาการบริหารราชการ แบบมีส่วนร่วม ประเภทรางวัลผู้นำหุ้นส่วนความร่วมมือ (Engaged Citizen) ในโครงการลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากผลิตภัณฑ์มังคุดสดบรรจุกล่องตามโครงการเมืองเกษตรสีเขียว จังหวัดจันทบุรี จากผลงานที่สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดย สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 6 จังหวัดชลบุรี ร่วมกันเป็น “หุ้นส่วนความร่วมมือ” กับนางสาวเนาวรัตน์ บุญมี ศกอ. จังหวัดจันทบุรี ต่อยอดผลงานวิจัยโครงการลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากผลิตภัณฑ์มังคุดผลสดบรรจุกล่อง โดยทำหน้าที่ประสานงานเพื่อศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่างๆ กับ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ชุมชน/พื้นที่/เกษตรกร ซึ่งต้องเสียสละ/ทุ่มเท และให้ความสำคัญกับประโยชน์ส่วนรวม เพื่อให้ได้ผลการศึกษาวินิจฉัย และนำไปสู่การได้มาซึ่งฉลากคาร์บอนฟุตพริ้นท์ โดยนางสาวเนาวรัตน์ บุญมี ได้รับรางวัลชมเชย และมีพิธีมอบรางวัลเลิศรัฐ ประจำปี 2561 ของสำนักงาน ก.พ.ร. เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2561 ณ อิมแพค ฟอรั่ม เมืองทองธานี

ส่วนที่

3

รายงานทางการเงิน

>> OAE

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2561

(หน่วย : บาท)

รายได้

รายได้จากงบประมาณ	1,521,603,167.17
รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค	42,317.57
รายได้อื่น	223,840.00

รวมรายได้

1,521,869,324.74

ค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายบุคลากร	394,841,293.66
ค่าบำเหน็จบำนาญ	170,047,819.13
ค่าตอบแทน	10,878,980.00
ค่าใช้จ่ายสอย	184,697,565.35
ค่าวัสดุ	14,193,834.18
ค่าสาธารณูปโภค	14,121,290.04
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	43,861,260.64
ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนและบริจาค	565,000,000.00
ค่าใช้จ่ายอื่น	3,170,246.97

รวมค่าใช้จ่าย

1,400,812,289.97

รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ

121,057,034.77

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

งบแสดงฐานะทางการเงิน ณ วันที่ 30 กันยายน 2561

(หน่วย : บาท)

สินทรัพย์

สินทรัพย์หมุนเวียน

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	5,962,121.02
ลูกหนี้ระยะสั้น	9,959,032.12
วัสดุคงเหลือ	2,888,980.91
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	7,840.83
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	18,817,974.88

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (สุทธิ)	487,750,325.97
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (สุทธิ)	-
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	487,750,325.97

รวมสินทรัพย์

506,568,300.85

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

งบแสดงฐานะทางการเงิน ณ วันที่ 30 กันยายน 2561

(หน่วย : บาท)

หนี้สิน	
หนี้สินหมุนเวียน	
เจ้าหนี้ระยะสั้น	26,032,149.85
เงินรับฝากระยะสั้น	1,421,486.50
รวมหนี้สินหมุนเวียน	<u>27,453,636.35</u>
หนี้สินไม่หมุนเวียน	
เงินอุดหนุนราชการรับจากคลังระยะยาว	1,150,000.00
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	487,031.64
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	<u>1,637,031.64</u>
รวมหนี้สิน	<u>29,090,667.99</u>
สินทรัพย์สุทธิ / ส่วนทุน	<u>477,477,632.86</u>
สินทรัพย์สุทธิ / ส่วนทุน	
ทุน	280,717,475.29
รายได้สูง(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายสะสม	196,760,157.57
รวมสินทรัพย์สุทธิ / ส่วนทุน	<u>477,477,632.86</u>

ส่วนที่

4

งานสำคัญในรอบปีงบประมาณ 2561

>> OAE

ด้านนโยบาย มาตรการ และแผนพัฒนาการเกษตร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร มีภารกิจในการเสนอแนะนโยบาย จัดทำยุทธศาสตร์ แผนพัฒนา และมาตรการทางการเกษตรให้สอดคล้องกับสถานการณ์และทรัพยากรของประเทศ เพื่อให้เป็นไปตามเป้าประสงค์ คือ ภาคการเกษตรของประเทศเจริญเติบโตและเกษตรกรมีความผาสุก โดยภารกิจหลักด้านนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร อาทิ การจัดทำภาวะเศรษฐกิจการเกษตร การประสานงานคณะทำงานด้านการพัฒนาการเกษตรสมัยใหม่ (D6) การขับเคลื่อนการพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร การพัฒนาศักยภาพด้านการตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นต้น โดยในปี 2561 มีผลงานเด่น ดังนี้

1. การวิเคราะห์และประมาณการภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี 2561 และแนวโน้มปี 2562

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้วิเคราะห์และประมาณการภาวะเศรษฐกิจการเกษตรในแต่ละปี และแนวโน้มในปีถัดไป เพื่อใช้เป็นแนวทางประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบายสำหรับผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเผยแพร่ต่อสาธารณชนทั่วไป โดยผลการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรในปี 2561 และแนวโน้มปี 2562 มีรายละเอียด ดังนี้

1.1 เครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2561

การวิเคราะห์ทิศทาง การเติบโตของภาวะเศรษฐกิจการเกษตรในแต่ละปี จะพิจารณาจากเครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรที่สำคัญ คือ ดัชนีเศรษฐกิจการเกษตร ซึ่งประกอบด้วย **ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร** คือ ตัวชี้วัดการเปลี่ยนแปลงของผลผลิตสินค้าเกษตรทั้งประเทศเมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณผลผลิตเฉลี่ย ณ ปีฐาน **ดัชนีราคาสินค้าเกษตรที่เกษตรกรขายได้** คือ ตัวชี้วัดการเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้าเกษตรที่เกษตรกรขายได้ ณ ไร่นาเฉลี่ยทั้งประเทศเมื่อเปรียบเทียบกับราคาเฉลี่ยรายปี ณ ปีที่ผ่านมา และ **ดัชนีรายได้เกษตรกร** คือ ดัชนีที่สะท้อนรายได้รวมของเกษตรกรก่อนหักค่าใช้จ่าย และบอกถึงความสามารถในการพึ่งพาตนเองได้ของเกษตรกร โดยในปี 2561 มีรายละเอียด ดังนี้

- ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร ในปี 2561 อยู่ที่ระดับ 142.40 สูงกว่าปี 2560 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 133.80 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.43 โดยดัชนีผลผลิตในหมวดพืชผล และหมวดปศุสัตว์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.17 และ 2.62 ตามลำดับ ขณะที่หมวดประมง ลดลงร้อยละ 4.48

- ดัชนีราคาสินค้าเกษตรที่เกษตรกรขายได้ ในปี 2561 อยู่ที่ระดับ 127.52 ลดลงจากปี 2560 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 135.45 หรือลดลงร้อยละ 5.86 โดยดัชนีราคาในหมวดพืชผล หมวดปศุสัตว์ และหมวดประมงลดลงร้อยละ 5.28 5.52 และ 18.46 ตามลำดับ

- ดัชนีรายได้เกษตรกร ในปี 2561 อยู่ที่ระดับ 181.58 เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 181.24 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.19 โดยดัชนีรายได้เกษตรกรในหมวดพืชผล เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.46 ขณะที่ดัชนีรายได้หมวดปศุสัตว์ และหมวดประมง ลดลงร้อยละ 3.04 และ 22.11 ตามลำดับ

การเปลี่ยนแปลงดัชนีเศรษฐกิจการเกษตร

รายการ	ค่าดัชนี		อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
	2560	2561*	
ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร	133.80	142.40	6.43
ดัชนีราคาสินค้าเกษตรที่เกษตรกรขายได้	135.45	127.52	-5.86
ดัชนีรายได้เกษตรกร	181.24	181.58	0.19

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

หมายเหตุ: * ข้อมูลเบื้องต้น ณ เดือนพฤศจิกายน 2561

1.2 ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี 2561

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี 2561 (ผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตร) ขยายตัวร้อยละ 4.6 เมื่อเทียบกับปี 2560 โดยสาขาพืช สาขาปศุสัตว์ สาขาบริการทางการเกษตร และสาขาป่าไม้ ขยายตัวร้อยละ 5.4 1.9 4.0 และ 2.0 ตามลำดับ ส่วนสาขาประมง หดตัวร้อยละ 1.0 มีปัจจัยบวกและปัจจัยลบที่ส่งผลต่อการเจริญเติบโตดังนี้

ปัจจัยบวก

- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มุ่งเน้นการปฏิรูปภาคเกษตร ด้วยหลักการตลาดนำการผลิตควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยได้ดำเนินนโยบายที่สำคัญ อาทิ การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ การส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ การพัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร การบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก การพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน การพัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Farmer ซึ่งช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุนการผลิต พัฒนาสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง ส่งเสริมให้เกษตรกรเป็นเกษตรกรมืออาชีพที่มีศักยภาพทั้งทางด้านการผลิต การแปรรูป และการตลาด ทำให้การผลิตสินค้าเกษตรสอดคล้องกับความต้องการของตลาดและมีคุณภาพมาตรฐานมากขึ้น

- ปริมาณน้ำและสภาพอากาศโดยรวมทั้งประเทศ ยังคงเอื้ออำนวยต่อการผลิตทางการเกษตร โดยปริมาณน้ำใช้การได้ในอ่างเก็บน้ำหลักของประเทศมีเพียงพอต่อการเพาะปลูกพืชที่สำคัญหลายชนิด ทำให้พืชส่วนใหญ่เจริญเติบโตได้ดีและมีผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น

ปัจจัยลว

- ช่วงต้นฤดูเพาะปลูก (เดือนพฤษภาคม - กรกฎาคม 2561) หลายจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อาทิ นครราชสีมา ศรีสะเกษ สุรินทร์ ร้อยเอ็ด ขอนแก่น บุรีรัมย์ ซึ่งเป็นแหล่งเพาะปลูกข้าวนาปีที่สำคัญของประเทศ ประสบภัยแล้ง ฝนทิ้งช่วง ส่งผลกระทบต่อการเจริญเติบโตของต้นข้าว ในระยะแตกกอและช่วงออกรวง ทำให้ต้นข้าวแห้งตาย เมล็ดข้าวลีบไม่สมบูรณ์ รวมทั้งมีวัชพืชขึ้นเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้ผลผลิตข้าวต่อไร่ลดลง

1.3 แนวโน้มเศรษฐกิจการเกษตรปี 2562

ผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตร คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 2.5 - 3.5 โดยสาขาพืช ขยายตัวร้อยละ 2.7 - 3.7 สาขาปศุสัตว์ ขยายตัวร้อยละ 1.3 - 2.3 สาขาประมง ขยายตัวร้อยละ 1.0 - 2.0 สาขาบริการทางการเกษตร ขยายตัวร้อยละ 2.0 - 3.0 และสาขาป่าไม้ ขยายตัวร้อยละ 1.2 - 2.2 โดยมีปัจจัยสนับสนุน ดังนี้

- การดำเนินนโยบายด้านการเกษตรเพื่อปฏิรูปภาคเกษตรอย่างต่อเนื่อง โดยเป็นความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ซึ่งจะช่วยผลักดันให้การผลิตทางการเกษตรมีประสิทธิภาพมากขึ้น สถาบันเกษตรกรมีความเข้มแข็ง เกษตรกรมีการวางแผนการผลิตที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ทำให้เกษตรกรมีรายได้ที่มีเสถียรภาพมากขึ้น

- สภาพอากาศโดยทั่วไปและปริมาณน้ำยังคงเอื้ออำนวยต่อการผลิตทางการเกษตร

อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตร

หน่วย : ร้อยละ

สาขา	ปี 2561	ปี 2562
ภาคเกษตร	4.6	2.5 - 3.5
พืช	5.4	2.7 - 3.7
ปศุสัตว์	1.9	1.3 - 2.3
ประมง	-1.0	1.0 - 2.0
บริการทางการเกษตร	4.0	2.0 - 3.0
ป่าไม้	2.0	1.2 - 2.2

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มได้ที่

ส่วนวิเคราะห์และประมาณการเศรษฐกิจการเกษตร
 กองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร
 โทร. 0 2940 6487-8

2. ผลการดำเนินงานคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรสมัยใหม่ (D6)

คณะกรรมการพัฒนาการเกษตรสมัยใหม่ (D6) เป็นคณะกรรมการร่วมรัฐ - เอกชน - ประชาชน (ประชารัฐ) ที่ถูกจัดเป็นกลไกขับเคลื่อน (Value Driver) ได้รับการแต่งตั้งขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2558 ในคณะกรรมการประชารัฐทั้งหมด 12 คณะ ประกอบด้วย 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่ม Value Driver (D) จำนวน 7 คณะ และกลุ่ม Enable Driver (E) จำนวน 5 คณะ โดยคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรสมัยใหม่ (D6) มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นหัวหน้าทีมภาครัฐ และนายอิสระ ว่องกุศลกิจ บริษัท น้ำตาลมิตรผล จำกัด เป็นหัวหน้าทีมภาคเอกชน มีหลักการและบทบาทในการขับเคลื่อนที่มุ่งตอบสนองต่อเป้าหมาย คือ ลดการเหลื่อมล้ำระหว่างภาคเกษตรกับนอกภาคเกษตร การพัฒนาเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer และ SME ภาคเกษตร และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันภาคเกษตร ยึดหลักในการดำเนินงาน 3 แนวทาง ได้แก่ การตลาดนำการผลิต พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพ และลดต้นทุนการผลิต ทั้งนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มอบหมายให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเป็นทีมของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในการดำเนินงานประสานหน่วยงานและคณะกรรมการ โดยให้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเป็นหน่วยประสานงานหลักทีมภาครัฐในคณะกรรมการ D6

กลไก/รูปแบบการทำงานภาคเอกชน มีบทบาทด้านการตลาด รายงานผลการดำเนินงานการจัดทำโครงการร่วมกับภาครัฐ ต่อคณะทำงานฯ ทั้งผลผลิต ต้นทุน ราคารับซื้อของเอกชน และแนวทางการขยายโครงการในพื้นที่อื่น ๆ การเพิ่มบริษัทเอกชนในคณะทำงานฯ เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาด รวมทั้งรายงานปัญหาและอุปสรรคที่ขอรับความร่วมมือจากภาครัฐ สำหรับ กลไก/รูปแบบการทำงานภาครัฐ มีบทบาทสนับสนุนและอำนวยความสะดวกตามภารกิจพื้นฐานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กรมชลประทาน กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมวิชาการเกษตร กรมการข้าว สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ เข้าร่วมดำเนินการในพื้นที่ เป็นต้น

โดยในปี 2561 มี ผลการดำเนินงาน 2 เรื่องหลัก ได้แก่ 1) โครงการแปลงใหญ่ประชารัฐเกษตรสมัยใหม่ (ภาคเอกชน กรมส่งเสริมการเกษตร กรมการข้าว กรมประมง และกรมปศุสัตว์) ปัจจุบันมีแปลงใหญ่ประชารัฐเกษตรสมัยใหม่ จำนวน 85 แปลง พื้นที่ 160,000 ไร่ สร้างมูลค่าสินค้ารวม 631.50 ล้านบาทต่อปี แบ่งเป็น 5 กลุ่มสินค้า ได้แก่ กลุ่มพืช (ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง) 41 แปลง เกษตรกรมีรายได้สุทธิเพิ่มขึ้น 200.54 ล้านบาทต่อปี กลุ่มสัตว์น้ำ (ปลา กุ้ง) 13 แปลง เกษตรกรมีรายได้สุทธิเพิ่มขึ้น 25.86 ล้านบาทต่อปี กลุ่มสัตว์บกเล็ก (ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์) 7 แปลง เกษตรกรมีรายได้สุทธิเพิ่มขึ้น 21.63 ล้านบาทต่อปี กลุ่มสัตว์บกใหญ่ (โคนม) 10 แปลง เกษตรกรมีรายได้สุทธิเพิ่มขึ้น 335.87 ล้านบาทต่อปี และกลุ่มพืชสร้างรายได้เร็ว (cash crop) 14 แปลง เกษตรกรมีรายได้สุทธิเพิ่มขึ้น 47.60 ล้านบาทต่อปี (ที่มา: ภาคเอกชนร่วมกับกรมส่งเสริมการเกษตร) 2) การนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาพัฒนา Application เพื่อการเกษตร โดยคณะกรรมการพัฒนาเกษตรสมัยใหม่แบบดิจิทัลได้ออกแบบ Application for Smart Farmer แบ่งโครงสร้างเป็น 2 ส่วน คือ เรื่องข่าวสารและความรู้ ดำเนินการร่วมกันระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และบริษัท ทู คอรัปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ประกอบด้วย คลิปความรู้ด้านการเกษตร ข่าวสารด้านการเกษตร ราคา/ตลาดสินค้าเกษตร และเชื่อมโยงบริการเกษตรสามารถดาวน์โหลดได้ทั้ง Google Play และ Apple Store และเรื่องการค้า ดำเนินการร่วมกันระหว่างบริษัท ทู คอรัปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร โดยมีวัตถุประสงค์ในการเชื่อมโยงผู้ซื้อและผู้ขายโดยไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง การบริหารจัดการข้อมูลการซื้อขายที่สะดวกขึ้น ส่งเสริมเกษตรกรผลิตสินค้าคุณภาพ ความต่อเนื่องด้านการสร้างรายได้ และสะท้อนภาพความเข้มแข็งของกลุ่มเกษตรกร

จากผลการดำเนินงานในปี 2561 ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มมากขึ้น นำไปสู่คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในฐานะหน่วยงานรับผิดชอบหลักในการดูแลความเป็นอยู่ที่ดีของภาคการเกษตรและเกษตรกรไทย จึงได้มีความร่วมมือและร่วมขับเคลื่อนกลไกประชารัฐอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งขยายผลในแผนงานสำคัญของปี 2562 ใน 2 เรื่องหลักต่อไป ได้แก่ **การขยายผลองค์ความรู้ การดำเนินการเชื่อมโยงด้านการตลาดไปยังแปลงใหญ่ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สนับสนุน การแก้ไขปัญหาด้านการผลิตและการตลาดโดยเครือข่ายของภาคเอกชน ได้แก่ หอการค้าไทย สภาอุตสาหกรรม และ Modern Trade** เพื่อขยายเครือข่ายภาคเอกชนรายใหม่ให้เข้ามามีส่วนร่วมดำเนินงาน โครงการแปลงใหญ่ประชารัฐเกษตรสมัยใหม่ และ**การพัฒนาเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer** ผ่านศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) โดยการคัดเลือก ศพก. นำร่อง พัฒนาให้เป็นศูนย์เรียนรู้ผ่านระบบ IT ด้วยความร่วมมือจากภาคเอกชน สนับสนุน Hardware และภาครัฐให้การสนับสนุนเจ้าหน้าที่และองค์ความรู้ รวมถึงการเชื่อมโยงกับคณะทำงานการศึกษาพื้นฐาน และการพัฒนาผู้นำ (E5) สนับสนุนให้ครู ICT ในพื้นที่ ร่วมถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้วยระบบ IT ใน ศพก. ซึ่งในอนาคตจะส่งเสริมให้ Young Smart Farmer เข้ามาร่วมดำเนินการ เพื่อยกระดับไปสู่การเชื่อมโยง กับธุรกิจค้าปลีกสมัยใหม่ (Modern Trade) และตลาดออนไลน์

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มเติมที่

ส่วนนโยบายและแผนการเกษตร
กองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร
Ins. 0 2940 6671-2

3. การขับเคลื่อนการพัฒนา ระบบโลจิสติกส์การเกษตร ปี 2561 ภายใต้แผนแม่บทการพัฒนาโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน ภาคการเกษตร พ.ศ. 2560 – 2564

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ในฐานะฝ่ายเลขานุการ คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร ได้จัดทำแผนแม่บทการพัฒนาโลจิสติกส์และโซ่อุปทานภาคการเกษตร พ.ศ. 2560 - 2564 เพื่อสนับสนุนแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศไทย ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2560 - 2564 ซึ่งจัดทำโดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้รับมอบหมายให้เป็นเจ้าภาพหลัก คือ การพัฒนาเพื่อเพิ่มมูลค่าในห่วงโซ่อุปทานภายในกลยุทธ์การยกระดับการบริหารจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานใน ภาคเกษตรกรรมและภาคอุตสาหกรรมให้ได้มาตรฐาน โดยมีแนวทางการดำเนินงานภายใต้แผนแม่บท ประกอบด้วย 3 แนวทางหลัก 7 แนวทางย่อย มีแผนงาน/โครงการสนับสนุนฯ จำนวน 91 โครงการ วงเงิน 28,634.34 ล้านบาท ได้แก่ **แนวทางหลักที่ 1** การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านโลจิสติกส์การเกษตรตลอดโซ่อุปทาน จำนวน 36 โครงการ วงเงิน 12,796.51 ล้านบาท **แนวทางหลักที่ 2** การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการอำนวยความสะดวกด้านโลจิสติกส์การเกษตร จำนวน 42 โครงการ วงเงิน 15,272.26 ล้านบาท และ**แนวทางหลักที่ 3** การพัฒนาปัจจัยสนับสนุนด้านโลจิสติกส์การเกษตร จำนวน 12 โครงการ วงเงิน 565.58 ล้านบาท จำแนกวงเงินตามปีงบประมาณได้ดังนี้ ปี 2560 วงเงิน 2,512.49 ล้านบาท ปี 2561 วงเงิน 3,629.41 ล้านบาท ปี 2562 วงเงิน 2,550.23 ล้านบาท ปี 2563 วงเงิน 9,962.25 ล้านบาท และ ปี 2564 วงเงิน 9,979.97 ล้านบาท

สำหรับผลการดำเนินงานที่สำคัญตามแผนงาน/โครงการ ปี 2561 ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งนำไปสู่การยกระดับการพัฒนากิจกรรมโลจิสติกส์ในโซ่อุปทานสินค้าเกษตรอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน มี 3 ประการ คือ การลดการสูญเสีย สร้างคุณค่าในกระบวนการผลิต และการเพิ่มคุณภาพมาตรฐานการผลิต ได้แก่

1. การเพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการโลจิสติกส์สินค้าเกษตรของสถาบันเกษตรกร โดย

สนับสนุนเงินอุดหนุนแก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่ทั่วประเทศ จำนวน 52 แห่ง 30 จังหวัด เพื่อปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานสำหรับใช้ในการรวบรวมและเก็บรักษาผลผลิต รวมทั้งเครื่องจักรกลการเกษตร/อุปกรณ์การตลาด เช่น ระบบสายพานลำเลียงเพื่อคัดแยกผลผลิต รถโฟล์คลิฟท์ รถห้องเย็น รถเกี่ยววนวดข้าว และเครื่องหยอดเมล็ดพันธุ์ข้าว ซึ่งมีผลทำให้สามารถพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรได้มาตรฐาน 41 ผลิตภัณฑ์ อาทิ กาแฟควัดและเมล็ด ปลายินิลแดดเดียว ยางแผ่นรมควัน เป็นต้น

นอกจากนี้ มีการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานด้านสินค้าข้าวในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำนวน 11 แห่ง (จังหวัดพิษณุโลก สุรินทร์ บุรีรัมย์ นครสวรรค์ หนองบัวลำภู สระแก้ว นครราชสีมา ร้อยเอ็ด อำนาจเจริญ อุตรธานี กาฬสินธุ์) และการก่อสร้างโรงคัดแยกบรรจุผลผลิตและอาคารเก็บปัจจัยการผลิตในพื้นที่สูง จำนวน 4 จังหวัด (กาญจนบุรี เชียงใหม่ น่าน และตาก) จังหวัดละ 2 แห่ง รวม 8 แห่ง รวมทั้งการพัฒนามาตรฐานและความสามารถห้องปฏิบัติการทางอุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์ยางของการยางแห่งประเทศไทย จำนวน 4 แห่งในกรุงเทพมหานคร ตลอดจนการขยายศักยภาพหน่วยตรวจสอบรับรองเมล็ดพันธุ์ตามมาตรฐานสากล จำนวน 2 แห่ง (จังหวัดพิษณุโลก และกรุงเทพมหานคร)

2. การเพิ่มประสิทธิภาพระบบการอำนวยความสะดวกทางการค้า

โดยพัฒนาด่านเกษตรให้ได้คุณภาพมาตรฐาน อาทิ การปรับปรุงห้องปฏิบัติการด่าน และสภาพแวดล้อมทั้งหน้าด่านและหลังด่าน ให้เอื้อต่อการให้บริการที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น เพิ่มช่องตรวจเพื่อช่วยลดปัญหาการติดคิว เพิ่มพื้นที่ที่มีการรักษาอุณหภูมิ/ความเย็น เพื่อช่วยควบคุมคุณภาพสินค้าระหว่างการรอตรวจ พร้อมทั้งพัฒนาระบบการเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศ และการทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ระบบ National Single Window (NSW) ทั้งด่านพืช ประมง และปศุสัตว์ รวม 28 ด่าน

สำหรับผลการดำเนินงานปี 2561 ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร คือ การศึกษาเพื่อจัดทำกรอบแนวทางการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการโลจิสติกส์สินค้าเกษตรในพื้นที่แปลงใหญ่ 2 ชนิด ได้แก่ สินค้าข้าว และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีด้านโลจิสติกส์การเกษตร ตั้งแต่ระดับการจัดการในฟาร์มจนถึงส่งมอบลูกค้า/ตลาดปลายทางใน 6 กิจกรรม ได้แก่ การผลิต การเก็บเกี่ยว รวบรวม จัดเก็บและแปรรูป การเคลื่อนย้าย/ยกขนสินค้า การขนส่ง การจัดการคลังสินค้า และตรวจสอบย้อนกลับ ซึ่งผลการศึกษาที่ได้สามารถนำมาใช้ประกอบการจัดทำกรอบแนวทางการส่งเสริมการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี ด้านโลจิสติกส์ให้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในระยะต่อไป

นอกจากนี้ในปี 2561 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยกองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายนอกสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มีการประชุมหารือระหว่างกัน โดยมีการนำเสนอแผนงานด้านโลจิสติกส์สินค้าเกษตรที่สำคัญ และแลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็นเกี่ยวกับการบูรณาการการทำงานร่วมกันในระยะต่อไป เพื่อนำไปสู่การพัฒนาประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์ของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ได้แก่ กรมทางหลวงชนบท กระทรวงคมนาคม เรื่อง แผนพัฒนาโครงข่ายคมนาคมในระดับพื้นที่เพื่อเชื่อมโยงพื้นที่แปดใหญ่ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง แนวทางการพัฒนาเครื่องจักรกลการเกษตร เช่น เครื่องจักรกลขนาดเล็ก และแบบเอนกประสงค์ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ เรื่อง การพัฒนาศักยภาพในการสร้างผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรสู่ตลาดพรีเมียม รวมทั้งการร่วมจัดงานแสดงสินค้าโลจิสติกส์ประจำปี 2562 (TILOG-LOGISTIX 2019) สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสภาผู้ส่งสินค้าทางเรือแห่งประเทศไทย เรื่อง แผนพัฒนาโซ่ความเย็นในสินค้าเกษตร สมพันธ์โลจิสติกส์ไทย เรื่อง แผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานโลจิสติกส์เกษตรอินทรีย์ และสำนักงานกองทุนสนับสนุนวิจัย และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นการนำเสนอผลงานวิจัยที่สัมฤทธิ์ผลเพื่อไปใช้ประโยชน์หรือขยายผลในเชิงนโยบาย และระดับพื้นที่ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ อาทิ ผลงานวิจัยเทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยวมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองเพื่อการส่งออกตลาดประเทศ (ประเทศญี่ปุ่นทางเรือซึ่งสามารถยืดอายุการเก็บรักษาได้นาน 33 วัน) งานวิจัยเพื่อพัฒนากิจการกรมโลจิสติกส์และโซ่อุปทานมันสำปะหลัง (เพื่อส่งมันสำปะหลังอินทรีย์เข้าโรงงานแปงมันของผู้ประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) การใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อช่วยทำการเกษตร เช่น เครื่องจักรกลและหุ่นยนต์ และผลงานวิจัยการสร้างคุณค่าโลจิสติกส์สินค้าเกษตรเพื่อขับเคลื่อนประเทศ สินค้าเกษตร 5 ชนิด ได้แก่ ผักใบ สมุนไพร ดอกไม้ ผลไม้เขตร้อน และกาแฟ

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มได้ที่

ส่วนนโยบายและแผนพัฒนาระบบโลจิสติกส์ด้านการเกษตร
กองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร
Ins. 0 2579 1751

4. การจัดทำแนวทางการพัฒนาศักยภาพด้านการตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์

ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบยุทธศาสตร์การพัฒนากษตรอินทรีย์แห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2564 เมื่อวันที่ 11 เมษายน 2560 และมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันดำเนินการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ฯ ไปสู่การปฏิบัติระดับจังหวัดและระดับประเทศ เพื่อเพิ่มการผลิต การบริโภค และช่องทางการจัดจำหน่าย สินค้าเกษตรอินทรีย์ โดยมีเป้าหมายพื้นที่เกษตรอินทรีย์ 6 แสนไร่ เกษตรกร 30,000 ราย เพิ่มสัดส่วนตลาดในประเทศร้อยละ 40 ต่อตลาดต่างประเทศร้อยละ 60

สถานการณ์สินค้าเกษตรอินทรีย์ประเทศไทยในปัจจุบัน ประสบปัญหาผลผลิตไม่เพียงพอ กับความต้องการของตลาด เนื่องจากสินค้าบางชนิดต้องอาศัยฤดูกาลในการผลิต ปริมาณสินค้าที่ผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ยังมีน้อย เกษตรกรส่วนใหญ่อยู่ในระยะการปรับเปลี่ยนเพื่อเข้าสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ความแตกต่างของราคาสินค้าอินทรีย์ยังมีน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับสินค้าทั่วไป ทำให้ขาดแรงจูงใจในการผลิต และการสร้างรูปแบบบรรจุภัณฑ์ไม่โดดเด่น สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร จึงทำการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส ข้อจำกัด และวิธีการตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ 6 กลุ่ม ได้แก่ ข้าวอินทรีย์ ถั่วเหลืองอินทรีย์ พืชผักอินทรีย์ ผลไม้อินทรีย์ ปศุสัตว์อินทรีย์ และประมงอินทรีย์ โดยการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ ผู้ผลิต ผู้บริโภค เพื่อวิเคราะห์และกำหนดแนวทางการพัฒนาศักยภาพ ด้านตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ ให้สอดคล้องตามยุทธศาสตร์การพัฒนากษตรอินทรีย์แห่งชาติ (ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาการตลาดสินค้าและบริการและการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ กลยุทธ์ ส่งเสริมและพัฒนาตลาดสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับเกษตรอินทรีย์) โดยมีสาระสำคัญดังนี้

ข้าวอินทรีย์ การผลิตยังไม่พอเพียงต่อความต้องการ ซึ่งส่วนใหญ่จะนำมาแปรรูปขึ้นต้นเป็นข้าวสารเท่านั้น ตลาดมีความต้องการมาก ข้าวอินทรีย์ส่วนใหญ่จำหน่ายในตลาดสมาชิกร้อยละ 39.63 ส่งออกตลาดต่างประเทศร้อยละ 36.97 จำหน่ายที่ตลาด Modern Trade / ตลาดเฉพาะร้อยละ 11.60 ตลาดค้าส่งร้อยละ 5.68 ตลาดนัดร้อยละ 4.45 ตลาดออนไลน์ร้อยละ 0.99 และส่งให้ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวร้อยละ 0.68

ถั่วเหลืองอินทรีย์ การผลิตส่วนใหญ่นำมาเป็นวัตถุดิบสำหรับโรงงานแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ (เต้าเจี้ยว ซีอิ๊วขาว) และพบว่าจำหน่ายที่ตลาดค้าส่งร้อยละ 73.48 จำหน่ายร้านค้าปลีก / ร้านอาหารสุขภาพร้อยละ 10.27 จำหน่ายตลาดนัดเฉพาะสินค้าเกษตรอินทรีย์ร้อยละ 9.81 และจำหน่ายตลาดออนไลน์ / ตลาดอื่นๆ ร้อยละ 6.44

พืชผักอินทรีย์ การขับเคลื่อนการผลิตและการตลาดขาดความต่อเนื่อง ขณะที่ความต้องการเพิ่มมากขึ้น จากกระแสการดูแลสุขภาพสุขภาพของผู้บริโภค ตลาดต่างประเทศยังไม่ยอมรับในมาตรฐานของประเทศไทย พบว่า ส่วนใหญ่จำหน่ายตลาด Modern Trade / ตลาดเฉพาะร้อยละ 34.28 ขายที่ฟาร์มร้อยละ 20.78 ตลาดนัดร้อยละ 19.43 ตลาดระบบสมาชิก (กลุ่มสหกรณ์ / กลุ่มเกษตรกร) ร้อยละ 17.38 ร้านอาหาร / รีสอร์ท ร้อยละ 4.70 ตลาดค้าส่งร้อยละ 2.86 และตลาดออนไลน์ร้อยละ 0.57

ผลไม้อินทรีย์ (ทุเรียน เงาะ มังคุด ลองกอง) จำหน่ายพ่อค้าคนกลางร้อยละ 43.06 จำหน่ายที่ตลาด Modern Trade / ตลาดเฉพาะ ร้อยละ 25.36 จำหน่ายที่ตลาดระบบสมาชิกร้อยละ 12.94 ขายที่ฟาร์มร้อยละ 8.50 จำหน่ายที่ตลาดส่งออกร้อยละ 6.00 ตลาดออนไลน์ร้อยละ 2.18 และโรงงานแปรรูปร้อยละ 1.96

ปศุสัตว์อินทรีย์ (น้ำนมดิบ สุกร ไก่ไข่) จำหน่ายตลาด Modern Trade / ตลาดเฉพาะ ร้อยละ 86.67 จำหน่ายขายที่ฟาร์มร้อยละ 9.33 และส่งออกต่างประเทศร้อยละ 4.00

ประมงอินทรีย์ (กุ้งแช่บ้วย กุ้งทะเล ปูไข่ หอยแครง หอยนางรม ปลาตะเพียน ปลานิล) ยังไม่มีการประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้มากเท่าที่ควร ปริมาณสินค้ามีจำกัดไม่เพียงพอต่อผู้บริโภค และยังไม่มีการติดป้ายแสดงมาตรฐานอินทรีย์ พบว่าช่องทางการตลาดประมงอินทรีย์ จำหน่ายที่ตลาดค้าส่ง ร้อยละ 57.58 จำหน่ายที่ตลาดสดทั่วไปร้อยละ 38.08 และจำหน่าย Modern Trade /ตลาดเฉพาะร้อยละ 4.34

จากการวิเคราะห์ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาศักยภาพด้านการตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ ดังนี้ 1) พัฒนาฐานข้อมูลด้านการผลิตให้ทันสมัยเพื่อสนับสนุนการตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ โดยจำแนกเป็นรายกลุ่มสินค้าให้เป็นปัจจุบันครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ จัดตั้งศูนย์ข้อมูลกลางระดับประเทศ สร้างระบบฐานข้อมูลราคากลางสินค้าเกษตรอินทรีย์เพื่อสร้างมาตรฐานด้านราคา 2) ส่งเสริมสนับสนุนการเพิ่มตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ โดยสร้างตลาดจำหน่ายสินค้าเกษตรอินทรีย์เป็นการเฉพาะในทุกจังหวัด และการแสวงหาตลาดใหม่ๆ สร้างสื่อต่างๆ ผ่าน Social Media เพื่อขยายช่องทางการจำหน่าย 3) สร้างผู้ประกอบการสินค้าเกษตรอินทรีย์รายใหม่ เน้นเพิ่มจำนวน เร่งพัฒนาทักษะด้านการบริหารจัดการธุรกิจ 4) ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูปเชิงนวัตกรรม เน้นเพิ่มความหลากหลายของสินค้า โดยให้พิจารณาจากแนวโน้มความต้องการของตลาด 5) พัฒนาตลาดสร้างความโดดเด่นด้วยอัตลักษณ์เชิงพื้นที่เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม 6) สร้างความเชื่อมั่นในสินค้าเกษตรอินทรีย์ด้วยการพัฒนาระบบการตรวจรับรองมาตรฐาน 7) กระตุ้นความต้องการบริโภคสินค้าเกษตรอินทรีย์ให้เพิ่มมากขึ้น โดยประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการบริโภคผ่านสื่อต่างๆ 8) พัฒนาคุณภาพผลผลิตและผลิตภัณฑ์ สนับสนุนแหล่งเงินทุนเพื่อพัฒนาสินค้าเกษตรอินทรีย์

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มได้ที่

ส่วนพัฒนาเกษตรธุรกิจการเกษตร
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1 - 12
Ins. 0 7431 2996

5. การวิเคราะห์ผลกระทบราคาน้ำมันดีเซลที่มีต่อภาคเกษตร

กระทรวงพลังงาน ประเมินแนวโน้มสถานการณ์ราคาน้ำมันดิบปี 2561 (ณ เดือนมกราคม 2561) โดยอ้างอิงราคาน้ำมันดิบตลาดเบรนท์ คาดว่า ทรงตัวอยู่ในระดับสูง 70 เหรียญสหรัฐฯ ต่อบาร์เรล และมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นถึงระดับ 80 - 90 เหรียญสหรัฐฯ ต่อบาร์เรล ซึ่งจะส่งผลให้ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงภายในประเทศสูงขึ้น โดยเฉพาะราคาน้ำมันดีเซลที่อาจจะเพิ่มสูงขึ้นถึงระดับ 30 บาทต่อลิตร ทั้งนี้ ภาคเกษตรย่อมได้รับผลกระทบจากการเพิ่มขึ้นราคาน้ำมันดีเซล เนื่องจากเป็นเชื้อเพลิงที่สำคัญต่อการผลิตสินค้าเกษตร โดยภาคเกษตรมีการใช้พลังงานประมาณ 2,987 พันตัน หรือร้อยละ 3.74 ของความต้องการใช้พลังงานโดยรวมของประเทศ พลังงานที่มีการใช้มากที่สุด ได้แก่ น้ำมันดีเซลหมุนเร็ว (HSD) จำนวน 2,922 พันตัน หรือคิดเป็น ร้อยละ 97.82 รองลงมา ได้แก่ แก๊สโซฮอล์อี 10 ออกเทน 95 (Gasohol E10 Ron 95) จำนวน 42 พันตัน หรือคิดเป็น ร้อยละ 1.41 และการใช้พลังงานไฟฟ้า (Electricity) จำนวน 23 พันตัน หรือคิดเป็น ร้อยละ 0.77 ของความต้องการใช้พลังงานรวมในภาคเกษตร ตามลำดับ (ข้อมูลจากกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน) ดังนั้นการวิเคราะห์ผลกระทบราคาน้ำมันที่มีต่อภาคเกษตรที่สำคัญ พร้อมข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อไป

ทั้งนี้ การเพิ่มขึ้นของราคาน้ำมันดิบในตลาดโลก ได้ส่งผลให้ราคาขายปลีกน้ำมันภายในประเทศเพิ่มขึ้นได้มีการวิเคราะห์ผลกระทบต่อภาคการเกษตร โดยการประยุกต์ใช้ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต (Input - Output Table) ปี 2553 จัดทำและเผยแพร่โดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) เป็นเครื่องมือแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ประเด็น คือ

1. โครงสร้างต้นทุนการผลิตของภาคเกษตร

พบว่า ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ 1) ต้นทุนปัจจัยการผลิตจากต่างประเทศ ร้อยละ 1.98 และ 2) ต้นทุนปัจจัยการผลิตในประเทศ ร้อยละ 98.02 ในจำนวนนี้แบ่งเป็น วัตถุดิบภายในประเทศร้อยละ 76.45 และปัจจัยการผลิตขั้นพื้นฐาน (ค่าจ้างแรงงาน ค่าเสื่อมราคา สินค้าทุน ภาษี และดอกเบี้ย) ร้อยละ 21.57

สำหรับต้นทุนปัจจัยการผลิตในประเทศพบว่า การผลิตสินค้าเกษตรมีสัดส่วนค่าเชื้อเพลิงเฉลี่ยร้อยละ 1.05 ของต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตร สามารถแบ่งตามสาขาเกษตรกรรมสำคัญที่มีสัดส่วนต้นทุนค่าเชื้อเพลิงสูง อาทิ สาขาบริการทางการเกษตร ร้อยละ 8.31 การประมงทะเลและการประมงชายฝั่ง ร้อยละ 6.26 การประมงน้ำจืด ร้อยละ 1.64 การทำสวนปาล์ม ร้อยละ 1.19 การทำสวน ชา กาแฟ ร้อยละ 1.16 และการทำไร่อ้อย ร้อยละ 1.04 เป็นต้น

2. การเปลี่ยนแปลงระดับราคาน้ำมันที่มีผลต่อการผลิตของภาคเกษตร

พบว่า หากมีการปรับราคาขายปลีกน้ำมันดีเซล จากราคาเฉลี่ยลิตรละ 26.64 บาท (ณ เดือนธันวาคม 2560) มาเป็นระดับราคาเฉลี่ยลิตรละ 30.00 บาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.61 มีผลทำให้ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรในประเทศไทยขยับตัวเพิ่มสูงขึ้นประมาณร้อยละ 1.78 โดยส่งผลกระทบต่อการผลิตของภาคเกษตรที่สำคัญโดยทำให้ต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้น ดังนี้ สาขาบริการทางการเกษตร (การเตรียมดิน การเก็บเกี่ยว) เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.80 การประมงทะเลและประมงชายฝั่ง เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.63 ผลผลิตจากสัตว์ปีก (ไข่) เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.77 การเลี้ยงสุกร เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.74 การประมงน้ำจืด เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.32 การเลี้ยงสัตว์ปีก เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.18 การทำสวนปาล์ม เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.09 การทำไร่อ้อย เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.70 การทำไร่ข้าวโพด เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.33 การทำไร่มันสำปะหลัง เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.26 การทำสวนผลไม้ เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.39 การเลี้ยงปศุสัตว์ (โค กระบือ) เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.01 การทำนา เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.95 และการทำสวนยางพารา เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.68

อย่างไรก็ตาม การเพิ่มขึ้นของราคาขายปลีกน้ำมันดีเซลภายในประเทศได้ส่งผลกระทบต่อทำให้ต้นทุนการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้นแต่น้อยกว่าภาคการผลิตอื่น เนื่องจากต้นทุนค่าเชื้อเพลิงที่ใช้ในการผลิตสินค้าเกษตรมีสัดส่วนไม่มากเมื่อเทียบกับภาคการผลิตอื่น ทั้งนี้ ควรมีการสนับสนุนมาตรการจัดตั้งกองทุนน้ำมันเพื่อจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงในราคาที่เหมาะสมสำหรับเกษตรกร และส่งเสริมการศึกษาปรับปรุงพัฒนาเครื่องจักรเครื่องยนต์ในการเกษตรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ลดปริมาณ

การใช้เครื่องยนต์ดีเซลลง เพื่อลดภาระต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรจากราคาน้ำมันที่ปรับตัวสูงขึ้น นอกจากนี้ควรส่งเสริมและสนับสนุนการใช้พลังงานทางเลือก เช่น เชื้อเพลิงชีวภาพ โดยใช้ผลผลิตการเกษตรมาใช้เป็นวัตถุดิบ และสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร อาทิ น้ำมันไบโอดีเซล และเอทานอล หรือพลังงานธรรมชาติทดแทนการใช้ น้ำมัน อาทิ พลังงานโซลาร์เซลล์ จากแสงอาทิตย์ เป็นต้น

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลได้ที่

ศูนย์ปฏิบัติการเศรษฐกิจการเกษตร
Ins. 0 2579 8161

6. การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรมีภารกิจในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยการศึกษา วิเคราะห์ และเสนอแนะกรอบนโยบายในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้สอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์แห่งชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2558 - 2564) นโยบายสำคัญของรัฐบาล มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ยุทธศาสตร์การจัสตรองงบประมาณรายจ่ายประจำปี และนโยบายแนวทางการปฏิบัติงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ใช้เป็นแนวทางในการเสนอขอรับการจัสตรองงบประมาณรายจ่ายประจำปี และวิเคราะห์ กลั่นกรองข้อเสนองบประมาณของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ เสนอผู้บริหารกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้ความเห็นชอบก่อนส่งให้สำนักงบประมาณ พร้อมทั้งจัดทำรายละเอียดงบประมาณรายจ่ายประจำปีของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อประกอบการชี้แจงสถานะบัญชีรายจ่ายในขั้นตอนการร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ในวาระที่ 1 - 3 รวมทั้งจัดทำงบประมาณโดยสังเขปของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อเผยแพร่แก่ส่วนราชการหรือประชาชนผู้สนใจทั่วไป โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ได้มีการดำเนินการจัดทำงบประมาณรายจ่ายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 2 ส่วน ดังนี้

6.1 การจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

ในช่วงกลางปีงบประมาณ 2561 รัฐบาลมีนโยบายในการจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติม ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้รับจัดสรรงบประมาณกลางปีเพิ่มเติม วงเงินรวม 24,993.77 ล้านบาท จำนวน 22 โครงการ เพื่อสร้างชุมชนอยู่ดีมีสุขและคนไทยไม่ทิ้งกัน สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้ดำเนินการจัดทำแผนความเชื่อมโยงวัตถุประสงค์ เป้าหมาย แนวทางการดำเนินการ และตัวชี้วัด เพื่อใช้เป็นกรอบในการเสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณ จัดทำเมนูพัฒนาอาชีพรายบุคคลและเมนูพัฒนากลุ่ม / ชุมชน ส่งมอบให้กับหน่วยงานในระดับพื้นที่ เพื่อนำไปประชาสัมพันธ์รับสมัครเกษตรกร เข้าร่วมโครงการ ในเมนูมีสาระสำคัญเกี่ยวกับกิจกรรมที่จะดำเนินการภายใต้แต่ละโครงการ เงื่อนไข การเข้าร่วมโครงการ และมีการจัดสรรเป้าหมายในแต่ละจังหวัดพร้อมทั้งจัดส่งเมนูพัฒนาอาชีพ ให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเพื่อตรวจสอบ รวมทั้งติดตามผลการดำเนินงาน โดยหน่วยงานที่ปฏิบัติในระดับพื้นที่รายงานผลเข้าสู่ส่วนกลางเพื่อประมวลเสนอผู้บริหาร ทุกเดือน ผลการดำเนินงานในพื้นที่ 77 จังหวัดทั่วประเทศ ประชาชนเข้าร่วมโครงการ 1.92 ล้านราย โดยจัดอบรม 1.89 ล้านราย สนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวก 10,466 รายการ ประชาชนได้รับประโยชน์ทางตรงและทางอ้อม จำนวน 3 ล้านราย

6.2 การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการดำเนินการกิจกรรมที่มีความสอดคล้องและต่อเนื่องในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ การปฏิรูปประเทศ และนโยบายของรัฐบาลให้เกิดผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม โดยจัดสรรงบประมาณให้ตามกลุ่มงบประมาณ จำแนกเป็น 6 กลุ่ม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เกี่ยวข้อง 4 กลุ่ม และได้รับจัดสรรงบประมาณทั้งสิ้น 111,762.97 ล้านบาท ดังนี้

- **กลุ่มงบประมาณรายจ่ายกระทรวง/หน่วยงาน (Function)**

ได้รับจัดสรรงบประมาณ 25,021.66 ล้านบาท ประกอบด้วย งานพื้นฐาน 14,108.53 ล้านบาท และงานยุทธศาสตร์ 10,913.13 ล้านบาท ซึ่งสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ในฐานะหน่วยงานจัดทำงบประมาณของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้พิจารณาและวิเคราะห์งาน / โครงการที่สอดคล้องกับงานยุทธศาสตร์ อาทิ การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและชุมชนเข้มแข็ง การจัดการปัญหาที่ดินทำกิน การส่งเสริมการดำเนินงานตามแนวทางหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

- **กลุ่มงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ (Agenda)**

เป็นการทำงานร่วมกันในลักษณะประสานเชื่อมโยงแบบเครือข่ายที่นำไปสู่การบรรลุจุดหมาย และตัวชี้วัดร่วมกัน มีรูปแบบการบริหารจัดการแบบองค์รวม โดยคำนึงถึงหลักประหยัด มีความคุ้มค่า มุ่งให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการใช้จ่ายงบประมาณ และเกิดประโยชน์สูงสุด รวมถึงเป็นกลไกขับเคลื่อนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์และนโยบายสำคัญเร่งด่วนของรัฐบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีหน่วยงานเจ้าภาพหลักเป็นผู้รับผิดชอบและมีรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้กำกับดูแล ติดตามผลการดำเนินงานให้เกิดเป็นรูปธรรม มีความชัดเจนของขอบเขต เป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวทางการดำเนินงาน ตามกรอบระยะเวลา โดยปี 2562 มีแผนบูรณาการ 21 แผนงาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เกี่ยวข้อง 11 แผนงาน ได้รับจัดสรรงบประมาณทั้งสิ้น 53,366.49 ล้านบาท กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเป็นเจ้าภาพ 1 แผนงาน คือ แผนบูรณาการพัฒนาศักยภาพการผลิตภาคการเกษตร ได้รับจัดสรรงบประมาณ 7,460.57 ล้านบาท สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพ ได้ดำเนินการกำหนดหลักเกณฑ์ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย แนวทางการดำเนินงาน ตัวชี้วัด ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้จัดทำโครงการ กิจกรรม ที่สอดคล้องกับแนวทาง และพิจารณา กลั่นกรอง/ประมวล/สรุป ข้อเสนองบประมาณในภาพรวม เสนอสำนักงานงบประมาณ รวมทั้งกำกับดูแล การปฏิบัติงาน ติดตามผลการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และตัวชี้วัดของแผนบูรณาการ

- **กลุ่มงบประมาณรายจ่ายพื้นที่ (Area)**

เป็นแผนงานบูรณาการที่ส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันเชิงพื้นที่ สร้างโอกาสทางเศรษฐกิจ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กระจายครอบคลุมทุกมิติของพื้นที่ โดยปี 2562 มีแผนบูรณาการในระดับพื้นที่ 3 แผนงาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เกี่ยวข้อง 1 แผนงาน คือ แผนงานบูรณาการเพื่อพัฒนาพื้นที่ระดับภาค โดยแบ่งเป็น 6 ภาค ประกอบด้วย ภาคกลางและพื้นที่กรุงเทพมหานคร ภาคใต้ ภาคใต้ชายแดน ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ ได้รับจัดสรร 7,882.50 ล้านบาท โดยแต่ละภาคมีจุดเน้นและทิศทางในการพัฒนาภาคที่แตกต่างกันตามศักยภาพของพื้นที่ มีการระบุพื้นที่ที่จะดำเนินการชัดเจน ซึ่งสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร จะพิจารณาและวิเคราะห์ทิศทางการพัฒนาของแต่ละภาคที่สอดคล้องกับภารกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแผนงานโครงการให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาภาคร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- **กลุ่มงบประมาณรายจ่ายบุคลากรภาครัฐ** ได้รับจัดสรรงบประมาณ 25,492.30 ล้านบาท จากงบประมาณที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้รับดังกล่าว เมื่อสิ้นปีงบประมาณ 2562 คาดจะทำให้เกษตรกรได้รับประโยชน์ 14.73 ล้านราย อัตราการขยายตัวของภาคเกษตรเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 ต่อปี และรายได้เงินสดสุทธิเกษตรกร 61,000 บาทต่อครัวเรือน ทั้งนี้ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร จะมีการติดตามผลการใช้จ่ายงบประมาณ เสนอผู้บริหารกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อทราบเป็นประจำทุกสัปดาห์

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มได้ที่

ส่วนแผนงานและงบประมาณ
กองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร
Ins. 0 2940 7251

ด้านสารสนเทศการเกษตร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร มีภารกิจในการจัดทำบริการ และเผยแพร่ ข้อมูลสารสนเทศเศรษฐกิจการเกษตร เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบาย และวางแผนพัฒนาการเกษตรของประเทศไทย และให้ผู้เกี่ยวข้องทั้งหน่วยงาน ภาครัฐ เอกชน สถาบันการศึกษา เกษตรกร และผู้สนใจ นำไปใช้ประโยชน์ ในการวิเคราะห์ วิจัย วางแผนด้านการเกษตร ข้อมูลสารสนเทศการเกษตร ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ประกอบด้วย ปริมาณการผลิต การใช้ปัจจัยการผลิตและต้นทุนการผลิต ราคาสินค้าเกษตร ปฏิทินการผลิตสินค้าเกษตร ภาวะเศรษฐกิจสังคมครัวเรือนเกษตรกร การใช้ที่ดินทางการเกษตร ข้อมูลเชิงพื้นที่ และการพยากรณ์ปริมาณการผลิต ตามมาตรฐานการจัดทำข้อมูลสถิติที่เป็นทางการ (Official statistics) มีคุณภาพ ความถูกต้อง แม่นยำ น่าเชื่อถือ และทันต่อเหตุการณ์ สำหรับปี 2561 มีผลงานสารสนเทศการเกษตรสำคัญ ดังนี้

1. การขับเคลื่อนเศรษฐกิจการเกษตรอาสาสู่การปฏิรูปเกษตรไทยยุค 4.0

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร มีพันธกิจที่สำคัญในการจัดทำเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศการเกษตรในระดับประเทศ ได้แก่ ข้อมูล ผลผลิต พื้นที่ ต้นทุน ราคา เศรษฐกิจสังคมครัวเรือน และสถานการณ์ด้านการเกษตรปริมาณข้อมูลที่ต้องจัดเก็บจากในพื้นที่มีเป็นจำนวนมาก สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร จึงมีแนวคิดที่จะให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการจัดเก็บข้อมูลการเกษตรในระดับท้องถิ่นตั้งแต่ปี 2538 และในปี 2550 ได้แต่งตั้งเศรษฐกิจการเกษตรอาสา (ศกอ.) ขึ้นเพื่อดำเนินสนับสนุนการจัดทำข้อมูลการเกษตรข้างต้น

ในปี 2561 มี ศกอ. รวมทั้งสิ้นจำนวน 914 คน โดยมีหน้าที่ในการจัดเก็บข้อมูลราคาผลผลิต สินค้าเกษตร ณ จุดรับซื้อที่สำคัญรายวัน และรายงานสถานการณ์ด้านการผลิตสินค้าเกษตรในท้องถิ่น รายไตรมาส อาทิ การติดดอกออกผลของไม้ผล ข้อมูลการระบาดของแมลงศัตรูพืช ความเสียหายจากปัญหาอุทกภัย วาดภัย และภัยแล้ง เป็นต้น นอกจากนี้ยังทำหน้าที่เผยแพร่ข้อมูลเศรษฐกิจการเกษตรที่สำคัญทั้งในด้านการผลิตและการตลาด นโยบายการช่วยเหลือ มาตรการที่สำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และความรู้เกี่ยวกับการคำนวณต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรผ่านกระดานเศรษฐกิจการเกษตร มีโอกาส ทั้งในรูปแบบของกระดานและ Application ที่มีชื่อว่า OAE Reduce Cost More Opportunity (OAE RCMO) ให้กับเพื่อนเกษตรกรในชุมชน ซึ่งเกษตรกรสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการคำนวณต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรของตนได้ล่วงหน้า

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรตระหนักถึงความสำคัญในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดทำสารสนเทศการเกษตร เพื่อเป็นการตอบสนองนโยบายการปฏิรูปเกษตรไทย 4.0 จึงได้พัฒนา Web Application skm.oae.go.th เพื่อเป็นเครื่องมือในการสื่อสารให้เกิดความรวดเร็ว เพื่อให้ ศกอ. ใช้ประโยชน์ทำให้ ศกอ. สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสะดวก ง่ายต่อการใช้งาน (User Friendly) สามารถรายงานข้อมูลจากท้องถิ่นมาสู่ส่วนกลางได้อย่างรวดเร็ว (Real Time) ยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังได้พัฒนาการสร้งเครือข่าย (Net Work) ศกอ. ด้วย แอปพลิเคชัน Line สร้างกลุ่ม ศกอ. ในระดับจังหวัด และระดับเขต โดยจัดให้มีการอบรม เพื่อเพิ่มพูนความรู้ถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารต่างๆ ในระดับภูมิภาค และการสัมมนาระดับประเทศในทุกปีอีกด้วย

จากการพัฒนาด้านเทคโนโลยีดังกล่าว ทำให้ ศกอ. มีบทบาทสำคัญในการเป็นสื่อกลาง การพัฒนาภาคการเกษตร โดยทำหน้าที่รายงานข้อมูลให้แก่ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรได้อย่างรวดเร็ว ทันสมัย ถูกต้อง ทันต่อเหตุการณ์ และเป็นปัจจุบัน นอกจากนี้ยังทำหน้าที่ถ่ายทอดมาตรการ และนโยบายต่างๆ ที่สำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้กับเกษตรกรในท้องถิ่นของตนเองเพื่อให้สามารถเตรียมพร้อมและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงหรือสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นโดย การเพิ่มศักยภาพของ ศกอ. จึงเป็นเรื่องสำคัญที่สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรจะต้องดำเนินการต่อไปอย่างต่อเนื่อง

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มได้ที่

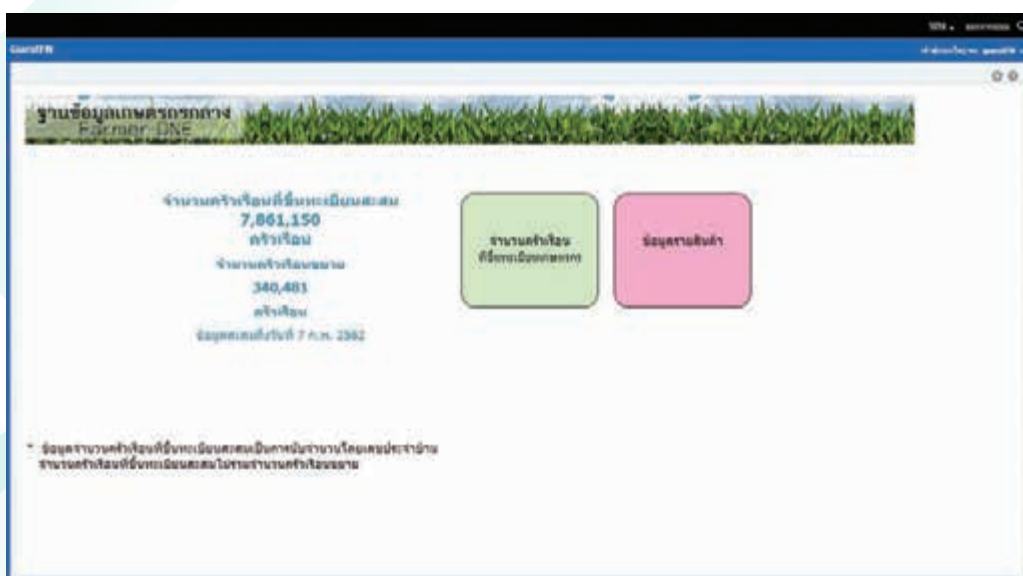
ส่วนปฏิบัติการข้อมูลการเกษตร
ศูนย์สารสนเทศการเกษตร
โทร. 0 2561 2870

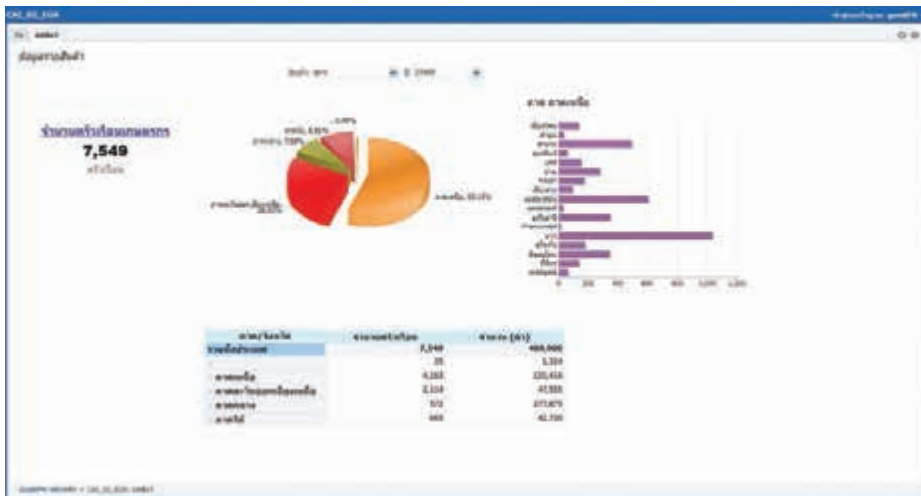

2. ความก้าวหน้าในการจัดทำระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง (Farmer One)

การดำเนินงานจัดทำฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง หรือ Farmer One ในปีงบประมาณ 2561 ได้มีการบูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร จาก 3 แหล่งข้อมูล ได้แก่ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมประมง และกรมปศุสัตว์ ซึ่งเป็นฐานข้อมูลการขึ้นทะเบียนของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้อยู่บนระบบปฏิบัติการเดียวกัน สามารถรายงานผลการสืบค้นข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ สะท้อนความเป็นจริง และมีความทันสมัยอยู่ตลอดเวลา

การบูรณาการจัดทำฐานข้อมูลดังกล่าว จึงเป็นอีกช่องทางหนึ่งของการนำเสนอข้อมูลด้านการเกษตร โดยข้อมูลนี้จะมีความละเอียดในระดับครัวเรือนเกษตรกร นำเสนอด้วย Application Program Interface (API) ซึ่งเป็นช่องทางการเชื่อมต่อฐานข้อมูลจากแหล่งอื่นๆ ได้อย่างอิสระสามารถเข้าถึงและใช้รูปแบบการนำเสนอได้อย่างสะดวก ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งานได้ดี มีการประมวลผล (Report) ได้ในรูปแบบที่มีความหลากหลาย ทั้งเป็นตาราง และกราฟ นอกจากนี้ยังได้มีการพัฒนารูปแบบการนำเสนอผลการรายงานในลักษณะของรูปภาพ (Dashboard) ที่เป็นภาพรวมโดยอัตโนมัติ เหมาะสำหรับผู้บริหาร สามารถวิเคราะห์ภาพรวมของข้อมูลที่สืบค้นได้นอกเหนือจากรูปแบบดังกล่าวแล้ว สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรยังได้พัฒนารูปแบบการนำเสนอในรูปแบบของการรายงานผลการสืบค้นเชิงพื้นที่ (Geo-Information) เพื่อให้ผู้ใช้งานสามารถสืบค้นข้อมูลที่มีความแตกต่างกันตามพื้นที่ต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับตำบล อำเภอจังหวัด และภูมิภาค โดยข้อมูลจะแสดงผลการสืบค้นในรูปแบบแผนที่ ซึ่งสามารถจำแนกความแตกต่างได้ อาทิ ชนิดสินค้าเกษตร พื้นที่ รายได้ การถือครองที่ดิน เป็นต้น

เพื่อให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีข้อมูลครบถ้วน แม่นยำ ถูกต้อง และสอดคล้องกับความเป็นจริง สามารถนำไปใช้ในการวางแผนสำหรับกำหนดมาตรการทั้งในด้านการผลิตและการตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรจึงมุ่งมั่นพัฒนาการจัดทำระบบฐานข้อมูลกลาง ตลอดจนบูรณาการข้อมูลด้านการเกษตรกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และในปี 2562 จะดำเนินการบูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลเพิ่มเติมจากหน่วย 3 หน่วยงานที่สำคัญ ได้แก่ กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมการข้าว และกรมหม่อนไหม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความหลากหลาย สมบูรณ์ เป็นเอกภาพตอบสนองความต้องการของทุกภาคส่วน

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มได้ที่

ส่วนเทคโนโลยีสารสนเทศ
ศูนย์สารสนเทศการเกษตร
โทร. 0 2940 7038-9

3. การบูรณาการสำรวจพื้นที่เพาะปลูก และผลผลิตข้าวนาปี ปีเพาะปลูก 2561/62 ภายใต้แผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร

ในปี 2560 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ร่วมกับกระทรวงพาณิชย์ จัดทำแผนการผลิตการตลาดข้าวครบวงจรขึ้น มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการข้าวโดยใช้ตลาดนำการผลิต และวางแผนให้มีความสอดคล้องระหว่างอุปสงค์ และอุปทาน ตั้งแต่ระดับประเทศ และระดับชุมชน ในการดำเนินงานตามแผนดังกล่าวจะต้องใช้ข้อมูลสารสนเทศด้านการผลิตข้าวเพื่อให้ทราบถึงอุปทานของข้าวในแต่ละปี ข้อมูลสารสนเทศข้าว ได้แก่ ข้อมูลพยากรณ์เนื้อที่เพาะปลูกและผลผลิตข้าว ซึ่งจัดทำโดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ถูกนำไปใช้ในการวางแผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจรในช่วงก่อนฤดูและต้นฤดูเพาะปลูก (เดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม) ต่อมาหลังจากเกษตรกรได้เพาะปลูกข้าวเรียบร้อยแล้วในช่วงข้าวเจริญเติบโตถึงช่วงใกล้เก็บเกี่ยว ซึ่งหน่วยงานต่าง ๆ ได้มีการจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้อมูลทะเบียนเกษตรกรของกรมส่งเสริมการเกษตร ข้อมูลจากการแปลภาพถ่ายดาวเทียมของสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) (GISTDA) และข้อมูลการประเมินผลผลิตข้าวจากภาคเอกชน ซึ่งข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ที่กล่าวมา จำเป็นต้องนำมาบูรณาการ พิจารณาให้เป็นข้อมูลที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงได้ร่วมมือกับกระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงมหาดไทย ให้มีการติดตามสำรวจพื้นที่เพาะปลูกข้าวและการคาดการณ์ผลผลิตข้าว รอบที่ 1 ปีการผลิต 2561/62 ภายใต้แผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลในการบริหารจัดการผลผลิตข้าวให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมีความถูกต้อง แม่นยำ และนำเสนอคณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการข้าว (นบข.) เพื่อพิจารณาการกำหนดมาตรการต่างๆ ในการช่วยเหลือเกษตรกรต่อไป

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรในฐานะประธาน คณะทำงานจัดทำข้อมูลสารสนเทศและภูมิสารสนเทศ ข้าวครบวงจร ได้รับมอบหมายให้เป็นประธานคณะสำรวจ และวางแผนการสำรวจติดตามสถานการณ์ แผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว สำนักงานเกษตรจังหวัด ที่ทำการปกครองจังหวัด สำนักงานพาณิชย์จังหวัด สมาคมชาวนา และเกษตรกรไทย สมาคมโรงสีข้าว กรมการข้าว เข้าร่วมสำรวจ การสำรวจปี 2561 ได้ดำเนินการ 2 ครั้ง ครั้งแรกเป็นช่วงที่ข้าวเจริญเติบโตแตกกอเต็มที่ ระหว่างวันที่ 3 สิงหาคม – 2 กันยายน 2561 ในพื้นที่ 16 จังหวัด ครั้งที่ 2 เป็นช่วงที่ต้นข้าวเริ่มออกรวง ระหว่างวันที่ 29 ตุลาคม – 2 พฤศจิกายน 2561 ในพื้นที่ 8 จังหวัด เพื่อให้เกิดความยอมรับผลการสำรวจร่วมกัน

ผลการสำรวจสรุปได้ว่าปีเพาะปลูก 2561/62 มีเนื้อที่เพาะปลูกข้าวทั่วประเทศจำนวน 59.228 ล้านไร่ ใกล้เคียงกับปี 2560/61 สำหรับเนื้อที่เก็บเกี่ยวทั่วประเทศจำนวน 53.370 ล้านไร่ ลดลงจากปีที่ผ่านมา ร้อยละ 0.01 ผลผลิตทั่วประเทศ จำนวน 24.243 ล้านตัน ลดลงจากปีที่ผ่านมา ร้อยละ 2.79 และมีผลผลิตเฉลี่ย 409 กิโลกรัมต่อไร่ ลดลงจากปีที่ผ่านมา ร้อยละ 2.85

จากการลงพื้นที่สำรวจร่วมกันถือเป็นการบูรณาการ เพื่อให้เกิดการยอมรับ และเห็นชอบร่วมกัน ในด้านข้อมูลสารสนเทศการเกษตร สามารถใช้ประกอบการกำหนดแผนการพัฒนาและมาตรการที่สะท้อน ความเป็นจริง ซึ่งภาครัฐสามารถนำมาใช้ในการบริหารจัดการสินค้าเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจากผลการสำรวจในปี 2561 ทุกฝ่ายยอมรับร่วมกันว่ามีปริมาณข้าวลดลงกว่าปีที่ผ่านมา ขณะที่ ความต้องการยังมีอยู่อย่างต่อเนื่องส่งผลให้ราคาข้าวสูงขึ้น เกษตรกรได้ประโยชน์จากการผลิตมากขึ้น จึงถือได้ว่าข้อมูลของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่เกิดจากการบูรณาการร่วมกันของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องได้ก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างรายได้เพิ่มให้กับเกษตรกร

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มได้ที่

ส่วนพยากรณ์ข้อมูลการเกษตร
ศูนย์สารสนเทศการเกษตร
โทร. 0 2940 5409

4. การบูรณาการงานด้านภูมิสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเกษตร

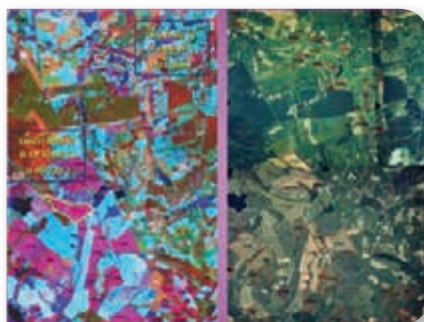
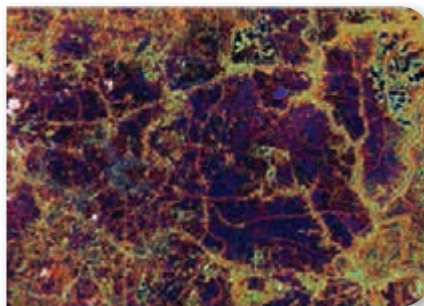
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรมีวิธีการได้มาของข้อมูลที่มีความหลากหลาย เช่น การสำรวจด้วยตัวอย่าง (List Frame Survey) การสำรวจภาวะสถานการณ์การผลิตแบบเร่งด่วน (Rapid Rural Appraisal: RRA) การรายงานข้อมูลโดยเศรษฐกิจการเกษตรอาสา (ศกอ.) และในปัจจุบันได้นำเทคโนโลยีภูมิสารสนเทศ และภาพถ่ายดาวเทียมมาใช้ในการจัดทำข้อมูลจำนวนเนื้อที่เพาะปลูก และเนื้อที่ยืนต้นพืชเศรษฐกิจสำคัญ 6 ชนิด ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง สับปะรดโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปาล์มน้ำมัน และยางพารา เทคโนโลยีภูมิสารสนเทศสามารถช่วยในการจัดทำข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว และสามารถอธิบายสถานการณ์เชิงพื้นที่ได้ แต่เทคโนโลยีดังกล่าวก็ยังมีข้อจำกัดหลายเรื่อง เช่น เรื่องความละเอียดของแผนที่ การแปลผลขณะเมฆบังบางพื้นที่ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีประเด็นเรื่องข้อมูลที่แต่ละหน่วยงานมีข้อมูลที่แตกต่างกัน อาทิ เนื้อที่ยืนต้นปาล์มน้ำมัน เนื้อที่ยืนต้นยางพารา เป็นต้น หากมีการสร้างเครือข่ายการทำงานของหน่วยงานด้านภูมิสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง และมีการออกตรวจสอบข้อมูลจริงในพื้นที่ (Ground truth) ก็จะสามารถเชื่อมโยงการทำงานในเรื่องของข้อมูลเชิงแผนที่และการตรวจสอบข้อมูลจริงในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร จึงได้บูรณาการเชื่อมโยงการทำงานด้านภูมิสารสนเทศ ประกอบด้วย หน่วยงานภายในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 4 หน่วยงาน ได้แก่ กรมพัฒนาที่ดิน กรมส่งเสริมการเกษตร กรมชลประทาน และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และหน่วยงานภายนอกกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 6 หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (GISTDA) ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) กรมที่ดิน กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช กรมป่าไม้ และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งแต่ละหน่วยงานมีการใช้ดาวเทียมที่แตกต่างกัน ได้แก่ MODIS LANSAT SPOT MOS ERS และ JERS โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรจะใช้ดาวเทียม LANSAT ในการทำงานด้านภูมิสารสนเทศเป็นหลัก ซึ่งในความร่วมมือนี้ได้มีการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ เทคนิค ตลอดจนทรัพยากรระหว่างหน่วยงานที่ใช้เทคโนโลยีภูมิสารสนเทศในการทำงาน เพื่อเป็นการเสริมสร้างความเข้าใจในวิธีการ การจัดการข้อมูล การประยุกต์ใช้ การเชื่อมโยงระหว่างระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ การสำรวจข้อมูลระยะไกล และเทคโนโลยีระบบการกำหนดตำแหน่งบนพื้นโลก (GPS) ในภารกิจของหน่วยงานต่างๆ

การบูรณาการดังกล่าวทำให้มีเครือข่ายนักภูมิสารสนเทศระหว่างหน่วยงาน ในการแลกเปลี่ยนความรู้ในการจัดทำข้อมูลสินค้าเกษตร การเตือนภัยด้านการเกษตร เทคนิคการพยากรณ์ และมีแนวทางทำงานร่วมกันในเรื่องการตรวจสอบพื้นที่ เพื่อให้มีข้อมูลเป็นชุดเดียวกันทั้งในรูปแบบข้อมูลตัวเลข และข้อมูลที่รองรับโปรแกรมเกี่ยวกับพื้นที่ (Shape file) ซึ่งจะทำให้ข้อมูลด้านภูมิสารสนเทศการเกษตรมีความเป็นเอกภาพ สามารถจัดทำและนำเสนอให้ผู้บริหารได้อย่างรวดเร็ว ทำให้การวางแผนและการออกมาตรการด้านการเกษตรมีประสิทธิภาพเพิ่มมากยิ่งขึ้น

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มได้ที่

ส่วนภูมิสารสนเทศการเกษตร
ศูนย์สารสนเทศการเกษตร
โทร. 0 2940 7030

5. การสำรวจข้อมูลโซุ่ปทานพืชอาหารในภูมิภาคอาเซียน

สำนักงานเลขาธิการระบบข้อมูลสารสนเทศความมั่นคงทางอาหารในภูมิภาคอาเซียน (ASEAN+3 Food Security information System: AFSIS) จัดตั้งขึ้นโดยความร่วมมือของประเทศสมาชิก ASEAN+3 เพื่อเป็นศูนย์กลางด้านสารสนเทศความมั่นคงด้านอาหารของอาเซียน ซึ่งประเทศไทย โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเป็นผู้บริหารจัดการและดำเนินงาน ทำหน้าที่รวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลด้านการผลิต การตลาด การนำเข้าและส่งออก ของพืชอาหารที่สำคัญ 5 ชนิด ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง ข้าวโพด ถั่วเหลือง และอ้อย รวมทั้งข้อมูลพื้นฐานอื่นของประเทศในภูมิภาคอาเซียน นอกจากนี้ยังสามารถนำไปใช้คำนวณตัวชี้วัดต่าง ๆ เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์ และนำไปประกอบการรายงาน ทำให้ทราบถึงสถานการณ์การผลิตอาหารในภูมิภาค เป็นแนวทางให้แก่ผู้บริหารใช้สำหรับวางนโยบายได้เป็นอย่างดี

นอกจากการจัดทำสารสนเทศพืชอาหารดังกล่าว ในปี 2559 AFSIS ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้รับความร่วมมือจากกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมง ของประเทศญี่ปุ่น สนับสนุนการจัดทำโครงการ Improving Statistics Data on Food Processing and Distribution Related to Agricultural Crops in ASEAN Region (ISFAS) เป็นระยะเวลา 3 ปี ตั้งแต่เดือนเมษายน 2559 ถึงเดือนมีนาคม 2562 เพื่อพัฒนาการจัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการแปรรูปสินค้า ซึ่งเป็นข้อมูลทางด้านโซุ่ปทานของพืชอาหาร ประเทศที่เข้าร่วมโครงการจะได้รับทุนสนับสนุนในการสำรวจข้อมูลดังกล่าว โดยในปี 2559 ดำเนินการ 2 ประเทศ คือ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ปี 2560 ดำเนินการ 3 ประเทศ คือ ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และประเทศไทย

เพื่อเผยแพร่ผลงานสำรวจของแต่ละประเทศ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศโซ่อุปทาน AFSIS จึงได้จัด Regional Workshop on Improving Statistics Data on Food Processing and Distribution Related to Agricultural Crops in ASEAN Region (ISFAS) เมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2561 ณ กรุงเทพฯ ในการประชุมเชิงปฏิบัติการดังกล่าว ผู้แทนจากสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามได้นำเสนอผลการสำรวจข้อมูลข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในจังหวัดขอนแก่นทางตอนเหนือของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ผู้แทนจากราชอาณาจักรกัมพูชาได้นำเสนอผลการสำรวจมันสำปะหลังโรงงานในจังหวัดพระตะบอง และจังหวัดโพลิน ในส่วนของประเทศไทยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรได้สำรวจข้อมูลถั่วเหลืองในจังหวัดเชียงใหม่ เนื่องจากเห็นว่าถั่วเหลืองเป็นพืชอาหารที่สำคัญแต่มีแนวโน้มการผลิตลดลงมาโดยตลอด จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรนิยมปลูกถั่วเหลืองพันธุ์เชียงใหม่ 60 ในเขตชลประทาน โดยมีรายละเอียดดังนี้ ถั่วเหลืองรุ่น 1 ต้นทุนการผลิตเฉลี่ยไร่ละ 4,334.65 บาท ผลผลิต 278 กิโลกรัมต่อไร่ ขาดทุนสุทธิเฉลี่ยไร่ละ 445.60 บาท ถั่วเหลืองรุ่น 2 ต้นทุนการผลิตเฉลี่ยไร่ละ 4,707.77 บาท ผลผลิต 316 กิโลกรัมต่อไร่ ได้รับผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยไร่ละ 357.74 บาท และถั่วเหลืองรวมรุ่น ต้นทุนเฉลี่ยไร่ละ 4,559.28 บาท ผลผลิต 301 กิโลกรัมต่อไร่ ขาดทุนสุทธิเฉลี่ยไร่ละ 19.40 บาท เนื่องจากเกษตรกรนิยมขายผลผลิตแบบคละโดยไม่มีการคัดแยกชั้นคุณภาพให้กับสหกรณ์ในท้องถิ่น ทำให้ได้รับราคาต่ำ ในขณะที่ราคาปัจจัยการผลิตต่างๆ เช่น แร่งงาน ปุ๋ย มีแนวโน้มสูงขึ้น ประกอบกับการปลูกถั่วเหลืองของประเทศไทยมีผลผลิตต่อไร่ไม่สูงมาก ทำให้ประสบปัญหาขาดทุน เกษตรกรจึงหันไปปลูกพืชอื่นที่ให้ผลตอบแทนดีกว่า ผลผลิตถั่วเหลืองของเชียงใหม่จึงมีแนวโน้มลดลง นอกจากนี้ ยังได้จัดการสัมมนาเรื่อง “ถั่วเหลืองเชียงใหม่หายไปไหนทำอย่างไร ให้กลับมา” เพื่อรับฟังความคิดเห็นทั้งจากเกษตรกรผู้ประกอบการ และหน่วยงานราชการในการหาแนวทางการส่งเสริมการปลูกถั่วเหลืองต่อไป

สำหรับในปี 2561 AFSIS ได้มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศโซ่อุปทานร่วมกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาและสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ โดยทั้งสองประเทศดำเนินการสำรวจข้อมูลอ้อย และประเทศไทยดำเนินการสำรวจข้อมูลมันสำปะหลัง และจะนำเสนอผลในการจัด Regional Workshop ครั้งต่อไป

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มได้ที่

สำนักงานเลขาธิการ AFSIS
Ins 0 2940 7468

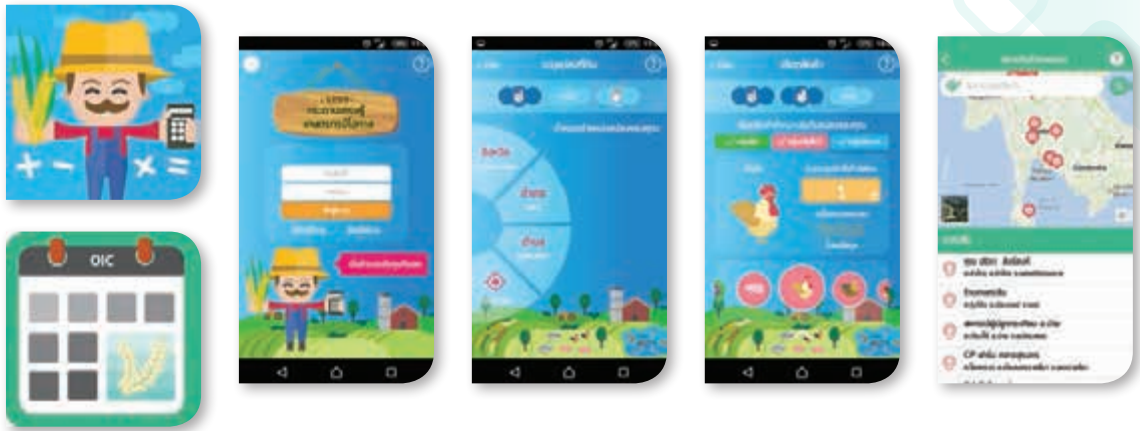

6. การขับเคลื่อนงานด้านสารสนเทศการเกษตร ด้วย Application “กระดานเศรษฐกิจเกษตรกรมีโอกาส” (RCMO) และ ปฏิทินเกษตรกรรายวัย ช่วยเกษตรกรค้าขาย (OAE OIC)

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ดำเนินนโยบายเพื่อสนับสนุนนโยบายสำคัญของรัฐบาล ในการขับเคลื่อนศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) 882 ศูนย์ มีการขับเคลื่อนกิจกรรมด้านสารสนเทศในการถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีสารสนเทศ Application กระดานเศรษฐกิจเกษตรกรมีโอกาส (Reduce Cost More Opportunity: RCMO) ให้กับสมาชิกกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ ณ ศพก. ที่มีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับ ศพก. เพื่อตอบสนองนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ให้ความสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรในการถ่ายทอดความรู้บริการข้อมูลข่าวสาร เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตร ทั้งในด้านการเพิ่มผลผลิต การลดต้นทุนการผลิต การพัฒนาคุณภาพและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการผลิต ให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสมาชิกเกษตรกรแปลงใหญ่กับเกษตรกรต้นแบบ เพื่อให้เกษตรกรที่เข้ามาศึกษาเรียนรู้มีความเข้าใจในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อลดต้นทุนการผลิตเพิ่มผลผลิตต่อไร่ผลผลิตมีคุณภาพและได้มาตรฐาน

RCMO เป็นแอปพลิเคชันเพื่อคำนวณต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรโดยมีข้อมูลความเหมาะสมของสินค้าในพื้นที่ เพื่อให้เกษตรกรประกอบการตัดสินใจเลือกลงทุนกับสินค้าที่เหมาะสมกับพื้นที่ของตนมากที่สุด และสามารถเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยต้นทุนการผลิต นอกจากนี้ยังมี **ปฏิทินเกษตรกรรายช่วยเกษตรกรค้าขาย OAE OIC** เป็นแอปพลิเคชันให้เกษตรกรทราบว่าปริมาณผลผลิตออกสู่ตลาดมากในช่วงใด รวมทั้งบอกจุดรับซื้อผลผลิตและสถานการณ์ด้านราคาสินค้าเกษตรในพื้นที่จากจุดรับซื้อต่าง ๆ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร มีการจัดอบรมถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีสารสนเทศ Application RCMO ให้เกษตรกรแปลงใหญ่ ณ ศพก. จำนวน 50 ศูนย์ โดยมีเกษตรกรเข้าร่วมศูนย์ละ 50 ราย รวมเกษตรกรที่เข้ารับการอบรมทั้งสิ้นจำนวน 2,500 ราย เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจ สามารถใช้ RCMO ในการคิดคำนวณต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรของตนเอง ตลอดจนสามารถนำเอาองค์ความรู้ ข้อมูลข่าวสาร เทคโนโลยีด้านสารสนเทศ ที่นำมาปรับใช้วิเคราะห์ประกอบในการตัดสินใจทำการผลิตสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดเพื่อให้เกิดความคุ้มค่าสูงสุด นอกจากนี้เกษตรกรยังได้มีเรียนรู้จาก OAE OIC สามารถนำไปวางแผนหรือกำหนดช่วงเวลาการเพาะปลูกและเก็บเกี่ยวได้อย่างเหมาะสมและแม่นยำมากยิ่งขึ้น และสามารถบอกตำแหน่งค่าความเหมาะสมของดินในการเพาะปลูกพืชตามคุณสมบัติของดินพื้นที่ที่มีความเหมาะสมสูง (S1) เหมาะสมปานกลาง (S2) เหมาะสมเล็กน้อย (S3) และพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (N) เป็นทางเลือกให้เกษตรกรทำการผลิตสินค้าเกษตรชนิดใดทดแทนกันได้ รวมทั้งยังสามารถติดตามสถานการณ์ราคาจากแหล่งรับซื้อที่สำคัญในพื้นที่ และพื้นที่ใกล้เคียงแบบวันต่อวัน เพื่อช่วยลดช่องว่างการถูกเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลาง

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มได้ที่

ส่วนเทคโนโลยีสารสนเทศ
ศูนย์สารสนเทศการเกษตร
โทร. 0 2940 7038-9
ส่วนสารสนเทศการเกษตร
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1 – 12
โทร 0 4229 2557

ด้านวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร มีพันธกิจในการศึกษาวิจัยเศรษฐกิจภาคการเกษตร อาทิ การผลิต การตลาด ระบบการจัดการฟาร์ม ธุรกิจเกษตร เทคโนโลยีการผลิต การใช้ทรัพยากร และภาวะเศรษฐกิจสังคมครัวเรือนเกษตรกร ซึ่งประเด็นการศึกษาวิจัยในแต่ละปีได้จากการวิเคราะห์ความสำคัญของประเด็นที่ต้องทำการศึกษาวิจัยเพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาภาคการเกษตร รวมถึงสอดคล้องกับนโยบายพัฒนาภาคการเกษตร นโยบายรัฐบาล และนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยมีคณะกรรมการพิจารณาโครงการวิจัยและประเมินผลของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเป็นผู้พิจารณากลับกรองค่าโครงการศึกษาวิจัย มีการจัดสัมมนาวิชาการประจำปีเพื่อรับฟังความคิดเห็นและคณะกรรมการฯ พิจารณาให้ความเห็นชอบเอกสารผลการศึกษาก่อนจัดพิมพ์เผยแพร่และส่งเอกสารให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภาครัฐภาคเอกชน และสถาบันการศึกษา นำไปใช้ประโยชน์ต่อไป สำหรับปี 2561 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรได้ดำเนินการศึกษาวิจัยด้านเศรษฐกิจการเกษตร และได้คัดเลือกผลงานเด่นที่มีลักษณะการศึกษาวิจัยแบบบูรณาการร่วมกันภายในหน่วยงาน ดังนี้

1. การศึกษาโซ่อุปทานข้าวหอมมะลิ มะพร้าวน้ำหอม และสุกร

ปัจจุบันภาคเกษตรยังเผชิญกับปัญหาราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ โดยเฉพาะในช่วงที่ผลผลิตออกสู่ตลาดมาก และความไม่สมดุลระหว่างอุปสงค์และอุปทานของสินค้าเกษตรส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้น้อยและไม่แน่นอนและประสบกับภาวะขาดทุนจากปัญหาดังกล่าว สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรจึงได้ทำการศึกษาโซ่อุปทานข้าวหอมมะลิ มะพร้าวน้ำหอม และสุกร โดยศึกษาวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตและผลตอบแทนของเกษตรกร วิธีการตลาด ส่วนเหลือการตลาด และต้นทุนโลจิสติกส์ ผลการศึกษามีดังนี้

ข้าวหอมมะลิ

จากการศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกข้าวหอมมะลิตั้งทุนการผลิตเฉลี่ยไร่ละ 4,342 บาท หรือตันละ 13,855 บาท ได้รับผลตอบแทนเฉลี่ยไร่ละ 4,327 บาท ส่งผลให้เกษตรกรขาดทุนเฉลี่ยไร่ละ 15 บาท แต่เมื่อพิจารณาเฉพาะต้นทุนเงินสด เกษตรกรมีผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยไร่ละ 1,457 บาท ซึ่งแสดงให้เห็นว่ายังสามารถลงทุนต่อเนื่องได้ ส่วนวิธีการตลาด เมื่อเกษตรกรเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ส่วนใหญ่จำหน่ายให้กับโรงสีร้อยละ 76.19 ส่วนที่เหลือร้อยละ 23.81 จำหน่ายผ่านท่าข้าวและพ่อค้าผู้รวบรวม สำหรับส่วนเหลือการตลาด กรณีจำหน่ายข้าวสารภายในประเทศ มีผู้เกี่ยวข้องคือ เกษตรกร ท่าข้าว โรงสี และร้านค้าข้าวสารจำหน่ายส่ง / ปลีก มีมูลค่าส่วนเหลือการตลาดรวม 4,478 บาทต่อตันข้าวเปลือก และกรณีจำหน่ายข้าวสารเพื่อการส่งออก มีผู้เกี่ยวข้องคือ เกษตรกร ท่าข้าว โรงสี และผู้ประกอบการส่งออก มีมูลค่าส่วนเหลือการตลาดรวม 5,192 บาทต่อตันข้าวเปลือก จากทั้งสองกรณีพบว่า โรงสีมีมูลค่าส่วนเหลือการตลาดมากที่สุด เนื่องจากมีรายได้เพิ่มจากการจำหน่ายผลพลอยได้คือ รำข้าว และแกลบ ประมาณ 1,070 บาทต่อตันข้าวเปลือก สำหรับต้นทุนโลจิสติกส์ตลอดโซ่อุปทานนั้น มีองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดซื้อ ด้านการจัดเก็บสินค้าและบรรจุภัณฑ์ และด้านการกระจายสินค้าและการขนส่ง จากการศึกษ พบว่า ต้นทุนด้านการกระจายและการขนส่งสินค้าเป็นองค์ประกอบสำคัญที่สุดอยู่ที่ 2,336 บาทต่อตันข้าวเปลือก หรือร้อยละ 58.22 ของต้นทุนโลจิสติกส์รวม เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นการขนส่งข้าวเปลือกและ/หรือข้าวสารทางถนน โดยใช้รถบรรทุกทยอยขนส่งไปจำหน่ายเป็นหลัก สำหรับข้อเสนอแนะจากการศึกษา พบว่า เกษตรกรมีต้นทุนการผลิตสูง และไม่สามารถเข้าถึงพันธุ์ข้าวคุณภาพดี ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความรู้ในเรื่องการเพิ่มผลผลิตต่อไร่มีการตรวจวิเคราะห์ดินก่อนปลูก และให้เกษตรกรรวมกลุ่มเพื่อผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดี รวมทั้งสนับสนุนเครื่องอุปโภคบริโภคขั้นพื้นฐานให้กับสถาบันเกษตรกรที่มีศักยภาพ เพื่อจะได้รองรับผลผลิตจากเกษตรกรได้มากขึ้น ส่งผลให้เกษตรกรมีทางเลือกในการนำผลผลิตไปจำหน่าย และได้รับความเป็นธรรมในเรื่องของราคารับซื้อข้าวเปลือกยิ่งขึ้น

มะพร้าว

จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าวมี **ต้นทุนการผลิตเฉลี่ยไร่ละ 3,170.19 บาท** แบ่งเป็นต้นทุนที่เป็นเงินสด 1,571.39 บาทต่อไร่ และต้นทุนที่ไม่เป็นเงินสด 1,598.80 บาทต่อไร่ โดยต้นทุนส่วนใหญ่เป็นต้นทุนในการดูแลรักษาและเก็บเกี่ยวผลผลิต เมื่อพิจารณาจากปริมาณผลผลิตมะพร้าวที่เกษตรกรเก็บเกี่ยวได้เฉลี่ยไร่ละ 701 กิโลกรัม และจำหน่ายได้ราคากิโลกรัมละ 8.11 บาท เกษตรกรจะได้รับผลตอบแทนเฉลี่ยไร่ละ 5,685.11 บาท หรือมีผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยจากการจำหน่ายผลผลิตมะพร้าวไร่ละ 2,514.92 บาท หรือกิโลกรัมละ 3.59 บาท หรือลูกละ 4.48 บาท (น้ำหนักประมาณ 1.25 กิโลกรัม) สำหรับ**วิถีการตลาดมะพร้าว** เกษตรกรขายผลผลิตให้กับผู้รวบรวม มีส่วนเหลือการตลาดของผู้รวบรวมลูกละ 2.37 บาท โดยผู้รวบรวมกระจายต่อไปยังผู้เกี่ยวข้อง จำแนกได้ 3 กรณี ได้แก่ กรณีที่ 1 ผู้รวบรวมกระจายต่อไปยังผู้ขายกะทิสดในตลาด มีส่วนเหลือการตลาดของผู้ขายกะทิสดลูกละ 34.65 บาท เป็นต้นทุนการตลาดลูกละ 19.61 บาท ได้รับกำไรลูกละ 15.04 บาท กรณีที่ 2 ผู้รวบรวมกระจายต่อไปยังโรงงานกะทิสสำเร็จรูป โดยโรงงานไปรับผลผลิตจากผู้รวบรวมเอง และกรณีที่ 3 ผู้รวบรวมส่งต่อไปยังผู้ทำมะพร้าวขาวเข้าโรงงานกะทิสสำเร็จรูป มีส่วนเหลือการตลาดของผู้ทำมะพร้าวขาวลูกละ 4.48 บาท เมื่อเปรียบเทียบทั้ง 3 กรณี จะพบว่า การแปรรูปมะพร้าวขั้นต้นไปเป็นกะทิสสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มและรายได้ให้เกษตรกรเพิ่มขึ้น รวมถึงมีรายได้จากการจำหน่ายผลพลอยได้ (เปลือกผิว กะลา น้ำ และเนื้อมะพร้าว) ของมะพร้าวอีกลูกละ 15.54 บาท ในส่วนของ**ต้นทุนโลจิสติกส์** พบว่า ต้นทุนส่วนใหญ่เป็นต้นทุนด้านการแปรรูปและการกระจายสินค้า โดยต้นทุนโลจิสติกส์รวมของเกษตรกรลูกละ 0.01 บาท ผู้รวบรวมลูกละ 2.31 บาท และผู้ทำมะพร้าวขาวลูกละ 2.68 บาท สำหรับ**ข้อเสนอแนะจากการศึกษา** ควรส่งเสริมเกษตรกรรวมกลุ่มแปรรูปขั้นต้นเป็นกะทิสหรือเนื้อมะพร้าวขาว รวมถึงสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนให้กับกลุ่มเกษตรกรในการแปรรูปสินค้าขั้นต้น และสนับสนุนการทำสัญญาซื้อขายร่วมกันระหว่างเกษตรกรและผู้ประกอบการโรงงาน

สรุป

จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรขนาด 100 กิโลกรัม มีต้นทุนการผลิตเฉลี่ยตัวละ 5,549.07 บาท หรือกิโลกรัมละ 55.49 บาท โดยต้นทุนที่สำคัญ ได้แก่ ค่าอาหาร คิดเป็นร้อยละ 60.84 ของต้นทุนการผลิตทั้งหมด ราคาสุกรที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยตัวละ 5,621 บาท หรือกิโลกรัมละ 56.21 บาท ส่งผลให้เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรได้ผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยตัวละ 71.93 บาท หรือกิโลกรัมละ 0.72 บาท สำหรับ**วิธีการตลาด**สุกรชำแหละ พบว่า เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรแบบอิสระส่วนใหญ่ จำหน่ายสุกรไปยังผู้ค้าสุกรชำแหละ ร้อยละ 43.6 รองลงมาจำหน่ายไปยังผู้รวบรวมสุกรมีชีวิต ร้อยละ 31.3 ร้านค้าปลีกสมัยใหม่ (Modern Trade) ร้อยละ 15.1 และร้านค้าสุกรชำแหละของเกษตรกร ร้อยละ 10.0 สำหรับการวิเคราะห์**ส่วนเหลือการตลาด**แบ่งออกเป็น 2 กรณี คือ 1) กรณีผู้ค้าสุกรชำแหละที่ซื้อสุกรมีชีวิตจากผู้รวบรวม และ 2) กรณีผู้ค้าสุกรชำแหละที่ซื้อสุกรจากฟาร์มเกษตรกรโดยตรง พบว่ากรณีที่ 1 มีส่วนเหลือการตลาดตัวละ 2,361.05 บาท หรือกิโลกรัมละ 23.61 บาท เป็นต้นทุนการตลาดตัวละ 1,661.48 บาท หรือกิโลกรัมละ 16.61 บาท โดยผู้ที่ได้รับผลตอบแทนสุทธิมากที่สุด คือ ผู้ค้าสุกรชำแหละ ซึ่งได้กำไรจากการจำหน่ายสุกรตัวละ 674.29 บาท หรือกิโลกรัมละ 6.74 บาท คิดเป็นร้อยละ 8.66 ของราคาขายปลีก ส่วนกรณีที่ 2 มีส่วนเหลือการตลาดตัวละ 2,161.05 บาท หรือกิโลกรัมละ 21.61 บาท เป็นต้นทุนการตลาดตัวละ 1,556.64 บาท หรือกิโลกรัมละ 15.57 บาท โดยผู้ที่ได้รับผลตอบแทนมากที่สุด คือ ผู้ค้าสุกรชำแหละ ซึ่งได้กำไรจากการจำหน่ายสุกรตัวละ 604.41 บาท หรือกิโลกรัมละ 6.04 บาท คิดเป็นร้อยละ 7.77 ของราคาขายปลีก สำหรับ**ต้นทุนโลจิสติกส์**สุกรชำแหละ พบว่า กิจกรรมโลจิสติกส์ที่มีต้นทุนสูงที่สุด คือ กิจกรรมการฆ่าชำแหละสุกร มีต้นทุนตัวละ 777.08 บาท เนื่องจากการชำแหละสุกรจะมีค่าสูญเสียน้ำหนักในการชำแหละด้วย รองลงมา คือ กิจกรรมการจำหน่ายสุกรชำแหละ มีต้นทุนตัวละ 482.89 บาท สำหรับ**ข้อเสนอแนะจากการศึกษา** เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรเป็นผู้ที่ได้รับความเสี่ยงจากราคาสุกรมากที่สุด เนื่องจากมีอำนาจในการต่อรองราคาน้อยที่สุด ส่งผลให้มีโอกาสขาดทุนมากที่สุด จึงควรมีการส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกลุ่มกันเพื่อทำธุรกิจครบวงจร เพื่อให้มีโอกาสได้รับกำไรเพิ่มขึ้น รวมทั้งควรมีการวิจัยและพัฒนาการบริหารจัดการเกี่ยวกับอาหารสุกรเพื่อลดต้นทุนการผลิต

ทั้งนี้ ผลการศึกษาโซ่อุปทานสินค้าเกษตรทั้ง 3 รายการดังกล่าว จะเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาตัดสินใจ กำหนดนโยบาย/มาตรการของผู้บริหาร เพื่อพัฒนาระบบ การผลิต และการตลาดสินค้าเกษตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งหน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวข้องได้นำข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากการศึกษาไปปรับปรุงกระบวนการทำงาน เพื่อให้เกษตรกรได้รับประโยชน์สูงสุด

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มได้ที่

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร

ข้าวหอมมะลิ : ส่วนวิจัยเศรษฐกิจธัญพืชและพืชไร่

โทร. 0 2579 7554

มะพร้าว : ส่วนวิจัยเศรษฐกิจพืชอาหารและพลังงานทดแทน

โทร. 0 2579 0611

สุกร : ส่วนวิจัยเศรษฐกิจปศุสัตว์และประมง

โทร. 0 2561 3448

2. การศึกษาบทบาทของผู้ประกอบการธุรกิจผลไม้ที่มีต่อผลไม้ไทย : กรณีศึกษาลำไย

การดำเนินงานของผู้ประกอบการโรงคัดบรรจุลำไย (ล้าง) ส่วนใหญ่อยู่ในรูปแบบการถือหุ้นร่วมกันระหว่างผู้ประกอบการโรงคัดบรรจุไทยกับต่างชาติ โดยเงินทุนเป็นของต่างชาติซึ่งปัจจุบันมีแนวโน้มผูกขาดการรับซื้อและบริหารจัดการตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทางโดยผู้ประกอบการต่างชาติมากขึ้น รวมทั้งมีบทบาทในการกำหนดราคาซื้อจากเกษตรกรซึ่งการดำเนินงานลักษณะนี้ในระยะยาวจะทำให้การผลิตและการตลาดของสินค้าลำไยไทยมีความเสี่ยงหากความต้องการในการรับซื้อลำไยในอนาคตลดลง ประกอบกับการเข้ามาประกอบธุรกิจร่วมทุนผลไม้แบบครบวงจรของคนต่างชาติ คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ และการดำเนินธุรกิจผลไม้ของไทย ดังนั้นการศึกษาในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบจากการทำธุรกิจของผู้ประกอบการที่มีต่อลำไยไทย เพื่อวิเคราะห์รูปแบบการบริหารจัดการส่วนเหลือการตลาด และสัดส่วนของกำไรตามทุนของผู้ประกอบการโรงคัดบรรจุที่เป็นของคนไทยและต่างชาติ ซึ่งส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ และการจ้างงานในธุรกิจการส่งออกลำไยของไทยตลอดจนศึกษาปัญหา อุปสรรค ด้านกฎหมาย กฎระเบียบ และมาตรการทางภาษี ที่มีผลกระทบต่อการประกอบการและการค้าลำไยของไทย เพื่อเป็นข้อมูลประกอบในการกำหนดนโยบาย มาตรการ ในการสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกร รวมทั้งพัฒนาการผลิต และการค้าสินค้าผลไม้ไทยอย่างยั่งยืนต่อไป

ผลการศึกษา พบว่า การวิเคราะห์ส่วนเหลือของการตลาดของการส่งออกลำไยสด ซึ่งประกอบด้วยต้นทุนการตลาดและกำไร พบว่า ผู้ประกอบการโรงคัดบรรจุภาคตะวันออกมีส่วนเหลือการตลาดกิโลกรัมละ 44.17 บาท แบ่งเป็นต้นทุนการตลาดกิโลกรัมละ 25.54 บาท และกำไรกิโลกรัมละ 18.63 บาท สำหรับผู้ประกอบการโรงคัดบรรจุภาคเหนือมีส่วนเหลือการตลาดกิโลกรัมละ 45.07 บาท แบ่งเป็นต้นทุนการตลาดกิโลกรัมละ 26.57 บาท และกำไรกิโลกรัมละ 18.50 บาท ส่วนผู้ประกอบการแปรรูปลำไยอบแห้งทั้งเปลือกพบว่า มีส่วนเหลือการตลาดกิโลกรัมละ 105.78 บาท แบ่งเป็น ต้นทุนการตลาดกิโลกรัมละ 29.28 บาท และกำไรกิโลกรัมละ 76.50 บาท ทั้งนี้ เมื่อนำมาวิเคราะห์ผลกำไรในการส่งออกลำไยทั้งหมด พบว่า การส่งออกลำไยสดภาคตะวันออกมีกำไร 8,871 ล้านบาท การส่งออกลำไยสดภาคเหนือมีกำไร 2,402 ล้านบาท และการส่งออกลำไยอบแห้งทั้งเปลือกภาคเหนือมีกำไร 5,691 ล้านบาท ทำให้ภาพรวมในการประกอบธุรกิจส่งออกลำไยสด และลำไยอบแห้งทั้งเปลือกมีกำไรทั้งสิ้น 16,964 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 52 ของมูลค่าการส่งออกลำไยสดและผลิตภัณฑ์ทั้งหมด

เมื่อพิจารณาส่วนแบ่งของผลกำไรทั้งหมดตามสัดส่วนทุนในการส่งออกลำไยของผู้ประกอบการไทยและผู้ประกอบการต่างชาติ พบว่า หากผู้ประกอบการมีสัดส่วนทุนในการประกอบธุรกิจมากเท่าไร ยิ่งทำให้มีส่วนแบ่งของกำไรในการส่งออกมากเท่านั้น ซึ่งในปัจจุบันสัดส่วนทุนโดยส่วนใหญ่เป็นของชาวต่างชาติ เนื่องจากมีเงินทุนหมุนเวียนเพียงพอในการประกอบธุรกิจ ดังนั้น ผลกำไรส่วนใหญ่จึงเป็นของผู้ประกอบการต่างชาติ ขณะที่ผู้ประกอบการไทยบางรายที่ขาดเงินทุนหมุนเวียน ไม่สามารถแข่งขันในธุรกิจดังกล่าวนี้ได้ จึงต้องออกจากธุรกิจ หรือปรับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ไปรับจ้างบรรจุ (Packing) ลำไยเพื่อการส่งออกแทน เมื่อพิจารณาผลกระทบทางเศรษฐกิจของการจ้างงาน พบว่า การดำเนินกิจกรรมในการส่งออกลำไยส่วนใหญ่ใช้แรงงานต่างด้าวประมาณร้อยละ 90 และแรงงานไทยประมาณร้อยละ 10 เนื่องจากแรงงานไทยมีการเคลื่อนย้ายไปทำงานในนิคมอุตสาหกรรมมากขึ้น เพราะได้รับค่าตอบแทนที่สูงกว่า ดังนั้น เมื่อคิดมูลค่าการจ้างงานทั้งสิ้น พบว่ามีมูลค่า 3,803 ล้านบาทต่อปี โดยแบ่งเป็นค่าจ้างแรงงานไทย 313 ล้านบาทต่อปี หรือประมาณร้อยละ 8 ของค่าจ้างแรงงานทั้งหมด และค่าจ้างแรงงานต่างด้าว 3,490 ล้านบาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 92 ของค่าจ้างแรงงานทั้งหมด

สำหรับผลการศึกษาด้านกฎหมาย กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องในการประกอบธุรกิจลำไยประกอบด้วย พระราชบัญญัติ 4 ฉบับ ได้แก่ 1) พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 มีบทบาทในการกำหนดหลักเกณฑ์และข้อจำกัดในการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวในประเทศไทย ซึ่งมีการกำหนดสัดส่วนความเป็นเจ้าของของนิติบุคคลและประเภทธุรกิจที่ไม่อนุญาตให้คนต่างด้าว ประกอบกิจการ เพื่อให้ความคุ้มครองแก่เกษตรกรและผู้ประกอบการชาวไทย 2) พระราชบัญญัติ การแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 มีบทบาทในการควบคุมการค้าให้เกิดความเป็นธรรมและป้องกันการมีอำนาจเหนือตลาด 3) พระราชบัญญัติว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ. 2540 มีบทบาท ในการคุ้มครองคู่สัญญาฝ่ายที่จะเสียเปรียบจากข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม โดยให้ข้อตกลงในสัญญา มีสภาพบังคับที่เป็นธรรมและพอสมควรตามกรณี เช่น หากในสัญญาระบุไว้ว่าล้งกำหนดให้ชาวสวน ห้ามขายลำไยให้กับล้งรายอื่น หากผิดสัญญาจะต้องเสียค่าปรับและดอกเบี้ยสูงกว่าที่กฎหมายกำหนด หรือสูงเกินจริงในอัตราร้อยละ 5 ต่อเดือนหรือคิดเป็นร้อยละ 60 ต่อปี ซึ่งในกรณีนี้จะต้องมีการปรับ ข้อตกลงหรือให้ชาวสวนเสียค่าปรับและดอกเบี้ยตามอัตราที่กฎหมายกำหนด และ 4) ประมวลรัษฎากร ใช้ในการคำนวณภาษีจากผู้ประกอบการหรือมีเงินได้จากประเทศไทย โดยนิติบุคคลต่างด้าวจะต้อง เสียภาษีเงินได้นิติบุคคลจากกำไรสุทธิในอัตราร้อยละ 30 รวมทั้งเสียภาษีมูลค่าเพิ่มอีกร้อยละ 7 และหากมีการจำหน่ายเงินกำไรออกไปจากประเทศไทยแล้ว จะต้องเสียภาษีอีกร้อยละ 10 ของเงินกำไร ที่จำหน่ายออกไปอีกด้วยในกรณีที่นิติบุคคลต่างด้าวไม่ได้ประกอบกิจการในประเทศไทย แต่มีเงินได้ ที่รับจากประเทศไทย จะต้องหักภาษี ณ ที่จ่ายร้อยละ 10 – 15 เพื่อนำส่งกรมสรรพากรต่อไป ซึ่งพระราชบัญญัติทั้ง 4 ฉบับ สามารถช่วยในการควบคุมให้ผู้ประกอบการดำเนินการธุรกิจอย่างถูกต้อง

ตามกฎหมายได้ในระดับหนึ่ง แต่อย่างไรก็ตาม ยังมีผู้ประกอบการ อีกส่วนหนึ่งที่ยังไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดในพระราชบัญญัติ ซึ่งอาจจะต้องทำการศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาลำไย ในระยะต่อไป

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา พบว่า การประกอบธุรกิจลำไยได้ส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจ และการจ้างงาน โดยมีกำไรในการส่งออกค่อนข้างมาก และกำไรส่วนใหญ่เป็นของต่างชาติ ประกอบกับ ผู้บริโภคชาวจีนมีความเชื่อว่าลำไยเป็นผลไม้ดวงตามังกร เมื่อบริโภคแล้วจะโชคดี เจริญรุ่งเรือง จึงดึงดูดให้ผู้ประกอบการต่างชาติโดยเฉพาะผู้ประกอบการจีนเข้ามาลงทุนในธุรกิจส่งออกลำไย มากขึ้นเรื่อยๆ ดังนั้นเกษตรกรควรเน้นการผลิตลำไยคุณภาพ และขายลำไยเมื่อเห็นผลผลิตแล้วแทน การขายใบ เพื่อสร้างอำนาจต่อรองด้านราคา และลดปัญหาการผิดสัญญากับล้ง ภาครัฐควรสนับสนุน ให้มีการนำสัญญากลางมาใช้ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ทั้งสองฝ่าย รวมถึงการสนับสนุน เงินทุนหมุนเวียนให้กับผู้ประกอบการไทยในการดำเนินธุรกิจลำไย เพื่อลดการผูกขาดของล้งต่างชาติ การสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ และผู้ประกอบการในการบริหารจัดการวางแผนด้านแรงงานไทย และแรงงานต่างด้าว เพื่อให้เกิดความสมดุลของแรงงานและให้ธุรกิจสามารถดำเนินต่อไปได้ รวมทั้ง มีความเข้มงวดในการตรวจสอบผู้ประกอบการรายใหม่ที่จะเข้ามาดำเนินธุรกิจ โดยควรมีกฎหมาย ที่ใช้ควบคุมการประกอบธุรกิจผลไม้ที่เป็นตัวแทนอำพราง (Nominee) กับชาวต่างชาติ

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มได้ที่

ส่วนวิจัยเศรษฐกิจพืชสวน
และส่วนบริหารกองทุนภาคการเกษตร
สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร
โทร. 0 2579 0612

3. การศึกษา การผลิต การตลาด และพฤติกรรมผู้บริโภคทุเรียน และมังคุดอินทรีย์ ในตลาดเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

การขับเคลื่อนการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ของประเทศไทยภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาเกษตรอินทรีย์แห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2564 อาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ภาคการศึกษา เกษตรกรและผู้บริโภคในแต่ละภูมิภาค เพื่อเพิ่มพื้นที่และจำนวนเกษตรกรที่ทำเกษตรอินทรีย์ เพิ่มสัดส่วนตลาดเกษตรอินทรีย์ภายในประเทศ รวมทั้งยกระดับกลุ่มเกษตรอินทรีย์วิถีพื้นบ้านนำไปสู่การพัฒนาเกษตรอินทรีย์ระดับประเทศ สำหรับการขับเคลื่อนการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ของภาคตะวันออก (จังหวัดชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด) ในระยะแรก ได้ดำเนินการตามแนวทางการพัฒนา “ตลาดนำการผลิต” ครอบคลุมพื้นที่ “เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก หรือที่เรียกว่า EEC” ประกอบด้วย จังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง โดยเป็นตลาดใหม่ที่น่าสนใจและใกล้แหล่งผลิต เนื่องจากตั้งอยู่ในจุดยุทธศาสตร์ที่ดีที่สุดของภูมิภาคอาเซียนสามารถเชื่อมโยงไปยังประเทศต่าง ๆ ประกอบกับเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับโลก คาดว่าจะทำให้มูลค่าสินค้าเกษตรอินทรีย์มีการขยายตัวมากยิ่งขึ้น ซึ่งในปัจจุบันเกษตรกรผู้ผลิตผลไม้อินทรีย์ในภาคตะวันออกได้รับการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์โดยกรมวิชาการเกษตรในพื้นที่ประมาณ 1,400 ไร่ อย่างไรก็ตาม การผลิตผลไม้อินทรีย์ต้องอาศัยความละเอียดและความประณีต ทำให้ปริมาณผลผลิตที่ออกสู่ตลาดไม่ต่อเนื่อง และคุณภาพผลผลิตบางส่วนอาจไม่ตรงตามความต้องการของผู้บริโภค ประกอบกับมีเกษตรกรรายใหม่ที่น่าสนใจจะทำการผลิตผลไม้อินทรีย์ แต่ขาดข้อมูลต้นทุนการผลิตในการตัดสินใจปรับเปลี่ยนเป็นเกษตรอินทรีย์ จึงเป็นอุปสรรคต่อการส่งเสริมการผลิตผลไม้อินทรีย์

ปีงบประมาณ 2561 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร จึงได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการผลิตรายการตลาด และพฤติกรรมผู้บริโภคทุเรียนและมังคุดอินทรีย์ในตลาดเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตของการผลิตทุเรียนและมังคุดอินทรีย์ในระยะปรับเปลี่ยนของภาคตะวันออก ศึกษาต้นทุนการตลาด ส่วนเหลือการตลาด และวิถีตลาดทุเรียนและมังคุดอินทรีย์ในภาคตะวันออก รวมทั้งศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคทุเรียนและมังคุดอินทรีย์ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

ผลการศึกษาด้านการผลิต เมื่อเปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนการผลิตทุเรียนอินทรีย์ในระยะปรับเปลี่ยน 18 เดือนของเกษตรกรพื้นที่ 3 จังหวัดในภาคตะวันออก พบว่า จังหวัดจันทบุรีมีต้นทุนสูงที่สุดเฉลี่ย 20,807.07 บาทต่อไร่ รองลงมา จังหวัดตราด 20,365.96 บาทต่อไร่ และจังหวัดระยอง 17,590.60 บาทต่อไร่ โดยจังหวัดจันทบุรีมีผลตอบแทนสุทธิสูงที่สุดเฉลี่ย 63,513.24 บาทต่อไร่ รองลงมาจังหวัดระยอง 41,950.32 บาทต่อไร่ และจังหวัดตราด 21,927.13 บาทต่อไร่ ส่วนต้นทุนและผลตอบแทนการผลิตมังคุดอินทรีย์ พบว่า จังหวัดตราดมีต้นทุนสูงที่สุดเฉลี่ย 25,017.40 บาทต่อไร่ รองลงมา จังหวัดจันทบุรี 19,282.22 บาทต่อไร่ และจังหวัดระยอง 15,661.01 บาทต่อไร่ โดยจังหวัดตราดมีผลตอบแทนสุทธิสูงที่สุดเฉลี่ย 33,752.30 บาทต่อไร่ รองลงมา จังหวัดจันทบุรี 22,544.55 บาทต่อไร่ และจังหวัดระยอง 4,444.62 บาทต่อไร่ ทั้งนี้ เหตุผลที่จังหวัดระยองมีผลตอบแทนสุทธิน้อยกว่าจังหวัดอื่น เนื่องจากเกษตรกรผู้ปลูกมังคุดอินทรีย์อยู่ในระยะปรับเปลี่ยนปีแรก เป็นรายย่อยกระจายตัว ยังไม่มีเครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ทำให้ขาดความรู้ด้านเทคนิคการชักนำการออกผลมังคุด ส่งผลให้ผลผลิตต่อไร่ต่ำ

ผลการศึกษาด้านการตลาดและพฤติกรรมผู้บริโภค

ผลไม้อินทรีในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พบว่าด้านวิธีการตลาดของทุเรียนอินทรีและผลิตภัณฑ์ เกษตรกรผู้ผลิตทุเรียนอินทรีส่วนใหญ่ขายผลผลิตผ่านพ่อค้าคนกลางร้อยละ 37.64 ส่วนวิธีการตลาดของมังคุดอินทรีและผลิตภัณฑ์ เกษตรกรผู้ผลิตมังคุดอินทรีส่วนใหญ่ขายให้ผู้ประกอบการนำไปแปรรูป มังคุดร้อยละ 29.40 สำหรับต้นทุนและผลตอบแทนการตลาดของทุเรียนอินทรีและมังคุดอินทรีกรณีขายแบบออนไลน์ในตลาดดิจิทัล พบว่า ทุเรียนอินทรีมีต้นทุนการตลาดร้อยละ 31.12 และมีผลตอบแทนการตลาดของทุเรียนอินทรีร้อยละ 7.83 ของราคาขายปลีกทุเรียนอินทรีในตลาดออนไลน์ภายในประเทศ ส่วนมังคุดอินทรีมีต้นทุนการตลาดร้อยละ 33.92 และมีผลตอบแทนการตลาดของมังคุดอินทรีร้อยละ 17.60 ของราคาขายปลีกมังคุดอินทรีในตลาดออนไลน์ภายในประเทศ

ด้านพฤติกรรมผู้บริโภคในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เหตุผลที่ผู้บริโภคเลือกซื้อผลไม้อินทรีเพราะคำนึงถึงความปลอดภัยต่อสุขภาพ และเหตุผลที่ไม่เลือกซื้อผลไม้อินทรีเพราะแหล่งจำหน่ายมีน้อยหรือหาซื้อได้ยาก ตราสัญลักษณ์รับรองมาตรฐานและรูปลักษณะของผลิตภัณฑ์มีผลต่อการตัดสินใจซื้อผลไม้อินทรี ผู้บริโภคมีการศึกษาข้อมูลผลไม้อินทรีก่อนตัดสินใจซื้อ โดยรับรู้ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่รู้จักตราสัญลักษณ์รับรองมาตรฐานระบบเกษตรอินทรีของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประเทศไทย หรือตรา Organic Thailand ซึ่งผู้บริโภคจะเลือกซื้อที่มีบรรจุภัณฑ์และฉลากอธิบายรวมทั้งนิยมเลือกซื้อผลไม้อินทรีจากเกษตรกรโดยตรง และยอมรับระดับราคาผลไม้อินทรีสูงกว่าราคาผลไม้ทั่วไปได้ร้อยละ 10 – ร้อยละ 19 โดยผู้บริโภคส่วนใหญ่จะเลือกซื้อทุเรียนอินทรีครั้งละ 3 กิโลกรัม และเลือกซื้อมังคุดอินทรีครั้งละ 2 กิโลกรัม ซึ่งปริมาณการซื้อต่อครั้งผู้ผลิตสามารถนำไปออกแบบปริมาณบรรจุภัณฑ์ให้เหมาะสมตรงความต้องการของผู้บริโภคได้ เมื่อพิจารณาถึงปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดหรือหลัก 4 P (ผลิตภัณฑ์ ราคา ช่องทางการจัดจำหน่าย และการส่งเสริมการตลาด) พบว่า ปัจจัยที่ผู้บริโภคให้ความสำคัญในระดับมาก ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ ผลไม้อินทรีต้องมีคุณภาพ มีฉลากหรือตรารับรองสินค้าที่ได้มาตรฐาน ด้านการส่งเสริมการตลาด ควรมีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อ ณ จุดจำหน่าย และด้านราคา ควรแสดงป้ายราคาจำหน่ายที่ชัดเจน สำหรับด้านช่องทางการจัดจำหน่ายให้ความสำคัญระดับปานกลาง โดยเห็นว่าควรวางจำหน่ายสินค้าในร้านค้าที่มีความน่าเชื่อถือ

ทั้งนี้ ผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์ในการให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อพัฒนาการดำเนินงานพัฒนาผลไม้อินทรีย์ของประเทศไทย โดยมีข้อเสนอแนะสำหรับผู้ผลิตและผู้ประกอบการผลไม้อินทรีย์ คือ ควรให้ความสำคัญในปัจจุบันส่วนประสมทางการตลาดในทุกด้าน และปรับตัวสอดคล้องกับความต้องการของตลาดดิจิทัล ข้อเสนอแนะสำหรับภาครัฐ ควรสร้างมาตรการจูงใจสนับสนุนการลงทุนการผลิตผลไม้อินทรีย์ในระยะปรับเปลี่ยนของเกษตรกรรายใหม่ ส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้และความเข้าใจในประโยชน์ของการจำหน่ายผลไม้อินทรีย์ ผู้บริโภคผ่านตลาดดิจิทัลควรสร้างรูปแบบหุ้นส่วนประชารัฐ สนับสนุนให้จัดตั้งศูนย์รวบรวมและกระจายสินค้าเกษตรกรอินทรีย์เพื่อการรองรับการค้าแบบออนไลน์หรือระบบ E-Commerce รวมทั้งรณรงค์ให้ผู้บริโภคตระหนักถึงความปลอดภัยของอาหาร

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มได้ที่

ส่วนแผนพัฒนาเศรษฐกิจการเกษตร
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 6 จังหวัดชลบุรี
Ins. 0 3835 1398

4. การศึกษาด้านทุนการผลิต ประสิทธิภาพเชิงเทคนิคของการผลิตข้าว แบบแปลงใหญ่ กรณีศึกษาพื้นที่ภาคกลางตอนบน 2

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาการปรับโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตร ในเรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เพื่อการลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิตต่อหน่วย การพัฒนา คุณภาพมาตรฐานตรงตามความต้องการของตลาด และการรวมกลุ่มการผลิต โดยการส่งเสริมการเกษตร ในรูปแบบแปลงใหญ่ที่มีเกษตรกรเป็นศูนย์กลางในการดำเนินงาน ซึ่งการรวมกลุ่มการผลิตในรูปแบบ แปลงใหญ่ได้เน้นการสนับสนุนให้เกษตรกรรวมกลุ่มในการบริหารจัดการร่วมกัน เพื่อเพิ่มโอกาส ในการแข่งขัน ความได้เปรียบทางด้านต้นทุนการผลิต รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการใช้เทคโนโลยี และปัจจัยการผลิต อย่างไรก็ตาม ยังไม่มีรายงานผลการวิจัยที่ระบุถึงการเปรียบเทียบต้นทุนการผลิต และประสิทธิภาพเชิงเทคนิคของการผลิตสินค้าในพื้นที่โครงการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ และนอกพื้นที่โครงการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่

ในปีงบประมาณ 2561 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรจึงได้ทำการศึกษาวินิจฉัยเรื่อง “ต้นทุนการผลิต ประสิทธิภาพเชิงเทคนิคของการผลิตข้าวแบบแปลงใหญ่ กรณีศึกษาพื้นที่ภาคกลางตอนบน 2” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบต้นทุนการผลิต ประสิทธิภาพเชิงเทคนิคของการผลิตข้าว ในพื้นที่ส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่และนอกพื้นที่ส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ รวมทั้งศึกษา ประสิทธิภาพต่อขนาดของการผลิต โดยรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปี ที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ และเกษตรกรนอกพื้นที่แปลงใหญ่ที่ใกล้เคียง กับพื้นที่โครงการฯ

ผลการศึกษาด้านทุนการผลิต พบว่าจากการเปรียบเทียบต้นทุนการผลิตข้าวของเกษตรกรในพื้นที่ส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ และนอกพื้นที่ส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ปีเพาะปลูก 2560 เกษตรกรที่อยู่ในพื้นที่แปลงใหญ่ มีต้นทุนการผลิตที่ต่ำกว่าเกษตรกรนอกพื้นที่แปลงใหญ่ 393.38 บาทต่อไร่ โดยมีต้นทุนการผลิตเฉลี่ย 4,083.29 บาทต่อไร่ ขณะที่เกษตรกรนอกพื้นที่แปลงใหญ่ มีต้นทุนการผลิตเฉลี่ย 4,476.67 บาทต่อไร่ เมื่อพิจารณาผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ย เกษตรกรในพื้นที่แปลงใหญ่มีผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยสูงกว่าเกษตรกรนอกพื้นที่แปลงใหญ่ 1,673.63 บาทต่อไร่ โดยมีผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ย 2,069.34 บาทต่อไร่ เมื่อเทียบกับเกษตรกรนอกพื้นที่แปลงใหญ่ มีผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ย 395.71 บาทต่อไร่ เนื่องจากเกษตรกรในพื้นที่แปลงใหญ่มีผลผลิตต่อไร่ และขายผลผลิตได้ในราคาที่สูงกว่าเกษตรกรนอกพื้นที่แปลงใหญ่ ซึ่งเป็นผลจากการดำเนินงานของโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ด้านการส่งเสริมการผลิตด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม รวมทั้งด้านการเชื่อมโยงตลาดโดยมีบันทึกข้อตกลงระหว่างเกษตรกรกับผู้ประกอบการ

ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพเชิงเทคนิคของการผลิตข้าว พบว่า เกษตรกรในพื้นที่แปลงใหญ่ มีประสิทธิภาพเชิงเทคนิคของการผลิตข้าวเฉลี่ย เท่ากับ 0.802 ซึ่งหมายความว่า เมื่อเทียบกับผู้ผลิตที่ดีที่สุดในกลุ่มแล้ว หากเกษตรกรต้องการผลผลิตในปริมาณเท่าเดิม ควรปรับลดการใช้ปัจจัยการผลิตร้อยละ 19.80 ส่วนเกษตรกรนอกพื้นที่แปลงใหญ่ มีประสิทธิภาพเชิงเทคนิคของการผลิตข้าวเฉลี่ย เท่ากับ 0.702 ซึ่งหมายความว่า เมื่อเทียบกับผู้ผลิตที่ดีที่สุดในกลุ่มแล้ว หากเกษตรกรต้องการผลผลิตในปริมาณเท่าเดิม ควรปรับลดการใช้ปัจจัยการผลิตร้อยละ 29.80 เมื่อพิจารณาถึงส่วนเกินของปริมาณการใช้ปัจจัยการผลิต พบว่า เกษตรกรทั้งในพื้นที่แปลงใหญ่และนอกพื้นที่แปลงใหญ่ ยังมีส่วนเกินปัจจัยการผลิตด้านเมล็ดพันธุ์ ปุ๋ยเคมี สารเคมีป้องกันกำจัดวัชพืชและศัตรูพืช และแรงงานเครื่องจักร ซึ่งเกษตรกรในพื้นที่แปลงใหญ่ มีส่วนเกินปัจจัยการผลิตด้านปุ๋ยเคมีมากที่สุด เท่ากับ 0.966 กิโลกรัมต่อไร่ รองลงมา ด้านสารเคมีป้องกันกำจัดวัชพืชและศัตรูพืช เท่ากับ 0.390 กิโลกรัมต่อไร่ ด้านเมล็ดพันธุ์ เท่ากับ 0.168 กิโลกรัมต่อไร่ และด้านแรงงานเครื่องจักร เท่ากับ 0.011 วันต่อไร่ เกษตรกรนอกพื้นที่แปลงใหญ่ มีส่วนเกินปัจจัยการผลิตด้านปุ๋ยเคมีมากที่สุด เท่ากับ 4.814 กิโลกรัมต่อไร่ รองลงมา ด้านเมล็ดพันธุ์ เท่ากับ 0.199 กิโลกรัมต่อไร่ ด้านสารเคมีป้องกันกำจัดวัชพืชและศัตรูพืช เท่ากับ 0.010 กิโลกรัมต่อไร่ และด้านแรงงานเครื่องจักร เท่ากับ 0.006 วันต่อไร่ สำหรับผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพต่อขนาด ซึ่งแสดงถึงการเปลี่ยนแปลงขนาดการผลิตของหน่วยผลิต ให้อยู่ในระดับการผลิตที่เหมาะสม พบว่า เกษตรกรในพื้นที่แปลงใหญ่ ร้อยละ 71.25 อยู่ในช่วงผลตอบแทนต่อขนาดการผลิตเพิ่มขึ้น หมายถึงเกษตรกรมีการใช้ปัจจัยการผลิตน้อยเกินไป จึงควรเพิ่มการใช้ปัจจัยการผลิต เช่น การขยายพื้นที่ปลูก เป็นต้น เพื่อให้มีระดับการผลิตที่เหมาะสม เกษตรกรร้อยละ 16.25 อยู่ในช่วงผลตอบแทนต่อขนาดการผลิตคงที่ หมายความว่า เกษตรกรมีการใช้ปัจจัยการผลิตและมีระดับการผลิตที่เหมาะสม และเกษตรกรร้อยละ 12.50 อยู่ในช่วงผลตอบแทนต่อขนาดการผลิตลดลง หมายความว่า เกษตรกรมีการใช้ปัจจัยการผลิตมากเกินไป ควรลดปัจจัยการผลิตลงเพื่อให้มีระดับการผลิตที่เหมาะสม สำหรับเกษตรกรนอกพื้นที่แปลงใหญ่ พบว่า ร้อยละ 51.90 อยู่ในช่วงผลตอบแทนต่อขนาดการผลิตเพิ่มขึ้น เกษตรกรร้อยละ 37.97 อยู่ในช่วงผลตอบแทนต่อขนาดการผลิตลดลง และเกษตรกรร้อยละ 10.13 อยู่ในช่วงผลตอบแทนต่อขนาดการผลิตคงที่

ทั้งนี้ ผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์ในการให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อพัฒนาการดำเนินงานด้านส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เพื่อลดต้นทุนการผลิตและยกระดับประสิทธิภาพการผลิต โดยภาครัฐควรสนับสนุนนโยบายส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่อย่างต่อเนื่อง ดำเนินการถ่ายทอดความรู้ด้านการใช้ปัจจัยการผลิตให้เหมาะสมตามหลักวิชาการ การใช้เทคโนโลยีและเครื่องจักรกล รวมถึงการรวมกลุ่มของเกษตรกรเพื่อเพิ่มขนาดการผลิต ซึ่งจะเป็นการสร้างรายได้ให้เกษตรกร และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มได้ที่

ส่วนวิจัยและประเมินผล

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 7 จังหวัดชัยนาท

Ins. 0 5640 5005 และ 0 5640 5007

ด้านเศรษฐกิจการเกษตร ระหว่างประเทศ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร มีภารกิจรับผิดชอบด้านเศรษฐกิจการเกษตรต่างประเทศ ในการศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำท่าทีการเจรจา รวมทั้งเป็นผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เข้าร่วมการประชุมในเวทีระหว่างประเทศในระดับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนโยบายภาคเกษตร ข้อตกลง และเงื่อนไขด้านการค้าสินค้าและการลงทุนภาคเกษตร การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศด้านการเกษตร ความมั่นคงทางอาหาร และความร่วมมือทางเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศทั้งระดับทวิภาคี พหุภาคี และองค์การระหว่างประเทศ และในปี 2561 มีการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ ดังนี้

1. การประชุมคณะกรรมการความมั่นคงอาหารโลก ครั้งที่ 45 ณ กรุงโรม

การประชุมคณะกรรมการความมั่นคงอาหารโลก (Committee on World Food Security: CFS) เป็นเวทีการประชุมนานาชาติด้านความมั่นคงด้านอาหารของโลก เพื่อติดตามสถานการณ์ นโยบาย แลกเปลี่ยนประสบการณ์และแนวปฏิบัติที่ดีของประเทศสมาชิก ตลอดจนจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายแบบสมัครใจ ซึ่งสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้รับมอบหมายจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้เป็นผู้แทนไทยในการเข้าร่วมประชุม CFS เป็นประจำทุกปี ณ สำนักงานใหญ่องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and Agriculture Organization of the United Nations: FAO) กรุงโรม สาธารณรัฐอิตาลี ซึ่งก่อนการเดินทางไปประชุม สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรได้จัดประชุมเพื่อกำหนดท่าทีไทย และพิจารณาเอกสารเพื่อใช้ในการร่วมหารือหรืออภิปรายในการประชุม CFS ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สำหรับการประชุม CFS ครั้งที่ 45 เมื่อวันที่ 15 – 19 ตุลาคม 2561 ได้มีการอภิปรายและหารือในประเด็นต่าง ๆ อาทิ สถานการณ์ความมั่นคงด้านอาหารและโภชนาการของโลก ปี 2561 ประเด็นสำคัญและอุบัติใหม่ที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงด้านอาหารและโภชนาการ การเตรียมการจัดทำแนวปฏิบัติโดยสมัครใจว่าด้วยระบบอาหารและโภชนาการ การนำเสนอรายงานเรื่องความเป็นหุ้นส่วนระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วนเพื่อสนับสนุนเงินทุนและพัฒนาความมั่นคงอาหารและโภชนาการ เป็นต้น โดย FAO ได้เน้นย้ำถึงการให้ความสำคัญกับการดำเนินการด้านโภชนาการ การเพิ่มบทบาทของสตรีในชนบท และการดำเนินงานด้านเกษตรกรรมแบบครอบครัว ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับความมั่นคงอาหารและโภชนาการ นอกจากนี้ โครงการอาหารโลก (World Food Programme: WFP) ได้ระบุว่า ความขัดแย้งทำให้เกิดความอดอยากหิวโหย ประชาชนไม่สามารถเข้าถึงอาหารได้ และเรียกร้องให้มีการพัฒนาด้านมนุษยธรรมควบคู่ไปด้วย และกองทุนระหว่างประเทศเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม (International Fund for Agricultural Development: IFAD) ได้กล่าวถึงความจำเป็นในการพัฒนาระบบอาหารให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีในภาคเกษตร เช่น การเกษตรแม่นยำ (Precision Agriculture) รวมทั้งให้ความสำคัญกับแนวทางการพัฒนาความร่วมมือ โดยมุ่งเน้นไปที่การผลิตอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการตลอดห่วงโซ่คุณค่าและบทบาทของเกษตรกรรายย่อย

โอกาสเดียวกันนี้ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้อภิปรายแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นในที่ประชุมเกี่ยวกับรายงาน เรื่อง “ความเป็นหุ้นส่วนระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วนเพื่อสนับสนุนเงินทุนและพัฒนาความมั่นคงอาหารและโภชนาการ” โดยเน้นย้ำความสำคัญของการดำเนินความร่วมมือระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการส่งเสริมความมั่นคงอาหารและโภชนาการ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการดำเนินนโยบายประชารัฐภาคเกษตร เพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการร่วมกันระหว่างภาครัฐ เอกชน และเกษตรกร (Public-Private Partnership) ในการลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต โดยใช้ความก้าวหน้าของภาคเอกชนในการบริหารจัดการ พัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี รวมถึงการตลาดในภาคการเกษตรอย่างยั่งยืน

การเข้าร่วมประชุม CFS เป็นการแสดงบทบาทของประเทศไทยในเวทีโลก ซึ่งจะช่วยสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างประเทศไทยและองค์กรระหว่างประเทศ และเป็นการติดตามความเคลื่อนไหวของเวทีโลกในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและอาหาร รวมถึงความมั่นคงอาหาร เพื่อให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์สามารถดำเนินการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงได้ทันที่ทั้งนี้ ประเทศไทยยังสามารถนำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายมาปรับใช้ในการวางแผนยุทธศาสตร์ความมั่นคงด้านอาหารและที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับชาติและระดับภูมิภาคได้

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มได้ที่

ส่วนองค์กรและยุทธศาสตร์ระหว่างประเทศ
กองเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ
Ins. 0 2579 5832

2. การลงนามพิธีสารฯ สนับสนุนกองทุนสำรองข้าวฉุกเฉิน เพื่อความมั่นคงอาหารอาเซียนบวกสาม

องค์กรสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม (ASEAN Plus Three Emergency Rice Reserve: APTERR) เป็น “กลไกถาวรระหว่างประเทศภาคี” ซึ่งเกิดจากความร่วมมือระดับภูมิภาคบนพื้นฐานมนุษยธรรมในการจัดตั้งระบบสำรองข้าวไว้สำหรับช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมระหว่างประเทศสมาชิกด้วยกันเอง ในกรณีที่ประเทศสมาชิกประสบภัยพิบัติฉุกเฉิน ซึ่งเป็นการสร้างความมั่นคงด้านอาหารในภาวะไม่ปกติให้กับภูมิภาค โดยไม่กระทบต่อการค้าข้าวในตลาดปกติ ซึ่งประเทศไทยโดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรมีบทบาทในการเป็นประเทศเจ้าภาพในการจัดตั้งสำนักเลขานุการ APTERR โดยสนับสนุนสถานที่ทำการ ณ อาคารสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และส่งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรไปช่วยปฏิบัติงาน ณ สำนักเลขานุการฯ

การดำเนินงานของ APTERR มีความสอดคล้องกับ FAO ซึ่งเป็นองค์การระหว่างประเทศที่ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานเรื่องความมั่นคงด้านอาหารมาโดยตลอด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “ความมั่นคงด้านอาหารในภาวะภัยพิบัติฉุกเฉิน” ซึ่งที่ผ่านมา แม้ว่า FAO จะมีการดำเนินการช่วยเหลือในระดับสากล โดยผ่านทาง World Food Program แต่ก็ตระหนักถึงข้อจำกัดในการให้ความช่วยเหลือ โดยได้เน้นย้ำให้แต่ละภูมิภาคให้ความสำคัญกับกลไกการดำเนินงานเพื่อรองรับการเกิดภัยพิบัติฉุกเฉินในระดับภูมิภาค ซึ่ง APTERR สามารถเป็นกรณีตัวอย่างเพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติที่ดีให้แก่ภูมิภาคอื่นๆ ได้อีกด้วย

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ในฐานะหน่วยประสานงานหลักของ APTERR ได้เสนอขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาขอหมายให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายลักษณ์ วจนานวัช) เป็นผู้แทนรัฐบาลไทยลงนามในพิธีสารเพื่อแก้ไขเอกสารแนบ 2 ของความตกลง APTERR ในช่วงการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านการเกษตรและป่าไม้กับรัฐมนตรีสาธารณรัฐประชาชนจีน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี ครั้งที่ 18 ณ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2561 หลังจากคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้ประเทศไทยสนับสนุนงบประมาณให้กับกองทุน APTERR ร่วมกับประเทศสมาชิกอาเซียนอีก 9 ประเทศ และสาธารณรัฐประชาชนจีน ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของสำนักเลขานุการ APTERR ต่อไปอีก 5 ปี (พ.ศ. 2561 - 2565) ในวงเงินรวม 1,495,000 ดอลลาร์สหรัฐ (299,000 ดอลลาร์สหรัฐต่อปี) ซึ่งประเทศไทยจะต้องจ่ายเงินสนับสนุนเงินทุนดำเนินงานปีละ 8,000 ดอลลาร์สหรัฐ รวมเป็นเงิน 40,000 ดอลลาร์สหรัฐ หรือประมาณ 1.31 ล้านบาท

การที่ประเทศไทยได้เข้าร่วมกับประเทศสมาชิกอาเซียนบวกสามลงนามพิธีสารฯ จะเป็นการส่งเสริมความร่วมมือด้านความมั่นคงทางอาหารในระดับภูมิภาค และสนับสนุนให้สำนักเลขานุการฯ สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศสมาชิกอาเซียนบวกสามรวมทั้งประเทศไทยในการมีระบบสำรองข้าวไว้ในยามฉุกเฉิน เพื่อบรรเทาภาวะขาดแคลนอาหารในกรณีเกิดภัยพิบัติร้ายแรง รวมถึงให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม ช่วยบรรเทาความยากจนในประเทศสมาชิกอาเซียนบวกสาม และก่อให้เกิดความมั่นคงทางอาหารในระยะยาวต่อไป

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มเติมที่

ส่วนประสานงานสำรองข้าวฉุกเฉิน
กองเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ
Ins. 0 2579 5832

3. การประชุมคณะกรรมการด้านการเกษตร ครั้งที่ 26

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรในฐานะหน่วยประสานงานหลักด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในภาคเกษตร ได้เข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการด้านการเกษตร ครั้งที่ 26 (The 26th Session of the Committee on Agriculture: COAG) ระหว่างวันที่ 1 – 5 ตุลาคม 2561 ณ สำนักงานใหญ่องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and Agriculture Organization of the United Nations: FAO) กรุงโรม สาธารณรัฐอิตาลี เพื่อติดตามการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศสมาชิก FAO และองค์การระหว่างประเทศ รวมถึงการดำเนินงานด้านอื่นๆ เพื่อให้ภาคเกษตรมีส่วนร่วมการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน อาทิ การจัดการทรัพยากรดินและน้ำ เพื่อให้สามารถผลิตอาหารได้อย่างเพียงพอต่อความต้องการ แนวทางการปรับเปลี่ยนระบบการผลิตอาหารและการเกษตร เป็นต้น มีประเทศสมาชิกเข้าร่วมประชุมจำนวน 111 ประเทศ องค์การระหว่างประเทศ 9 องค์การ และองค์กรเอกชน 16 องค์การ โดยแนวคิด (Theme) ของการประชุมครั้งนี้ ได้แก่ นวัตกรรมเพื่อการเกษตรและอาหารอย่างยั่งยืน (Innovations for sustainable food and agriculture) เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ขององค์การสหประชาชาติ

ผลการประชุม COAG ครั้งที่ 26 ในประเด็นการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภายใต้แนวคิดการขับเคลื่อนการปรับเปลี่ยนของโลกเพื่อการเกษตรที่ยั่งยืน (Implementing the FAO Climate Change Strategy: driving a global transformation to sustainable agriculture) คือ ประเทศสมาชิกรับทราบความคืบหน้าการดำเนินการและการจัดสรรงบประมาณตามยุทธศาสตร์การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของ FAO โดยมีข้อเรียกร้องให้ FAO ดำเนินการ ดังนี้ 1) สนับสนุนประเทศสมาชิกอย่างต่อเนื่องในการเชื่อมโยงแผนงานด้านการปรับตัว (Adaptation) และการลดก๊าซเรือนกระจก (Mitigation) ในแผนพัฒนาการเกษตร อาหาร และการใช้ที่ดินของประเทศ โดยคำนึงถึงความสามารถ ลำดับความสำคัญ และความต้องการของประเทศเป็นหลัก 2) ส่งเสริมการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์พันธุ์พืชที่ยังไม่ได้นำมาใช้ประโยชน์ 3) ส่งเสริมและให้ความช่วยเหลือประเทศสมาชิกในการปรับเปลี่ยนและบูรณาการการดำเนินการทางการเกษตรอย่างยั่งยืน ทั้งในมิติด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เช่น การเกษตรแบบเท่าทันภูมิอากาศ (Climate Smart Agriculture: CSA) ซึ่งช่วยเพิ่มผลิตภาพและรายได้ให้เกษตรกร เพิ่มความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศไปพร้อมกับการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และ

4) ส่งเสริมและสนับสนุนการหารือในระดับประเทศ ภูมิภาค และระหว่างประเทศ เพื่อนำข้อตกลงจากความร่วมมือด้านเกษตรโคโรเนียเวีย (Koronivia Joint Work on Agriculture) ซึ่งเป็นความร่วมมือของกลุ่มผู้เจรจาในประเด็นด้านการเกษตร ภายใต้กรอบอนุสัญญาสหประชาชาติ ว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (United Nations Framework Convention on Climate Change: UNFCCC) ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรได้กล่าวถ้อยแถลงต่อที่ประชุมโดยกล่าวถึงพระมหากษัตริย์คุณของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ที่ทรงมีพระราชดำริในเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ซึ่งถือเป็นหนึ่งในโครงการภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่มีความความคล้ายคลึงและสอดคล้องกับหลักการทำการเกษตรแบบเท่าทันภูมิอากาศของ FAO ที่ช่วยให้เกิดความยั่งยืน

และความมั่นคงทางอาหารในครัวเรือน ชุมชน และประเทศ ตัวอย่างการทำการเกษตรแบบเท่าทันภูมิอากาศที่นำมาปฏิบัติ เช่น การทำเกษตรแบบผสมผสาน การปลูกข้าวแบบเปียกสลับแห้ง และการเกษตรแบบแม่นยำ ซึ่งวิธีการเหล่านี้สามารถช่วยลดความเสี่ยงจากผลกระทบทางลบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้ นอกจากนี้ ได้กล่าวขอบคุณ FAO ที่เป็นเจ้าภาพจัดเวทีหารือความร่วมมือด้านเกษตรโคโรเนียเวียเพื่อให้ประเทศสมาชิกได้เตรียมข้อเสนอสำหรับยื่นต่อสำนักเลขาธิการ UNFCCC ซึ่งถือเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีสำหรับการทำงานร่วมกันของประเทศสมาชิกในประเด็นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในภาคเกษตร และ FAO จะมีบทบาทสำคัญในการให้ความช่วยเหลือประเทศสมาชิกในการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในภาคเกษตรที่มีความสอดคล้องกับการดำเนินงานด้านความมั่นคงทางอาหาร

ผลจากการเข้าร่วมประชุม COAG ในครั้งนี้ ช่วยสนับสนุนการดำเนินงานของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่มีหน้าที่ในการจัดทำนโยบายด้านการเกษตรของประเทศ โดยสามารถนำประเด็นซึ่งเป็นที่สนใจของประเทศต่าง ๆ มาร่วมพิจารณาในการกำหนดนโยบายหรือแผนการพัฒนาการเกษตรของประเทศ เพื่อให้สอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับนานาชาติ FAO และองค์กรระหว่างประเทศ ทั้งนี้ เพื่อให้การเกษตรของประเทศไทยมีส่วนร่วมในการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มได้ที่

ส่วนวิจัยเศรษฐกิจพืชอาหารและพลังงานกบถ
สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร
Ins. 0 2579 0611

4. การประชุมคณะกรรมการว่าด้วยปัญหาสินค้าโภคภัณฑ์ ครั้งที่ 72

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้เข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการว่าด้วยปัญหาสินค้าโภคภัณฑ์ ครั้งที่ 72 (The 72nd Session of the Committee on Commodity Problem: CCP) ระหว่างวันที่ 26 – 28 กันยายน 2561 ณ สำนักงานใหญ่องค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and Agriculture Organization of the United Nations: FAO) กรุงโรม สาธารณรัฐอิตาลี เพื่อติดตามสถานการณ์ตลาดสินค้าโภคภัณฑ์ทางการเกษตร พิจารณาประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้อง อภิปรายผลกระทบต่อความมั่นคงด้านอาหาร และให้คำแนะนำด้านนโยบายสินค้าโภคภัณฑ์ มีประเทศสมาชิก CCP ส่งผู้แทนเข้าร่วมทั้งหมด 106 ประเทศ จากประเทศสมาชิกทั้งหมด 110 ประเทศ โดยมี Mr. Fredrik Alfer จากราชอาณาจักรสวีเดนเป็นประธาน ซึ่งแนวคิดการประชุมในครั้งนี้ คือ การเพิ่มผลิตภาพในการผลิตสินค้าเกษตร การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และความมั่นคงทางด้านอาหารภายใต้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs)

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรได้ติดตาม ประเด็นสถานการณ์ตลาดสินค้าเกษตรและอาหาร วิธีการจัดทำข้อมูลด้านการตลาดที่ทันสมัย ที่จะช่วย ส่งเสริมให้ตลาดเกิดความโปร่งใส เพื่อเป็นข้อมูล ช่วยในการตัดสินใจเชิงนโยบายและเพื่อให้สามารถ บรรลุเป้าหมายของการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมทั้ง ติดตามประเด็นใหม่ที่เกิดขึ้นในช่วงสิบปีข้างหน้า โดยเน้นเรื่องการค้าสินค้าเกษตร การเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ และความมั่นคงด้านอาหาร ซึ่งที่ประชุมมีความเห็นร่วมกันว่าการค้าสินค้าเกษตร (Agricultural Trade) มีบทบาทสำคัญต่อการปรับตัว (Adaptation) และการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Mitigation) ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งบทบาทของการค้าสินค้าเกษตรจะก่อให้เกิดความมั่นคงด้านอาหาร และการเพิ่มขึ้นของผลิตภาพ การผลิตสินค้าเกษตรของโลก ดังนั้นจึงเห็นควรให้ FAO เพิ่มบทบาทในการพัฒนาและอำนวยความสะดวก ด้านนโยบายการค้าและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยเน้นการดำเนินงานเพื่อเชื่อมโยงข้อตกลง Paris Agreement และข้อตกลงการค้า WTO ในระดับโลก ภูมิภาค และประเทศ รวมทั้งเสริมสร้างความร่วมมือและการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมของประเทศสมาชิก และ FAO ควรดำเนินการสนับสนุนกิจกรรม พัฒนาศักยภาพให้กับประเทศสมาชิกให้สามารถเตรียมการรับมือต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ นอกจากนี้ที่ประชุมยังมีความเห็นร่วมกันว่า การค้าสินค้าเกษตรภายใต้ข้อตกลง แบบทวิภาคีและพหุภาคีจะต้องดำเนินการอย่างเปิดเผย เท่าเทียม ไม่มีการกีดกันทางการค้า และอยู่บน พื้นฐานของกฎเกณฑ์ที่กำหนดมีบทบาทสำคัญในการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในเรื่องของการขจัดความยากจน (เป้าหมายที่ 1) และการขจัดความหิวโหย (เป้าหมายที่ 2)

นอกจากนี้ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรได้กล่าวถ้อยแถลงต่อที่ประชุมเกี่ยวกับการค้าสินค้าเกษตร การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและความมั่นคงทางอาหาร ในประเด็นที่ประเทศไทยเป็นประเทศผู้ผลิตและส่งออกสินค้าเกษตรรวมทั้งสินค้าอาหารในอันดับต้น ๆ ของโลก โดยแจ้งให้ที่ประชุมทราบว่าประเทศไทยได้ตระหนักถึงผลกระทบต่อผลผลิตทางการเกษตรจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ จึงได้ดำเนินการเพิ่มความสามารถในการปรับตัวให้กับเกษตรกร สถาบันเกษตรกรและผู้เกี่ยวข้องภายใต้ยุทธศาสตร์การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศด้านการเกษตร มีการจัดทำ Road Map เพื่อการขยายการประกันภัยพืชผลทางการเกษตรให้ครอบคลุมพืชและสัตว์เศรษฐกิจ เพื่อลดความเสี่ยงให้กับเกษตรกร นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยประเทศไทยได้ดำเนินการจัดทำกรอบยุทธศาสตร์ความมั่นคงทางด้านอาหาร ปี 2560 - 2564 เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ 2 การยุติความหิวโหยและจะมีการติดตามความก้าวหน้าการดำเนินการตาม SDGs Road Map ต่อไป สำหรับในประเด็นของการดำเนินงานตามข้อตกลง WTO ประเทศไทยพร้อมที่จะสนับสนุนโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของการลดการสนับสนุนทางการค้าที่บิดเบือนกลไกตลาด (Trade Distorting Support) ผลจากการเข้าร่วมประชุมครั้งนี้ ทำให้ได้รับทราบสถานการณ์การค้าสินค้าเกษตรโลก การจัดทำระบบข้อมูลข่าวสารการตลาดสินค้าเกษตร ความคืบหน้าของการเจรจาสินค้าเกษตรของ WTO สัตว์อาหารและความผันผวนของราคา ข้อคิดเห็นของแต่ละประเทศสมาชิก รวมทั้งแสดงความคิดเห็นและนโยบายของประเทศไทยในประเด็นต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มได้ที่

**ส่วนวิจัยเศรษฐกิจทรัพยากรการเกษตร
สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร
Ins. 0 2579 6580**

ด้านติดตามประเมินผล การพัฒนาการเกษตร

บทบาทด้านการติดตามและประเมินผล นับเป็นภารกิจหนึ่งของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่มีความสำคัญ ในการทำหน้าที่สะท้อนภาพของผลการดำเนินงานของยุทธศาสตร์มาตรการแผนงาน ตลอดจนโครงการที่สำคัญต่าง ๆ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งตลอดปี 2561 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรได้ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการภายใต้แผนงานยุทธศาสตร์การปฏิรูปโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรและแผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างศักยภาพและคุณภาพชีวิตงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 (โครงการไทยนิยม ยั่งยืน) โครงการสำคัญตามนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และโครงการตามมติคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลผลการดำเนินงาน ผลลัพธ์ ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อการปรับปรุงและพัฒนาแนวทางในการพัฒนาภาคการเกษตร สรุปผลโดยสังเขป ดังนี้

1. ผลการประเมินโครงการไทยนิยม ยั่งยืน ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 เพื่อดำเนินการตามแผนงานยุทธศาสตร์ปฏิรูปโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นเจ้าภาพหลัก) และแผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างศักยภาพและพัฒนาคุณภาพชีวิต (กระทรวงการคลังเป็นเจ้าภาพหลัก) โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้รับมอบหมายให้ติดตามประเมินผลโครงการตามแผนงานยุทธศาสตร์ ทั้ง 2 แผนดังกล่าว เพื่อรายงานผลการดำเนินงาน ผลลัพธ์ และปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานให้ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องได้มีสารสนเทศสำหรับประกอบการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขปัญหา อุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อให้การดำเนินงานโครงการบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ สรุปผลการประเมิน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2561) ดังนี้

แผนงานยุทธศาสตร์ปฏิรูปโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร

ดำเนินการสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานด้านการผลิตทางการเกษตรและด้านน้ำระดับชุมชน ดำเนินการได้ทั้งสิ้น 1,909 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 63.51 ของเป้าหมาย 3,006 แห่ง เกษตรกรได้รับประโยชน์ 179,253 ครัวเรือน พื้นที่ได้รับประโยชน์ 853,602 ไร่ จัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำในพื้นที่โครงการ 115 กลุ่ม และเกษตรกรได้รับการจ้างงานตามโครงการ 1,982 ราย พัฒนาศักยภาพการผลิตที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและลดต้นทุนการผลิต มีเกษตรกรชาวสวนยางรายย่อยได้ตัดโค่นต้นยางเพื่อลดพื้นที่ปลูกยางได้ 12,995 ราย พื้นที่ 68,963 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 45.98 ของเป้าหมาย 150,000 ไร่ และได้รับการพัฒนาปรับเปลี่ยนอาชีพ 13,335 ราย พื้นที่ 60,666 ไร่ ปรับเปลี่ยนพื้นที่ไม่เหมาะสมในการปลูกข้าวเพื่อผลิตสินค้าเกษตรอื่นโดยก่อสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำให้กับเกษตรกร 894 ราย พื้นที่ 7,138 ไร่ สนับสนุนเครื่องเกี่ยวนวดข้าว ซุดปรับปรุงสภาพเมล็ดพันธุ์ เครื่องมือพัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูปข้าว และอุปกรณ์ตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์พืช รวม 147 เครื่อง คิดเป็นร้อยละ 65.33 ของเป้าหมาย 225 เครื่อง สร้างเครือข่ายกลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ 43 กลุ่ม ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตเมล็ดพันธุ์ 1,049 ราย เกษตรกรผลิตเมล็ดพันธุ์ 977 ราย ผลิตแม่พันธุ์สุกร 25,169 ตัว จำหน่ายพันธุ์สัตว์ให้เกษตรกร 612 ราย และจำหน่ายน้ำเชื้อสุกรให้เกษตรกร 186 ราย

การสร้างทักษะและส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตร ดำเนินการได้ 1,626,947 ราย คิดเป็นร้อยละ 89.06 ของเป้าหมาย 1,826,800 ราย พัฒนากลุ่มเกษตรกร 24,977 กลุ่ม ปศุสัตว์ได้รับการผสมเทียม 15,688 ตัว และเกษตรกรผลิตชีวภัณฑ์ใช้เอง 58 ราย ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร โดยจัดอบรมศึกษาดูงาน และสนับสนุนปัจจัยการผลิตให้กับเกษตรกร 22,305 ราย คิดเป็นร้อยละ 79.89 ของเป้าหมาย 27,920 ราย และพัฒนาผู้ประกอบการเกษตรกรรุ่นใหม่ 3,742 ราย คิดเป็นร้อยละ 77.15 ของเป้าหมาย 4,850 ราย

การสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าทางการเกษตรเพื่อลดความเสี่ยงด้านการผลิตและราคา โดยจ่ายเงินอุดหนุนให้สถาบันเกษตรกรจัดซื้อจัดจ้างปัจจัยพื้นฐาน อุปกรณ์สำหรับจัดเก็บรวบรวม แปรรูปผลผลิตทางการเกษตร 267 รายการ คิดเป็นร้อยละ 31.46 ของเป้าหมาย 658 รายการ สถาบันเกษตรกรรวบรวมยางพาราได้ 104,085.74 ตัน ใช้อย่างเป็นส่วนประกอบในการปรับปรุงซ่อมแซมคันคลองชลประทาน 58 แห่ง ปริมาณยางที่ใช้ 237.43 ตัน คิดเป็นร้อยละ 6.77 ของเป้าหมาย 3,509.50 ตัน สนับสนุนสินเชื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนแก่สถาบันเกษตรกรและผู้ประกอบการ 389 แห่ง วงเงิน 10,966.072 ล้านบาท สามารถรวบรวมยางได้ 424,931.77 ตัน ยกระดับโครงสร้างการผลิตในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปอย่างครบวงจร แก่ผู้ประกอบการ 55,000 ราย เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลให้กับ SMEs จำนวน 206 กิจการ และให้คำปรึกษาแนะนำเชิงลึก ณ สถานประกอบการ 1,545 กิจการ

ส่งเสริมการตลาดสมัยใหม่และตลาดรองรับสินค้าเกษตรที่มั่นคงในการพัฒนาสินค้าเกษตรอินทรีย์ โดยจัดอบรมเกษตรกร 1,939 ราย คิดเป็นร้อยละ 146.89 ของเป้าหมาย 1,320 ราย พัฒนาเข้าสู่เกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วมประชารัฐ 791 ราย จากเป้าหมาย 600 ราย พื้นที่ 10,663.35 ไร่ จากเป้าหมาย 3,000 ไร่

แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างศักยภาพ และพัฒนาคุณภาพชีวิต

จัดอบรมถ่ายทอดความรู้ 170,602 ราย คิดเป็นร้อยละ 81.70 ของเป้าหมาย 208,805 ราย สนับสนุนปัจจัยการผลิตในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ 50,036 ราย คิดเป็นร้อยละ 66.71 ของเป้าหมาย 75,000 ราย ซึ่งเกษตรกรทุกรายได้นำความรู้ไปใช้ประโยชน์แล้ว ส่งผลให้เกษตรกรร้อยละ 22.30 มีต้นทุนการผลิตลดลง รวมทั้งจ้างแรงงานชลประทานสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรแล้ว 9,238 ราย สูงกว่าเป้าหมาย 1,718 ราย ทั้งนี้ ในภาพรวมของทั้ง 2 แผนงาน เกษตรกรมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงาน โครงการในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

สำหรับการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ ภายใต้แผนงานลักษณะนี้ ในอนาคตจำเป็นต้องพิจารณาปัจจัยที่จะส่งผลกระทบต่อ การดำเนินงานโครงการ อาทิ ความชัดเจนในการกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการคัดเลือกเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาความซ้ำซ้อนระหว่างหน่วยงาน การประชาสัมพันธ์ต้องครอบคลุมและทั่วถึง เพื่อสร้างความเข้าใจทั้งต่อเกษตรกรและเจ้าหน้าที่ระดับพื้นที่ ทำหน้าที่ขับเคลื่อนโครงการต่าง ๆ การกำหนดหลักสูตรหรือเนื้อหาที่ตรงต่อความต้องการ และสภาพภูมิสังคมในแต่ละพื้นที่ ช่วงเวลาดำเนินงานโครงการควรสอดคล้องกับฤดูกาลเพื่อไม่ให้เกิดปัญหา เช่น กิจกรรมการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐาน และความพร้อมของเจ้าหน้าที่ระดับพื้นที่ทั้งในด้านจำนวนและความรู้ในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะการจัดซื้อจัดจ้าง ซึ่งจะช่วยให้การดำเนินงานรวดเร็วยิ่งขึ้น

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มได้ก็

ส่วนประเมินผลปัจจัยพื้นฐานทางการเกษตร และ
ศูนย์ประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ศูนย์ประเมินผล
โทร. 0 2579 0555

2. ผลการประเมินโครงการสำคัญตามมติคณะรัฐมนตรี

จากสถานการณ์ภาคการเกษตรที่เกิดขึ้นในช่วง ปี 2560 ที่ผ่านมา ทั้งเหตุการณ์อุทกภัย การระบาดของแมลงศัตรูพืชในมะพร้าว และปัญหาการผลิตข้าวหอมมะลิของเกษตรกร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้จัดทำโครงการต่าง ๆ เพื่อให้การช่วยเหลือแก้ไขปัญหาเร่งด่วน และบรรเทาความเดือนร้อน รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ โดยมอบหมายให้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ประเมินผลสำเร็จของโครงการต่าง ๆ ดังนี้

2.1 โครงการ 9101 ตามรอยเท้าพ่อ ภายใต้ร่มพระบารมี เพื่อการพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรแก่เกษตรกร ผู้ประสบอุทกภัย ปี 2560

เป็นโครงการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 19 กันยายน 2560 โดยมีกรมส่งเสริมการเกษตรเป็นหน่วยงานรับผิดชอบ มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้เกษตรกรที่ประสบอุทกภัยมีอาหารบริโภคในครัวเรือน หลังน้ำลด อันเป็นการลดรายจ่ายและสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร ฟื้นฟูและส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตร ให้แก่เกษตรกรที่ประสบอุทกภัยในพื้นที่ 35 จังหวัด ที่ได้รับผลกระทบจากอิทธิพลของพายุเซินกา และतालีสช่วงเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม 2560

การดำเนินงานสนับสนุนปัจจัยการผลิตแก่เกษตรกร ครัวเรือนละไม่เกิน 5,000 บาท โดยร่วมกันซื้อปัจจัยการผลิตในรูปแบบกลุ่ม เกษตรกรที่ดำเนินกิจกรรมตามโครงการและได้รับผลผลิตแล้ว ได้นำผลผลิตไปบริโภคและจำหน่ายภายในชุมชน คิดเป็นร้อยละ 48.04 และร้อยละ 35.23 ตามลำดับ ที่เหลือร้อยละ 16.73 จำหน่ายภายนอกชุมชน แจกจ่ายและนำไปใช้ประโยชน์อื่น ๆ เช่น เก็บเมล็ดพันธุ์ไว้สำหรับทำพันธุ์ในการเพาะปลูกรอบถัดไป เป็นต้น

มูลค่าผลผลิตที่เกษตรกรได้รับจากการสนับสนุนปัจจัยการผลิต คิดเป็นมูลค่าผลผลิตในภาพรวมเฉลี่ย 3,702.49 บาทต่อครัวเรือน จำแนกเป็นมูลค่าผลผลิตจากกิจกรรมการผลิตพืช 8,809.92 บาทต่อครัวเรือน กิจกรรมการเลี้ยงสัตว์เฉลี่ย 1,887.57 บาทต่อครัวเรือน กิจกรรมการผลิตอาหารแปรรูปผลิตภัณฑ์ และผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรเฉลี่ย 4,429.74 บาทต่อครัวเรือน กิจกรรมประมงเฉลี่ย 2,058.85 บาทต่อครัวเรือน

รายจ่ายในครัวเรือนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ร้อยละ 48.50 สามารถลดรายจ่ายจากการนำผลผลิตที่ได้จากโครงการมาบริโภคในครัวเรือน คิดเป็นมูลค่าเฉลี่ย 963.12 บาทต่อครัวเรือน และเกษตรกรร้อยละ 37.34 สามารถสร้างรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตที่ได้จากการดำเนินกิจกรรมโครงการ คิดเป็นมูลค่าเฉลี่ย 2,481.02 บาทต่อครัวเรือน โดยเกษตรกรที่ดำเนินกิจกรรมการผลิตพืชอายุสั้นสามารถสร้างรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตได้มากที่สุดคิดเป็นมูลค่าเฉลี่ย 7,281.78 บาทต่อครัวเรือน ทั้งนี้ เนื่องจากช่วงเวลาดำเนินงานโครงการเป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมกับการเพาะปลูกพืชผัก ทำให้เกษตรกรได้รับผลผลิตดี และสามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้เกือบทั้งหมด

การบ่มเพาะแนวคิดในการบริหารจัดการร่วมกันพบว่า ก่อนเข้าร่วมโครงการเกษตรกรมีความรู้ในการวางแผนการดำเนินโครงการร่วมกันเป็นกลุ่มในระดับปานกลาง และเพิ่มขึ้นเป็นระดับมากหลังจากเข้าร่วมโครงการโดยเฉพาะด้านการผลิตและการตลาด ทำให้เห็นว่ารูปแบบการดำเนินโครงการ 9101 ตามรอยเท้าพ่อ ภายใต้ร่มพระบารมีเพื่อการฟื้นฟูอาชีพด้านการเกษตรแก่เกษตรกรผู้ประสบอุทกภัย ปี 2560 มีส่วนช่วยบ่มเพาะให้เกษตรกรได้มีแนวคิดในการดำเนินงานร่วมกันเป็นกลุ่ม

ความยั่งยืนในการฟื้นฟูพื้นที่หลังน้ำลด ร้อยละ 48.95 ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการดำเนินกิจกรรมการเกษตรที่ทำอยู่เดิม และร้อยละ 51.05 ทำกิจกรรมที่แตกต่างจากเดิมโดยส่วนใหญ่ร้อยละ 83.25 เลือกที่จะทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง แสดงให้เห็นถึงความยั่งยืนในการฟื้นฟูอาชีพและพื้นที่หลังจากประสบอุทกภัย

ผลกระทบทางเศรษฐกิจ พบว่า งบประมาณ 1,893.64 ล้านบาท ที่จัดสรรเพื่อดำเนินโครงการได้แก่ โครงการการผลิตพืชอายุสั้น การเลี้ยงสัตว์ การผลิตอาหาร แปรรูปผลผลิต และผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรการประมง และการทำเกษตรแบบผสมผสาน ก่อให้เกิดเงินหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจ 4,164.83 ล้านบาท หรือคิดเป็น 2.2 เท่าของงบประมาณรวมโดยเงินหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจเกิดจากการหมุนเวียนของเงินที่เป็นค่าใช้จ่ายวัสดุและอุปกรณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นทั้งภายในและนอกชุมชน

ข้อเสนอแนะ

สำหรับการพัฒนาโครงการในลักษณะนี้ ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์โครงการในพื้นที่สร้างสื่อในการชี้แจงรายละเอียดโครงการและเผยแพร่ข้อมูลให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเข้าถึงและเรียนรู้ ปรับระยะเวลาการดำเนินงานโดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ในการปฏิบัติงานระดับพื้นที่ และเป็นการเพิ่มโอกาสให้ชุมชนในการศึกษาและจัดทำรายละเอียดข้อเสนอโครงการให้มากขึ้น ซึ่งโครงการในลักษณะการส่งเสริมการผลิตเพื่อให้เกิดการพัฒนาต่อเนื่อง จำเป็นต้องกำหนดระยะเวลาโครงการมากกว่า 6 เดือน และหากเป็นโครงการเร่งด่วนควรใช้กลุ่มหรือสถาบันเกษตรกรที่เคยมีประสบการณ์ในการร่วมดำเนินงานโครงการภาครัฐรวมทั้งจัดหาตลาดรองรับผลผลิตของเกษตรกร เช่น โรงเรียน โรงพยาบาล เป็นต้น เพื่อจำหน่ายผลผลิตจับคู่หรือสร้างเครือข่ายกับกลุ่มแปรรูปสำหรับในเชิงนโยบาย ควรมีการกำหนดราคากลางปัจจัยการผลิตทั้งในระดับจังหวัด ระดับภาค และระดับประเทศ ที่เป็นปัจจุบันให้พร้อมสำหรับการจัดทำโครงการที่ต้องจัดหาปัจจัยการผลิต กำหนดมาตรการควบคุมกลุ่มหรือเกษตรกรที่ดำเนินการไม่ต่อเนื่อง ทั้งนี้ ผลการประเมินโครงการได้เสนอต่อกรมส่งเสริมการเกษตร ซึ่งเป็นหน่วยงานเจ้าภาพหลัก เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนโครงการในระยะต่อไป

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มได้ก็

ส่วนประเมินผลพืช

ศูนย์ประเมินผล

โทร. 0 2579 0507

2.2 โครงการป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าว (หนอนหัวดำ) ด้วยวิธีผสมผสานแบบครอบคลุมพื้นที่โดยการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน

เป็นโครงการที่คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 21 มีนาคม 2560 มอบให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดำเนินโครงการ โดยมีกรมส่งเสริมการเกษตร และกรมวิชาการเกษตร เป็นหน่วยงานขับเคลื่อนหลัก เพื่อป้องกันกำจัดหนอนหัวดำมะพร้าวได้อย่างยั่งยืน และตัดวงจรการระบาดของหนอนหัวดำมะพร้าวไม่ให้แพร่ระบาดไปยังพื้นที่แห่งใหม่และพืชชนิดอื่น ในพื้นที่ 29 จังหวัดที่มีการระบาดโดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรได้รับมอบหมายให้ประเมินผลการยอมรับเทคโนโลยีการกำจัดศัตรูมะพร้าว หนอนหัวดำความพึงพอใจ และผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการดำเนินงานโครงการ

ผลการดำเนินงานในภาพรวม เกษตรกรร้อยละ 62.17 เข้ารับการอบรมวิธีการกำจัดศัตรูมะพร้าวแบบวิธีผสมผสาน ทั้งวิธีการ (การตัดทางใบแล้วนำไปเผา) การใช้ศัตรูธรรมชาติควบคุม (แตนเบียน) การพ่นสารเคมีทางใบ และการฉีดสารเคมีเข้าลำต้น ซึ่งเกษตรกรร้อยละ 87.24 ยอมรับเทคโนโลยีการกำจัดศัตรูมะพร้าวที่ทางโครงการแนะนำ โดยวิธีที่เกษตรกรยอมรับมากที่สุด คือ วิธีการใช้สารเคมี

ผลสำเร็จในการกำจัดศัตรูมะพร้าวในพื้นที่การระบาดของหนอนหัวดำมะพร้าวดำเนินการได้ร้อยละ 94.42 ของพื้นที่ระบาดทั้งหมด 109,409 ไร่ ลดความสูญเสียทางเศรษฐกิจได้คิดเป็นมูลค่า 599.38 ล้านบาท จากที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบทั้งสิ้น 803.22 ล้านบาท ผลผลิตมะพร้าวในช่วงสิ้นสุดโครงการ พบว่ามะพร้าวแคงมีปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.08 เมื่อเปรียบเทียบกับก่อนมีโครงการ ส่วนมะพร้าวอ่อนมีปริมาณลดลง ร้อยละ 75.07 เนื่องจากยังอยู่ในช่วงการฟื้นตัว ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้ลดลง ร้อยละ 51.26 เมื่อเปรียบเทียบกับก่อนมีโครงการ เนื่องจากเกษตรกรบางรายไม่ได้เก็บผลผลิตไปจำหน่าย โดยเฉพาะเกษตรกรที่ปลูกมะพร้าวอ่อนในช่วงระหว่างการดำเนินงานโครงการ ประกอบกับอิทธิพลจากราคาผลผลิตมะพร้าวตกต่ำ

ในภาพรวมเกษตรกรมีความพึงพอใจต่อโครงการในระดับมาก เนื่องจากเห็นว่าภาครัฐให้ความสำคัญกับกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าว สนับสนุนปัจจัยต่างๆ ในการป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าวซึ่งเป็นการลดค่าใช้จ่าย และลดความเสียหายของต้นมะพร้าวในพื้นที่

ข้อเสนอแนะ

สำหรับการเตรียมความพร้อมและป้องกันการระบาดในอนาคต ควรส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกรแกนนำหรืออาสาสมัครเกษตรกรให้มีความรู้เรื่องวิธีการกำจัดศัตรูมะพร้าวด้วยวิธีผสมผสานให้กว้างขวางยิ่งขึ้น และผลักดันให้เป็นเครือข่ายถ่ายทอดความรู้เพื่อให้เกษตรกรเห็นความสำคัญโดยเน้นการกำจัดศัตรูมะพร้าวแบบชีววิธี รวมทั้งสร้างและขยายเครือข่ายผู้ผลิตเพาะพันธุ์แตนเบียนเพื่อให้เกษตรกรนำไปปล่อยในพื้นที่ของตนเองได้ง่ายเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการระบาดขยายเป็นวงกว้างลุกลามและลดการใช้สารเคมี ทั้งนี้ได้นำเสนอผลการประเมินให้กรมส่งเสริมการเกษตรในฐานะหน่วยงานหลัก และรายงานผลต่อคณะรัฐมนตรีแล้วเมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2561

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มเติม

ส่วนประเมินผลพืช

ศูนย์ประเมินผล

Ins. 0 2579 0507

2.3 โครงการส่งเสริมการใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิคุณภาพดี

เป็นโครงการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 11 เมษายน 2560 และเป็นโครงการหนึ่งภายใต้แผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร ปี 2560/61 โดยมีกรมการข้าวเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวหอมมะลิในพื้นที่ปลูกข้าวหอมมะลิคุณภาพดี และส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้และสามารถผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิคุณภาพดีไว้ใช้เอง ระยะเวลาดำเนินโครงการถึงตุลาคม 2560

ผลการดำเนินงานได้จ่ายเงินสมทบค่าจัดซื้อเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิ พันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 และ กข15 จำนวน 2,244 ตัน คิดเป็นร้อยละ 49.86 ของเป้าหมาย 4,500 ตัน ให้แก่เกษตรกรใน 21 จังหวัดรวม 1,267 กลุ่ม จำนวน 30,907 ราย ในพื้นที่ 147,554 ไร่ และอบรมการผลิตและการเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์แก่เกษตรกร 23,198 ราย โดยเกษตรกรซื้อเมล็ดพันธุ์จากโครงการในราคา กิโลกรัมละ 10 บาท เฉลี่ยร้อยละ 71.94 กิโลกรัม ในพื้นที่เฉลี่ย 4.73 ไร่ต่อราย ซึ่งต่ำกว่าปริมาณที่โครงการกำหนดไว้ที่ร้อยละไม่เกิน 75 กิโลกรัม เนื่องจากเกษตรกรได้เริ่มทำนาในพื้นที่บางส่วนไปก่อนแล้ว และเตรียมเมล็ดพันธุ์ข้าวไว้ก่อนแล้ว

ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน พบว่า การผลิตข้าวของเกษตรกรมีประสิทธิภาพมากขึ้นมีการใช้เมล็ดพันธุ์ลดลง ร้อยละ 3.13 กิโลกรัม (เดิมที่เคยใช้ร้อยละ 18.34 กิโลกรัมเหลือร้อยละ 15.21 กิโลกรัม) ได้ผลผลิตเฉลี่ย 401.87 กิโลกรัมต่อไร่ สูงกว่าก่อนเข้าร่วมโครงการเฉลี่ย 7.38 กิโลกรัมต่อไร่

(ผลผลิตก่อนเข้าร่วมโครงการ ปีการผลิต 2559/60 ผลิตได้ 394.49 กิโลกรัมต่อไร่) ซึ่งเกษตรกร ร้อยละ 86.69 คิดผลผลิตเก็บไว้เป็นเมล็ดพันธุ์ใช้ในปีต่อไป เฉลี่ยรายละ 363 กิโลกรัมหรือคิดเป็นผลผลิตที่เกษตรกร เก็บเป็นเมล็ดพันธุ์ ทั้งสิ้น 9,737 ตัน มูลค่า 214.23 ล้านบาท ก่อให้เกิดผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ คิดเป็นมูลค่า 59.76 ล้านบาท จากมูลค่าของผลผลิตที่เพิ่มขึ้นจากก่อนมีโครงการ 956 ตัน มูลค่า 10.65 ล้านบาท จากการใช้เมล็ดพันธุ์ลดลง 10.16 ล้านบาท รวมทั้งจากส่วนเพิ่มราคาเมล็ดพันธุ์ดี 4 บาทต่อกิโลกรัม มูลค่า 38.95 ล้านบาท

ในภาพรวมเกษตรกรมีความพึงพอใจโครงการส่งเสริมการใช้เมล็ดพันธุ์ฯ มากที่สุด และมีความต้องการเมล็ดพันธุ์คุณภาพดีจากทางราชการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ห่างไกลจาก ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวและศูนย์วิจัยข้าว ยินดีจะจ่ายเงินค่าเมล็ดพันธุ์บางส่วนในอัตรา กิโลกรัมละ 10 – 15 บาท

ข้อเสนอแนะ

สำหรับการดำเนินงานในระยะต่อไป กรมการข้าว ควรเผยแพร่ความรู้ด้านการผลิตเมล็ดพันธุ์ดี ให้แพร่หลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งขั้นตอนพื้นฐานที่สำคัญ และใช้สื่อมัลติมีเดียแจกจ่ายหน่วยงาน ที่ร่วมโครงการ เพื่อประกอบการอบรม สร้างความเข้าใจได้ง่ายและปฏิบัติตามได้ นอกจากนี้การส่งเสริม การใช้เมล็ดพันธุ์แต่ละชนิด ควรคำนึงถึงความเหมาะสมกับพื้นที่และวัฒนธรรมชุมชน ตรวจสอบคุณภาพ เมล็ดพันธุ์ เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่เกษตรกรและควรเริ่มดำเนินการก่อนฤดูการผลิตอย่างน้อย 6 เดือน เพื่อให้เกษตรกรได้รับโอกาสเข้าร่วมโครงการมากขึ้นและมีระยะเวลาชี้แจงทำความเข้าใจกับเจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องซึ่งผลการประเมินผลได้นำเสนอต่อกรมการข้าวในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบเพื่อนำไป วางแผนการดำเนินงานในปีต่อไปแล้ว

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มได้ที่

ส่วนประเมินผลพืช
ศูนย์ประเมินผล
โทร. 0 2579 0507

2.4 โครงการส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์

เป็นโครงการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 11 เมษายน 2560 และเป็นโครงการหนึ่งภายใต้แผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร ปี 2560/61 ซึ่งปี 2560 เป็นการดำเนินโครงการปีแรก (ระยะเวลาโครงการระหว่างปี 2560 – 2564) กรมการข้าวเป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนโครงการ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรผลิตข้าวอินทรีย์ และขยายพื้นที่การผลิตข้าวให้ได้การรับรอง ตามมาตรฐานข้าวอินทรีย์ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นผู้รับผิดชอบในการประเมินผลโครงการ

ผลการดำเนินงานโครงการปี 2560 มีเกษตรกรสมัครเข้าร่วมโครงการ 28,749 ราย ใน 54 จังหวัด มีพื้นที่เข้าร่วมโครงการ 308,103.98 ไร่ ผ่านเกณฑ์การตรวจประเมิน 19,879 ราย หรือร้อยละ 69.15 ของเกษตรกรที่สมัครเข้าร่วมโครงการ คิดเป็นพื้นที่รวมทั้งสิ้น 203,043.35 ไร่ หรือร้อยละ 65.90 ของพื้นที่ที่เข้าร่วมโครงการ สนับสนุนเงินอุดหนุนในการปรับเปลี่ยนการผลิตข้าว ใช้สารเคมีสู่การผลิตข้าวระบบอินทรีย์แก่เกษตรกร 19,788 ราย คิดเป็นร้อยละ 99.54 ของเกษตรกรที่ผ่านการตรวจประเมินแปลงเบื้องต้นส่วนเกษตรกรอีก 91 ราย หรือร้อยละ 0.46 ยังไม่ได้รับเงินอุดหนุน เนื่องจากอยู่ในระหว่างการตรวจสอบข้อมูลพื้นที่ที่เข้าร่วมโครงการ

ด้านประสิทธิภาพการผลิตของแปลงผลิตระบบอินทรีย์ เปรียบเทียบกับแปลงผลิตที่ใช้สารเคมี โดยศึกษาข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 พันธุ์ กข6 และพันธุ์เล็บนก พบว่า ปริมาณผลผลิตของแปลงที่ผลิตระบบอินทรีย์ต่ำกว่าแปลงที่ไม่เข้าร่วมโครงการ 116.30 154.96 และ 63.22 กิโลกรัมต่อไร่ ตามลำดับ โดยในแปลงผลิตระบบอินทรีย์จำหน่ายได้ราคาสูงกว่า 0.29 1.60 และ 1.21 บาทต่อกิโลกรัม ตามลำดับ แต่เมื่อหักต้นทุน การผลิตมีผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ย 146.34 60.43 และ 727.14 บาทต่อไร่ ตามลำดับ ซึ่งต่ำกว่าแปลงใช้สารเคมี เนื่องจากเป็นปีแรกที่เริ่มปรับเปลี่ยนเข้าสู่การผลิตแบบอินทรีย์ อย่างไรก็ตาม โครงการส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์ ได้สนับสนุนเงินอุดหนุนให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ (ไม่เกิน 15 ไร่ต่อราย) ในปีที่ 1 จำนวน 2,000 บาทต่อไร่ เมื่อผ่านการตรวจประเมินเบื้องต้น ในปีที่ 2 จำนวน 3,000 บาทต่อไร่ เมื่อผ่านการตรวจรับรองเข้าสู่ระยะปรับเปลี่ยน และในปีที่ 3 จำนวน 4,000 บาทต่อไร่ เมื่อผ่านการตรวจรับรองและได้รับรองมาตรฐานข้าวอินทรีย์ (Organic Thailand) จากกรมการข้าว ซึ่งเป็นส่วนช่วยชดเชยผลตอบแทนสุทธิที่ลดลงได้ รวมทั้งยังเป็นเงินทุน ให้เกษตรกรสำหรับการปรับเปลี่ยนแปลงนาให้ตรงตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ในปีเพาะปลูกหรือฤดูการผลิตถัดไป

ข้อเสนอแนะ

สำหรับการดำเนินงานโครงการในปีต่อไป ควรมีการประชาสัมพันธ์โครงการล่วงหน้า ชี้แจงขั้นตอนดำเนินโครงการ และมีเอกสารประกอบการรับสมัครที่ชัดเจน กำหนดช่วงระยะเวลา การจัดอบรมให้สอดคล้องกับช่วงเวลาการทำงานในแต่ละพื้นที่และเน้นภาคปฏิบัติ มีการติดตาม ให้คำปรึกษาถึงการนำความรู้ไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง จัดอบรมเจ้าหน้าที่ในการตรวจประเมินให้มีความเข้าใจและมีเกณฑ์มาตรฐานเดียวกันแจ้งผลการตรวจประเมินให้เกษตรกรได้รับทราบเป็นรายบุคคล และเชื่อมโยงแหล่งรับซื้อข้าวอินทรีย์ให้เกษตรกรได้รับราคาที่เหมาะสม และส่งเสริมกลุ่มที่มีศักยภาพ ในการทำตลาดเฉพาะ ขยายพื้นที่ปลูกให้เป็นวงกว้างรอบ ๆ กลุ่มที่มีความพร้อมเพิ่มมากขึ้นในปีต่อไป รวมทั้งสนับสนุนอุปกรณ์ในด้าน การแปรรูปและบรรจุหีบห่อข้าวอินทรีย์ แก่กลุ่มผู้ผลิตข้าวอินทรีย์ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม และเพิ่มช่องทางการจำหน่าย ทั้งนี้ ได้เสนอรายงานผลการประเมิน ต่อกรมการค้า เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำคำของบประมาณ ปี 2562 และใช้ในการปรับปรุงแก้ไข ปัญหาของโครงการแล้ว

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มได้ที่

ส่วนประเมินผลแผนพัฒนาการเกษตร

ศูนย์ประเมินผล

โทร. 0 2579 0507

โทร. 0 7431 2996

ด้านกองทุนในกำกับดูแล ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ปัจจุบันการแข่งขันทางการค้าภาคเกษตรจำเป็นต้องเร่งรัดพัฒนา
ทั้งด้านการผลิตและการตลาด เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
โดยการพัฒนาในด้านต่าง ๆ เกษตรกรจำเป็นต้องใช้เงินทุน เพื่อการปรับเปลี่ยน
แต่เกษตรกรส่วนใหญ่ยังมีข้อจำกัดด้านเงินทุน สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว จึงมีการจัดตั้งกองทุนหมุนเวียนเพื่อช่วยเหลือ
เกษตรกรในการผลิตและการตลาด ภายใต้การดำเนินงานของสำนักงาน
เศรษฐกิจการเกษตร ดังนี้

1. การดำเนินงานกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ ประจำปี 2561

กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ จัดตั้งขึ้นภายใต้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า การปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร ปฏิรูปผลิตผลทางการเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต พัฒนาคุณภาพ ตลอดจนการแปรรูป และการสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตร และอาหาร รวมทั้งช่วยเหลือเกษตรกรให้สามารถปรับเปลี่ยนการผลิตจากสินค้าที่ไม่มีศักยภาพสู่สินค้าที่มีศักยภาพ นับตั้งแต่ปีงบประมาณ 2549 – 2561 กองทุนฯ ได้รับการจัดสรรงบประมาณทั้งสิ้น 868.00 ล้านบาท และได้อนุมัติจัดสรรเงินเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรแล้วจำนวน 26 โครงการ 10 ชนิดสินค้า ได้แก่ ข้าว กาแฟ ชา ปาล์มน้ำมัน พืชผักเมืองหนาว มะพร้าว พริกไทย สุกร โคนม และโคเนื้อ คิดเป็นวงเงินประมาณ 806.45 ล้านบาท โดยโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจะดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ อาทิ การถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีการผลิตและการแปรรูปที่เหมาะสมให้แก่เกษตรกร การปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การพัฒนาคุณภาพสินค้าให้ดีขึ้น รวมถึงการลงทุนในเครื่องมือเครื่องจักร และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางการค้า

ในปีงบประมาณ 2561 กองทุนฯ ยังมุ่งมั่นพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกษตรกรได้รับประโยชน์จากกองทุนฯ มากที่สุด โดยยึดหลักการ “ธรรมาภิบาล” และ “ประโยชน์ของเกษตรกร” เป็นหลักในการพัฒนา จึงได้มีการทบทวนและปรับปรุงแก้ไขระเบียบกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรฯ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยได้ประกาศใช้ข้อบังคับ จำนวน 3 ฉบับ คือ 1) ข้อบังคับคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ว่าด้วยการเงิน และการพัสดุ ของกองทุนฯ พ.ศ. 2561 2) ข้อบังคับคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ว่าด้วยการบริหารงานบุคคล พ.ศ. 2561 และ 3) ข้อบังคับคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ ว่าด้วยค่าตอบแทน สิทธิประโยชน์ และสวัสดิการพนักงาน พ.ศ. 2561 นอกจากนี้ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ยังได้จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับเกษตรกรในหลักสูตร “การเขียนโครงการและการวางแผนบริหารความเสี่ยง” จำนวน 9 รุ่นๆ ละ 50 คน โดยได้รับความสนใจจากเกษตรกร เข้าร่วมกว่า 450 คน ซึ่งจากการประเมินผลการอบรม พบว่า ผู้เข้ารับการอบรมร้อยละ 80 สามารถนำความรู้ไปใช้เพื่อการวางแผนการประกอบอาชีพโดยใช้ตลาดนำการผลิต และเกษตรกรยังต้องการให้กองทุนฯ จัดการอบรมอย่างต่อเนื่อง

สำหรับการสนับสนุนเงินช่วยเหลือเกษตรกร ในปีงบประมาณ 2561 กองทุนฯ ได้จัดสรรเงินสนับสนุนให้กับ 2 โครงการ เป็นเงิน 44.24 ล้านบาท ได้แก่ 1) โครงการพัฒนาศักยภาพการผลิตกาแฟของกลุ่มเกษตรกรทำสวนเขาทะเล จ.ชุมพร จำนวน 22.44 ล้านบาท ให้กรมส่งเสริมสหกรณ์นำไปช่วยเหลือกลุ่มเกษตรกรทำสวนเขาทะเล จ.ชุมพร เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตกาแฟและสร้างความเชื่อมั่นด้านอาชีพให้เกษตรกรผู้ปลูกกาแฟ โดยการพัฒนาด้านคุณภาพสินค้ากาแฟของกลุ่มเกษตรกรทำสวนเขาทะเลให้ได้มาตรฐาน เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและลดต้นทุนการผลิตเมล็ดกาแฟของเกษตรกร และลดต้นทุนการผลิตกาแฟสำเร็จรูป 3 IN 1 ของกลุ่มเกษตรกรทำสวนเขาทะเล 2) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโคเนื้อของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนการเลี้ยงโคเนื้อบ้านแสนแก้ว จำนวน 22.80 ล้านบาท ให้กรมปศุสัตว์ร่วมกับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนการเลี้ยงโคเนื้อบ้านแสนแก้ว จ.ศรีสะเกษ มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มจำนวนลูกโคและเพิ่มรายได้จากการเลี้ยงโคเนื้อให้กับเกษตรกรสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนการเลี้ยงโคเนื้อบ้านแสนแก้ว ซึ่งกิจกรรมของโครงการมุ่งเน้นให้ความสำคัญในการฝึกอบรมให้ความรู้กับเกษตรกร เพื่อให้มีความสามารถในการเลี้ยงโคอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการจะได้รับการสนับสนุนโคแม่พันธุ์คุณภาพดี รายละเอียด 10 ตัว ทั้งนี้ คาดว่าเมื่อสิ้นสุดโครงการ กลุ่มฯ จะมีลูกโคเพศผู้จำหน่ายไม่น้อยกว่าปีละ 208 ตัว และสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน การเลี้ยงโคเนื้อบ้านแสนแก้ว มีรายได้เพิ่มขึ้นและมีอาชีพที่มั่นคง

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มได้ที่

ส่วนบริหารกองทุนภาคการเกษตร
สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร
Ins. 0 2561 4727

2. การดำเนินงานกองทุนเพื่อพัฒนาการผลิตถั่วเหลือง

ประเทศไทยมีความต้องการใช้ถั่วเหลืองในอุตสาหกรรมการสกัดน้ำมันพืช การแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหาร และเป็นวัตถุดิบอาหารสัตว์ โดยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่การผลิตถั่วเหลืองของไทยผลิตได้ประมาณปีละ 40,000 - 45,000 ตัน และมีแนวโน้มลดลง จึงจำเป็นต้องพึ่งพาการนำเข้าประมาณร้อยละ 98 ของความต้องการใช้ในประเทศ ดังนั้นการส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกถั่วเหลืองภายในประเทศจึงมีความสำคัญเพื่อให้เกิดความมั่นคงด้านอาหาร (Food Security) ประกอบกับถั่วเหลืองที่ปลูกในประเทศไทยเป็นสายพันธุ์ธรรมชาติ (Non GMOs) เป็นที่ต้องการของตลาดอาหารปลอดภัย (Food Safety) คณะรัฐมนตรีจึงมีมติเมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม 2535 ให้มีการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการผลิตถั่วเหลือง สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตถั่วเหลือง ลดต้นทุนการผลิต ปรับปรุงประสิทธิภาพการตลาด การแปรรูป การถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เหมาะสม และเร่งรัดขยายการผลิตถั่วเหลืองเพิ่มขึ้น ให้เพียงพอกับความต้องการใช้ภายในประเทศ

นับตั้งแต่การจัดตั้งกองทุนฯ ในปี 2535 จนถึงปัจจุบัน ได้อนุมัติเงินเพื่อพัฒนาการผลิตถั่วเหลืองไปแล้ว จำนวน 12 โครงการ เป็นเงิน 74.63 ล้านบาท โดยในปีงบประมาณ 2561 อยู่ระหว่างการดำเนินโครงการส่งเสริมการปลูกถั่วเหลือง หลังนา ระยะที่ 1 ใช้งบประมาณจากกองทุนฯ จำนวน 15.22 ล้านบาท ซึ่งเป็นโครงการความร่วมมือระหว่าง สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ร่วมกับกรมวิชาการเกษตร และกรมส่งเสริมการเกษตร มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกถั่วเหลืองในช่วงฤดูแล้งทดแทนการทำนา ยกกระตือรือร้นคุณภาพผลผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกลุ่มในการใช้ เครื่องจักรกลการเกษตรร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ กิจกรรมโครงการฯ ประกอบด้วย การผลิตเมล็ดพันธุ์ ถั่วเหลืองชั้นพันธุ์หลัก และถั่วเหลืองชั้นพันธุ์ขยายคุณภาพดี โดยกรมวิชาการเกษตร เพื่อส่งมอบให้กรมส่งเสริมการเกษตร ผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองคุณภาพดีชั้นพันธุ์จำหน่าย และนำ เมล็ดพันธุ์ชั้นพันธุ์จำหน่ายที่ได้ไปผลิตเมล็ดถั่วเหลือง คุณภาพดี โดยระยะที่ 1 ส่งเสริมการปลูกถั่วเหลืองหลังนา จำนวน 13,000 ไร่ ได้แก่ จังหวัดน่าน 10,000 ไร่ จังหวัดเชียงราย 3,000 ไร่ ซึ่งผลการดำเนินงานระยะที่ 1 มีผลผลิตเฉลี่ย 250 กิโลกรัมต่อไร่ รวมผลผลิต ถั่วเหลือง จำนวน 3,175 ตัน โดยเกษตรกรจำหน่ายผลผลิตถั่วเหลืองแบบคละเกรดในราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 17 บาท สำหรับการดำเนินโครงการปีที่ 2 จะเริ่มดำเนินการในปีงบประมาณ 2562 โดยส่งเสริมเกษตรกร ปลูกถั่วเหลืองในพื้นที่จังหวัดน่าน และจังหวัดเชียงราย รวม 17,000 ไร่ คาดว่าจะได้ผลผลิตถั่วเหลือง ประมาณ 4,250 ตัน อย่างไรก็ตาม สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรในฐานะหน่วยงานรับผิดชอบ งานกองทุนเพื่อพัฒนาการผลิต ถั่วเหลือง จะติดตามการดำเนินโครงการอย่างใกล้ชิดเพื่อให้ การใช้เงินกองทุนฯ มีความคุ้มค่า เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโครงการ รวมถึงพิจารณาให้การสนับสนุนเงินจากกองทุนแก่ผู้เกี่ยวข้องเพื่อนำไปใช้ พัฒนาการผลิตถั่วเหลืองให้เกิดประสิทธิภาพต่อไป

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มได้ที่

ส่วนบริหารกองทุนภาคการเกษตร
สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร
Ins. 0 2561 4727

ส่วนที่

5

กิจกรรมในรอบปีงบประมาณ 2561

>> OAE

สัมมนาภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี 2560 และแนวโน้มปี 2561

วันที่ 22 ธันวาคม 2560 ดร.วิวัฒน์ ศัลยกำธร รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานเปิดการสัมมนาภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี 2560 และแนวโน้มปี 2561 “น้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน” ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพฯ ซึ่งจัดขึ้นเพื่อรายงานผลการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร สถานการณ์สินค้าเกษตร รวมทั้งแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องในทุกภาคส่วนเพื่อร่วมกันพัฒนาการเกษตรไทยด้วยแนวทางปฏิบัติตามศาสตร์พระราชา

ในการนี้ ดร.วิณะโรจน์ ทรัพย์ส่งสุข เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นผู้กล่าวรายงานพร้อมแถลงข่าวแก่สื่อมวลชน และบรรยายพิเศษในหัวข้อภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี 2560 และแนวโน้ม ปี 2561 นอกจากนี้ ในการสัมมนาช่วงเช้ามีการจัดอภิปรายหัวข้อ “เดินตามรอยเท้าพ่อ สานต่อเกษตรอย่างยั่งยืน” และสำหรับช่วงบ่ายอภิปรายหัวข้อ “พลิกโฉมเกษตรไทยสู่เกษตรอัจฉริยะ ด้วยศาสตร์พระราชาทิ้งนี้ มีนักวิชาการ ผู้แทนภาครัฐ และผู้ประกอบการภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องทางการเกษตร สถาบันการศึกษา ผู้แทนเกษตรกร สื่อมวลชน และผู้สนใจทั่วไปเข้าร่วมประมาณ 500 คน

การอบรมชี้แจงวิธีการจัดเก็บและตรวจสอบข้อมูล

วันที่ 8 มกราคม 2561 ดร.วิณะโรจน์ ทรัพย์ส่งสุข เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นประธานเปิดการอบรมชี้แจงวิธีการจัดเก็บและตรวจสอบข้อมูลจากการแปล ปีงบประมาณ 2561 ครั้งที่ 1 ณ โรงแรมดราagoon ริเวอร์อเวนิว จ.พิษณุโลก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประยุกต์ใช้การเชื่อมโยงระหว่างระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ การสำรวจระยะไกลและเทคโนโลยีระบบการกำหนดตำแหน่งบนพื้นโลก (GIS) รวมทั้งฝึกปฏิบัติการสำรวจและตรวจสอบเชิงพื้นที่ในภาคสนาม ตลอดจนสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับงานที่ได้รับมอบหมายต่อไป

ลธก. ลงพื้นที่เยี่ยมชมการส่งเสริมการเกษตรระบบแปลงใหญ่ แต่งโมอินทรีย์ “ปลูกฮัก”

วันที่ 9 มีนาคม 2561 ดร.วิณะโรจน์ ทรัพย์ส่งสุข เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร พร้อมด้วย ดร.ทัศนีย์ เมืองแก้ว รองเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร นายฉัตรชัย เต้าทอง ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 4 และนายไพฑูรย์ สีลาพัฒน์ ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 11 เยี่ยมชม และดูงานโครงการส่งเสริมการเกษตรระบบแปลงใหญ่แต่งโมอินทรีย์ “ปลูกฮัก” อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร

พิธีรับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และมอบเข็มเชิดชูเกียรติ โล่ประกาศเกียรติคุณ เนื่องในโอกาสครบรอบ 39 ปี สศก.

วันที่ 24 มีนาคม 2561 ดร.วิณะโรจน์ ทรัพย์ส่งสุข เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นประธานในพิธีรับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ต่อหน้าพระฉายาลักษณ์ และพิธีมอบเข็มเชิดชูเกียรติ และโล่ประกาศเกียรติคุณ เนื่องในโอกาสครบรอบ 39 ปี วันคล้ายวันสถาปนาสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ประจำปี 2561 ณ ห้องประชุมศรีปลั่ง ชั้น 8 พร้อมกล่าวแสดงความยินดีและให้โอวาทแก่ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และเศรษฐกิจการเกษตรอาสา

ในการนี้ นางอัญชญา ตราโช รองเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นผู้กล่าวรายงาน โดยในปี 2561 มีผู้เข้ารับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และเข็มเชิดชูเกียรติ 39 ราย ข้าราชการดีเด่น 5 ราย และเศรษฐกิจการเกษตรอาสา (ศกอ.) เข้ารับโล่ประกาศเกียรติคุณ 12 ราย

คณะผู้บริหาร ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ สศก. ร่วมปลูกต้นไม้รวงผึ้งเฉลิมพระเกียรติ ร.10

วันที่ 20 มิถุนายน 2561 ดร.วิณะโรจน์ ทรัพย์ส่งสุข เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร พร้อมด้วยรองเลขาธิการ 3 ท่าน นางอัญชานา ตราโช นายฉันทานนท์ วรรณเขจร และ ดร.ทัศนีย์ เมืองแก้ว นำคณะผู้บริหาร ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ ร่วมปลูกต้นไม้รวงผึ้ง ภายในบริเวณสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติ เนื่องด้วยในวันที่ 28 กรกฎาคม ของทุกปี เป็นวันคล้ายวันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ทั้งนี้ ในส่วนของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1-12 ส่วนภูมิภาคได้ร่วมกิจกรรมปลูกต้นไม้รวงผึ้งเฉลิมพระเกียรติ ในแต่ละพื้นที่ของหน่วยงานด้วย

สศก. จัดพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณเพื่อเป็นข้าราชการที่ดี และพลังของแผ่นดิน

วันที่ 26 กรกฎาคม 2561 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร นำโดย ดร.วิณะโรจน์ ทรัพย์ส่งสุข เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร พร้อมคณะผู้บริหาร ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ ร่วมในพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณเพื่อเป็นข้าราชการที่ดีและพลังของแผ่นดิน เนื่องในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร 66 พรรษา 28 กรกฎาคม 2561 ณ ห้องประชุมศรีปลั่ง ชั้น 8 อาคารสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เพื่อแสดงความจงรักภักดี สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ และแสดงความมุ่งมั่นแน่วแน่ที่จะเป็นข้าราชการและพลังของแผ่นดิน ปฏิบัติหน้าที่ตามรอยพระยุคลบาท ในฐานะข้าราชการของแผ่นดินให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนและประเทศชาติ

สศก. จัดกิจกรรมเราทำความดี ด้วยหัวใจ Big Cleaning Day ประจำปี 2561

วันที่ 26 กรกฎาคม 2561 ดร.วิณะโรจน์ ทรัพย์ส่งสุข เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นประธานเปิดงาน เราทำความดี ด้วยหัวใจ Big Cleaning Day ประจำปี 2561 ซึ่งเป็นกิจกรรมจิตอาสาบำเพ็ญสาธารณประโยชน์เพื่อน้อมถวายเป็นพระราชกุศล พร้อมนี้ได้ปลูกต้นรวงผึ้งเฉลิมพระเกียรติ ซึ่งได้รับมอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ อีกจำนวน 1 ต้น ในโครงการเกษตรร่วมใจปลูกพรรณไม้ประจำพระองค์ เนื่องในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร 66 พรรษา 28 กรกฎาคม 2561 ณ บริเวณหน้าอาคารศูนย์ปฏิบัติการเศรษฐกิจการเกษตร

การสัมมนาขับเคลื่อนเศรษฐกิจการเกษตรอาสา สู่การปฏิรูปเกษตรไทย ยุค 4.0

วันที่ 13 กันยายน 2561 นายกฤษฎา บุญราช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานเปิดการสัมมนา ขับเคลื่อนเศรษฐกิจการเกษตรอาสา สู่การปฏิรูปเกษตรไทย ยุค 4.0 ซึ่งจัดขึ้นเพื่อให้เศรษฐกิจการเกษตรอาสา (ศกอ.) ได้รับทราบนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พัฒนางองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยี และสร้างเครือข่ายในการปฏิบัติงานร่วมกัน ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพฯ

ในการนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ปาฐกถาพิเศษ “นโยบายเกษตร 4.0 สู่การยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกรไทย” โดยมี ดร.วิณะโรจน์ ทรัพย์ส่งสุข เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นผู้กล่าวรายงาน และบรรยายพิเศษ “แนวทางการขับเคลื่อน ศกอ. สู่เกษตร 4.0” นอกจากนี้ ยังมีการเสวนา โดยผู้แทน ศกอ. และการบรรยายให้ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศการเกษตร ตลอดจนการศึกษาดูงาน ในวันที่ 14 กันยายน 2561 ทั้งนี้ มี ศกอ. ซึ่งเป็นผู้นำการเกษตรในท้องถิ่น ผู้นำชุมชน จากทั่วประเทศ เข้าร่วมกว่า 800 ราย ผู้บริหาร และบุคลากรจากหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้เข้าร่วมสัมมนารวมทั้งสิ้นประมาณ 1,200 ราย

รศก. สศก. เข้าร่วมประชุม The 13th European Evaluation Society Biennial Conference : Evaluation for More Resilient Societies

วันที่ 1 – 5 ตุลาคม 2561 นางอัญญา ตราโซ รองเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และคณะ เข้าร่วมประชุม The 13th European Evaluation Society Biennial Conference : Evaluation for More Resilient Societies ณ เมืองเทสซาโลนีกี สาธารณรัฐเฮลเลนิก (กรีซ) ซึ่งการประชุม มีวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นเวทีและเปิดโอกาสให้นักประเมินผลทั้งเก่าและใหม่ได้นำเสนอและอภิปรายแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผลในช่วงวิกฤตการณ์ที่เกิดขึ้นในด้านต่าง ๆ ทั้ง การเมือง เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และมนุษยธรรม เพื่อร่วมกันกำหนดแนวทางและนวัตกรรมต่าง ๆ ที่จะเอาชนะต่อข้อจำกัดของการปฏิบัติงานประเมินผล ในช่วงวิกฤตการณ์ในปัจจุบัน สำหรับผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 721 ราย จาก 76 ประเทศ อาทิ สาธารณรัฐเฮลเลนิก สหราชอาณาจักร สาธารณรัฐฝรั่งเศส เครือรัฐออสเตรเลีย สาธารณรัฐแอฟริกาใต้ สาธารณรัฐยูกันดา เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น และไทย ฯลฯ โดยมี Mr. Bastiaan de Latt นายกสมการประเมินผลแห่งสหภาพยุโรป เป็นประธานในพิธีเปิดการประชุม

สศก. จัดพิธีส่งมอบงานในตำแหน่งเลขาธิการ สศก.

วันที่ 9 ตุลาคม 2561 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร จัดพิธีส่งมอบงานในตำแหน่งเลขาธิการ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ระหว่างนางสาวจริญญา สุทธิไชยา เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และนางอัญชญา ตราโช รองเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ในวาระ นางสาวจริญญา สุทธิไชยา ดำรงตำแหน่งเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2561 เป็นต้นไป ณ ห้องประชุม พิง္กบุญ อาคาร สศก. โอกาสนี้ เลขาธิการ สศก. ได้มอบนโยบายแก่คณะผู้บริหาร ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ สศก. เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของหน่วยงานในครั้งนี้นี้ด้วย

สศก. ร่วมกิจกรรมน้อมรำลึกเนื่องในวันคล้ายวันสวรรคตในหลวง ร.9

วันที่ 13 ตุลาคม 2561 ดร.ทัศนีย์ เมืองแก้ว รองเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นผู้แทน สศก. ร่วมวางพวงมาลาและถวายบังคม เนื่องในวันคล้ายวันสวรรคตพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ณ ท้องสนามหลวง

ลธก. สศก. ร่วมการประชุม CFS ครั้งที่ 45

วันที่ 15 - 19 ตุลาคม 2561 นางสาวจริยา สุทธิไชยา เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และเจ้าหน้าที่กองเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้เข้าร่วมการประชุม คณะกรรมการความมั่นคงอาหารโลก (CFS) ครั้งที่ 45 ณ องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) กรุงโรม สาธารณรัฐอิตาลี เพื่อร่วมกำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินงานด้านความมั่นคงอาหาร และโภชนาการ เพื่อส่งเสริมการดำเนินงานในการยุติความอดอยากหิวโหยและความยากจน เพื่อบรรลุเป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืนภายในปี ค.ศ. 2030 ในโอกาสนี้ เลขาธิการ สศก. ได้เสนอความเห็นในวาระที่ 8 เรื่อง HLPE Report on Multi-stakeholder Partnerships to Finance and Improve Food Security and Nutrition in the Framework of the 2030 Agenda โดยได้เน้นย้ำความสำคัญของการดำเนินความร่วมมือ ระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการส่งเสริมความมั่นคงอาหารและโภชนาการ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ในการดำเนินนโยบายประชารัฐภาคเกษตร เพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการร่วมกันระหว่างภาครัฐ เอกชน และเกษตรกร (Public-Private Partnership) ลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต โดยใช้ความก้าวหน้าของภาคเอกชน ในการบริหารจัดการ พัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี รวมถึงการตลาดในภาคการเกษตรอย่างยั่งยืน

รรก. สศก. ร่วมงานแถลงผลการขับเคลื่อน ไทยนิยม ยั่งยืน

วันที่ 22 พฤศจิกายน 2561 ดร.ทัศนีย์ เมืองแก้ว รองเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ร่วมงานแถลงผลการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ ตามโครงการไทยนิยม ยั่งยืน โดยมี พลเอกอนุพงษ์ เผ่าจินดา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นประธานในพิธี ซึ่งในส่วนของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีนายฤทธิภูมิ บุญราช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แถลงในส่วนการดำเนินโครงการปฏิรูปโครงสร้างการผลิตทางการเกษตร ณ ห้องมฆวานรังสรรค์ สโมสรทหารบก กรุงเทพฯ

สศก. รับรางวัลประกาศเกียรติคุณการบริหารจัดการภาครัฐ ระดับพื้นฐาน ฉบับที่ 2

วันที่ 12 ธันวาคม 2561 นายฉันทานนท์ วรรณเขจร รองเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร รับรางวัลประกาศเกียรติคุณการรับรองคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐระดับพื้นฐาน ฉบับที่ 2 (PMOA FLV 2) ประจำปี พ.ศ. 2561 จาก นายชงทอง จันทรางศุ ประธาน อ.ก.พ.ร. สำนักงาน ก.พ.ร. เกี่ยวกับการส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ณ โรงแรมโกลเด้นทิวลิป ซอฟเฟอริน กรุงเทพฯ

தாகவუக்க

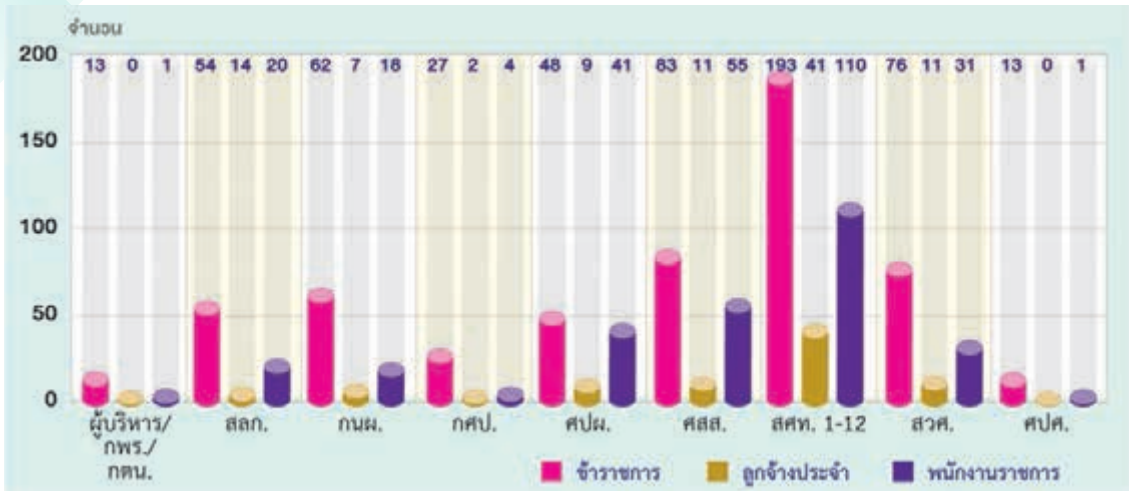
>> OAE

อัตรากำลังข้าราชการ / ลูกจ้างประจำ / พนักงานราชการ

■ อัตรากำลังของข้าราชการ	660	อัตรา	มีคน	569	อัตรา
■ อัตรากำลังของลูกจ้างประจำ	95	อัตรา	มีคน	95	อัตรา
■ อัตรากำลังของพนักงานราชการ	297	อัตรา	มีคน	281	อัตรา

อัตรากำลังข้าราชการ / ลูกจ้างประจำ / พนักงานราชการ

กตณ. : กลุ่มตรวจสอบภายใน	กพร. : กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
สลก. : สำนักงานเลขานุการกรม	กณผ. : กองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร
กศป. : กองเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ	ศปผ. : ศูนย์ประเมินผล
ศสส. : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร	ศสท.1-12 : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1-12
สวศ. : สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร	ศปศ. : ศูนย์ปฏิบัติการเศรษฐกิจการเกษตร

อัตรากำลังแยกตามวุฒิการศึกษา

ข้อมูล ณ 2 มกราคม 2562

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 - 2562 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

หน่วย : บาท

งบรายจ่าย	ปี 2561	ปี 2562	อัตราเพิ่ม/ลดร้อยละ
งบประมาณ	757,806,200	642,213,800	-15.25
1. งบบุคลากร	348,241,900	345,466,000	-0.80
เงินเดือนข้าราชการ	244,498,900	238,167,700	-2.59
ค่าจ้างประจำ	32,866,900	32,841,300	-0.08
พนักงานราชการ	70,876,100	74,457,000	5.05
2. งบดำเนินงาน	156,464,100	135,780,400	-13.22
ค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ	137,992,700	117,309,000	-14.99
ค่าสาธารณูปโภค	18,471,400	18,471,400	-
3. งบลงทุน	178,427,600	92,043,400	-48.41
ค่าครุภัณฑ์	78,399,700	31,650,100	-59.63
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	100,027,900	60,393,300	-39.62
4. งบรายจ่ายอื่น	74,672,600	68,924,000	-7.70
ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ ตปท. ชั่วคราว	9,240,300	8,500,000	-8.01
ค่าใช้จ่ายในการเป็นเจ้าภาพจัดประชุมระหว่างประเทศ	1,000,000	1,584,800	58.48
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจัดทำข้อมูลพืชเศรษฐกิจเชิงลึกที่เป็นเอกภาพ	7,000,000	5,000,000	-28.57
ค่าใช้จ่ายการติดตามประเมินผลโครงการพระราชดำริฯ	2,478,200	2,478,200	-
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานโลจิสติกส์	167,300	338,000	102.03
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการธนาคารสินค้าเกษตร	1,000,000	9,000,000	-10.00
ค่าใช้จ่ายในการจัดตั้งสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการนโยบายปาล์มน้ำมันแห่งชาติและกองทุนปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม	-	3,000,000	-
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการประเมินผลการปฏิรูปโครงสร้างการผลิตภาคการเกษตร	-	3,000,000	-
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการ Zoning by Agri-Map	12,265,800	8,000,000	-34.78
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการพัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	13,245,000	8,000,000	-39.60
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการเกษตรอินทรีย์	5,000,000	7,000,000	40.00
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	3,000,000	4,000,000	33.33
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการส่งเสริมเกษตรกรทฤษฎีใหม่	3,000,000	2,000,000	-33.33
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดทำสารสนเทศต้นทุนการผลิตภาคเกษตร	15,008,000	2,798,000	-81.36
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการติดตามสถานการณ์สินค้าเกษตร ปัจจัยการผลิตและภาวะเศรษฐกิจสังคมครัวเรือนและสถาบันเกษตรกร	2,268,000	2,325,000	2.51
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการศึกษา วิเคราะห์แนวทางการจัดการความเสี่ยงตลอดห่วงโซ่อุปทานภายใต้เกษตรยุคใหม่	-	3,000,000	-
ค่าใช้จ่ายในการจัดทำภาวะเศรษฐกิจการเกษตรระดับภูมิภาค	-	7,000,000	-

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 - 2562

สถานที่ตั้งสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ส่วนกลาง

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กทม. 10900
โทรศัพท์ 0 2940 5550-1, 0 2940 5553-4, 0 2940 5556-9
โทรสาร 0 2940 7210
Website: <http://www.oae.go.th>

สำนักงานเลขาธิการกรม

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กทม. 10900
โทรศัพท์ 0 2940 7224-6
โทรสาร 0 2940 7210
E-mail: correspond@oae.go.th

กองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กทม. 10900
โทรศัพท์ 0 2940 6985
โทรสาร 0 2940 6489
E-mail: bapp@oae.go.th

กองเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กทม. 10900
โทรศัพท์ 0 2579 5830
โทรสาร 0 2940 7033
E-mail: biae@oae.go.th

ศูนย์ประเมินผล

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กทม. 10900
โทรศัพท์ 0 2579 4166
โทรสาร 0 2579 5511
E-mail: deppe@oae.go.th

ศูนย์สารสนเทศการเกษตร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กทม. 10900
โทรศัพท์ 0 2579 3608
โทรสาร 0 2579 8543
E-mail: cai@oae.go.th

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กทม. 10900
โทรศัพท์ 0 2940 5598
โทรสาร 0 2940 5403
E-mail: baer@oae.go.th

ศูนย์ปฏิบัติการเศรษฐกิจการเกษตร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กทม. 10900
โทรศัพท์ 0 2579 8161
โทรสาร 0 2579 8162
E-mail: aeoc@oae.go.th

สถานที่ตั้งสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ส่วนภูมิภาค

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ภายในสถานีพัฒนาที่ดิน จังหวัดเชียงใหม่
ตำบลดอนแก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ 50180
โทรศัพท์ 0 5312 1318
โทรสาร 0 5312 1319
E-mail : zone1@oae.go.th
รับผิดชอบพื้นที่ จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง
แม่ฮ่องสอน และพะเยา

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 2 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

บริเวณศูนย์ราชการ ตำบลหัวรอ อำเภอเมือง
จังหวัดพิษณุโลก 65000
โทรศัพท์ 0 5532 2650, 0 5532 2658
โทรสาร 0 5532 2650 ต่อ 17 , 0 5532 2658 ต่อ 17
E-mail : zone2@oae.go.th
รับผิดชอบพื้นที่ จังหวัดพิษณุโลก แพร่ น่าน สุโขทัย
อุตรดิตถ์ และตาก

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 3 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ถนนมิตรภาพ อุดร ฯ - ขอนแก่น บ้านข้าวสาร
ตำบลโนนสูง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี 41330
โทร. 0 4229 2557 โทรสาร 0 4229 2557-8
E-mail : zone3@oae.go.th
รับผิดชอบพื้นที่ จังหวัดอุดรธานี เลย หนองบัวลำภู
หนองคาย บึงกาฬ สกลนคร และนครพนม

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 4 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

343 หมู่ 15 ตำบลท่าพระ อำเภอเมือง
จังหวัดขอนแก่น 40260
โทรศัพท์ 0 4326 1513
โทรสาร 0 4326 1513
E-mail : zone4@oae.go.th
รับผิดชอบพื้นที่ จังหวัดขอนแก่น ร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์
และมหาสารคาม

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 5 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

95 หมู่ 10 บ้านดอน ตำบลโคกกรวด
อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา 30280
โทรศัพท์ / โทรสาร 0 4446 5079, 0 4446 5120
E-mail : zone5@oae.go.th
รับผิดชอบพื้นที่ จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์
และสุรินทร์

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 6 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

184/9 หมู่ 8 ตำบลทุ่งสุขลา
อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี 20230
โทรศัพท์ 0 3835 1398
โทรสาร 0 3835 1261
E-mail : zone6@oae.go.th
รับผิดชอบพื้นที่ จังหวัดชลบุรี นครนายก ฉะเชิงเทรา ระยอง
สมุทรปราการ จันทบุรี ตราด สระแก้ว และปราจีนบุรี

สถานที่ตั้งสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ส่วนภูมิภาค

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 7 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

238 หมู่ 4 ตำบลบางหลวง อำเภอสรรพยา
จังหวัดชัยนาท 17150
โทรศัพท์ 0 5640 5005-8 โทรสาร 0 5640 5005
E-mail : zone7@oae.go.th
รับผิดชอบพื้นที่ จังหวัดชัยนาท ลพบุรี สระบุรี อ่างทอง
สิงห์บุรี อโยธยา สุพรรณบุรี ปทุมธานี นนทบุรี และกรุงเทพฯ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 8 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

131 ถนนธราธิบดี เทศบาลเมืองท่าข้าม
อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี 84130
โทรศัพท์ 0 7731 1641, 0 7731 1579, 0 7731 1373
โทรสาร 0 7731 1641
E-mail : zone8@oae.go.th
รับผิดชอบพื้นที่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ชุมพร ระนอง พังงา
ภูเก็ต กระบี่ และนครศรีธรรมราช

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 9 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

163/38 หมู่ 10 ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง
จังหวัดสงขลา 90000
โทรศัพท์ 0 7431 2996
โทรสาร 0 7431 1589
E-mail : zone9@oae.go.th
รับผิดชอบพื้นที่ จังหวัดสงขลา พัทลุง สตูล ตรัง ยะลา
ปัตตานี และนราธิวาส

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 10 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

8 ถนนเสือป่า ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมือง
จังหวัดราชบุรี 70000
โทรศัพท์ 0 3233 7951, 0 3233 7954
โทรสาร 0 3233 7951
E-mail : zone10@oae.go.th
รับผิดชอบพื้นที่ จังหวัดราชบุรี สมุทรสาคร สมุทรสงคราม
นครปฐม กาญจนบุรี เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 11 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ศาลากลางจังหวัดอุบลราชธานี ชั้น 2
555 หมู่ 3 ถนนแจ้งสนิท ตำบลแจระแม
อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี 34000
โทร. 0 4534 4654 - 5
โทรสาร 0 4534 4655
E-mail : zone11@oae.go.th
รับผิดชอบพื้นที่ จังหวัดอุบลราชธานี อำนาจเจริญ
ยโสธร ศรีสะเกษ และมุกดาหาร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 12 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ศาลากลางจังหวัดนครสวรรค์ ชั้น 2 (หลังเก่า)
ถนนสวรรค์วิถี ตำบลนครสวรรค์ตก
อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ 60000
โทร. 0 5680 3525
โทรสาร 0 5680 3526
E-mail : zone12@oae.go.th
รับผิดชอบพื้นที่ จังหวัดนครสวรรค์ กำแพงเพชร พิจิตร
เพชรบูรณ์ และอุทัยธานี

คณะกรรมการจัดทำหนังสือรายงานประจำปี 2561 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

1. นางสาวจริยา	สุทธิไชยา
2. ดร.ทัศนีย์	เมืองแก้ว
3. นายวินิต	อธิสุข
4. นายเสกสรร	ศิริกุล
5. นายพงศ์ไท	ไทย์อิน
6. นางศศิญา	ปานตัน
7. นางพรพรรณ	เห็นสว่าง
8. นายบัณฑิต	เกษราพงศ์
9. นายบุญเสริม	สุขภิญโญ
10. นางสาวปองวดี	จรัสรัตน์
11. นางสาวอรพิม	สุนทรเกตต์
12. นางสาวเมษารัตน์	สังขวุฒิ
13. นายธรรมจรรย์	ตุลย์ธารง
14. นายกิจจาธร	อันเงินทยากร
15. นายนพดล	ศรีพันธุ์
16. นางสาวกรรณิกา	บุญชิต
17. นางสุจารีย์	พิชา
18. นางสุภัค	วงศ์วิวัฒน์ไชย
19. นางสาวแก้วก้อย	ทองรุต
20. นางสาวสุดา	จงเจริญ
21. นายชัยทัต	อุยชะธารงสิทธิ์
22. นางสาวณิธิศพร	มินพัฒนสันติ
23. นางสาวถิรพร	ฐิติพรขจิต
24. นางสาวรพีพรรณ	จันเพ็ง

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร OFFICE OF AGRICULTURAL ECONOMICS

ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900

โทรศัพท์ 0 2940 5550-1, 0 2940 5553-4 โทรสาร 0 2940 7210

 www.oae.go.th เศรษฐกิจการเกษตรเพื่อประชาชน

 ข่าวเศรษฐกิจการเกษตร @oaeNews

